

**T.C.**  
**ADALET BAKANLIĞI**  
**EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

**YARGI MEVZUATI BÜLTENİ**

Bültenin Kapsadığı Tarihler <b>23 Haziran - 11 Temmuz 2010</b>	Yayımlandığı Tarih <b>12 Temmuz 2010</b>	Sayı <b>453</b>
---	---	--------------------


**İÇİNDEKİLER**

- [10/6/2010 Tarih ve 5995 Sayılı Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#)  
**(R.G. 24 Haziran 2010 – 27621)**
- [17/6/2010 Tarih ve 5998 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun](#) **(R.G. 24 Haziran 2010 – 27621)**
- [18/6/2010 Tarih ve 5999 Sayılı Kamulaştırma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) **(R.G. 30 Haziran 2010 – 27627)**
- [19/6/2010 Tarih ve 6000 Sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) **(R.G. 30 Haziran 2010 – 27627)**
- [“Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Fas Krallığı Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokol”ün onaylanmasına Dair 2010/530 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#) **(R.G. 3 Temmuz 2010 – 27630)**
- [Gemi Bağlama Limanlarının Tabi Buldukları Gemi Sicil Dairelerinin Coğrafi Sınırlarının Belirlenmesine Dair 2010/485 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#) **(R.G. 29 Haziran 2010 – 27626)**
- [Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in Yürürlüğe Konulmasına Dair 2010/582 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#)  
**(R.G. 29 Haziran 2010 – 27626)**
- [Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in Yürürlüğe Girilmesine Dair 2010/508 Sayılı Bakanlar Kurumu Kararı](#) **(R.G. 29 Haziran 2010 – 27626)**
- [Kamu Personelinin Maaşlarının Hesabına Esas Tutulan Katsayıların Tespiti ve İlgili Mevzuatı Uyarınca İstihdam Edilen Sözleşmeli Personelin Ücretlerinin Artırılması ile 8/2/2002 tarihli ve 2002/3729 sayılı Kararnemenin Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar”ın Yürürlüğe Konulmasına Dair 2010/654 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#)  
**(R.G. 9 Temmuz 2010 – 27636)**
- [Ekli Listede İmza Yeri ve Tarihleri ile Adları Yazılı Anlaşmaların Yürürlüğe](#)

[Girdiği Tarihlerin Aynı Listede Belirtildiği Şekilde Tespit Edilmesine Dair 2010/547 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#) (R.G. 2 Temmuz 2010 – 27629)

- [Ticaret Gemilerinin Yükleme Sınırı Tüzüğü'nün Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tüzük](#) (R.G. 30 Haziran 2010 – 27627)
- [Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) (R.G. 2 Temmuz 2010 – 27629)
- [Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanunun Uygulama Şekli ve Esaslarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) (R.G. 2 Temmuz 2010 – 27629)
- [Tütün Üretimi, İşlenmesi, İç ve Dış Ticareti İle İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik](#) (R.G. 10 Temmuz 2010 – 27637)
- [Tütün Mamullerinin Zararlarından Korumaya Yönelik Üretim Şekline, Etiketlenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) (R.G. 10 Temmuz 2010 – 27637)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2008/114, K: 2010/53 Sayılı Karar Özeti](#) (R.G. 6 Temmuz 2010 – 27633)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2009/18, K: 2010/65 Sayılı Kararı](#) (R.G. 7 Temmuz 2010 – 27634)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2010/48, K: 2010/70 Sayılı Kararı](#) (R.G. 7 Temmuz 2010 – 27634)
- [Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden 3 Adet Karar](#) (R.G. 25 Haziran 2010 – 27622)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararları \(Kemal Kahraman/Türkiye\)](#)
- [Maliye Bakanlığı Ve Tütün Ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan Tütün Mamulleri Ve Alkollü İçkilerde Bandrol Denetimi Esaslarına İlişkin Genel Tebliğ Seri No: 2](#) (R.G. 25 Haziran 2010 – 27622)
- [Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından Hizmet Borçlanma İşlemlerinin Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ](#) (R.G. 1 Temmuz 2010 – 27628)
- [Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından İsteğe Bağlı Sigorta İşlemleri Hakkında Tebliğ](#) (R.G. 1 Temmuz 2010 – 27628)
- [Maliye Bakanlığından Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 399\)](#) (R.G. 8 Temmuz 2010 – 27635)
- [Maliye Bakanlığından Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği Seri No: 19](#) (R.G. 9 Temmuz 2010 – 27636)
- [Adalet Bakanlığından Münhal Noterlikler İlânı](#) (R.G. 26 Haziran 2010 – 27623)
- [Adalet Bakanlığından 2 Adet İlân](#) (R.G. 1 Temmuz 2010 – 27628)
- [Adalet Bakanlığından İhalelere Katılmaktan Yasaklama Kararı](#) (R.G. 5 Temmuz 2010 – 27632)
- [Yayın İşleri Dairesi Başkanlığından “Adalet Dergisi” Konulu Duyuru](#)
- [Yüksek Seçim Kurulunun 407 Sayılı Kararı](#) (R.G. 29 Haziran 2010 – 27626)
- [Yüksek Seçim Kurulunun 413 Sayılı Kararı](#) (R.G. 1 Temmuz 2010 – 27628)

- [Yüksek Seçim Kurulunun 423 Sayılı Kararı](#)  
(R.G. 1 Temmuz 2010 – 27628)
- [Maliye Bakanlığında Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 398\)](#)  
(R.G. 2 Temmuz 2010 – 27629)
- [Ekli Listede İmza Yeri ve Tarihleri ile Adları Yazılı Anlaşmaların Yürürlüğe Girdiği Tarihlerin Aynı Listede Belirtildiği Şekilde Tespit Edilmesine Dair 2010/547 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#) (R.G. 2 Temmuz 2010 – 27629)

 [İçindekilere dön](#)

## Kanunlar

### MADEN KANUNUNDA VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

#### Kanun No. 5995

#### Kabul Tarihi: 10/6/2010

**MADDE 1** – 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (II) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; (III) numaralı bendinin sonuna “Hidrojen Sülfür (7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla)” ibaresi eklenmiş; (IV) numaralı bendinin (b) alt bendine “taşkömürü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “kömüre bağlı metan gazı,” ibaresi eklenmiş, alt bendin sonunda yer alan “Radyoaktif Mineraller (Uranyum, Toryum, Radyum)” ibaresi çıkarılmış ve alt bendin sonuna “Kokolit ve Sapropel (Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla)” ibaresi eklenmiş; fıkranın sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

“II. Grup madenler

a) Kalsit, Dolomit, Kalker, Granit, Andezit, Bazalt gibi kayalardan Agregada, mıcır veya öğütülerek kullanılacak kayalar.

b) Mermer, Traverten, Granit, Andezit, Bazalt gibi blok olarak üretilen taşlar ile dekoratif amaçla kullanılan doğal taşlar.”

“VI. Grup madenler

Radyoaktif Mineraller ve diğer radyoaktif maddeler.”

**MADDE 2** – 3213 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşu tanımındaki “Karayolları ve Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel müdürlükleri” ibaresi “Karayolları Genel Müdürlüğü ve Elektrik Üretim A.Ş.” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki tanımlar eklenmiştir.

“Altyapı Tesisi: Madencilik faaliyetleri için zorunlu ve temdit dahil ruhsat süresi ile sınırlı olan yol, su, haberleşme, enerji nakil hattı, bant konveyör, havai hat, kuyu tesisleri, şantiye binası, yemekhane, atölye, kantar tesisleri, maden stok alanı, pasa döküm alanı, atık barajı, trafo, patlayıcı madde ve müstemilatı deposu gibi geçici yapı ve binaları.

Geçici Tesisler: Maden ruhsatının süresine bağlı olarak yapılan tesis ve altyapı tesisleri.

Kurul: Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu bakanın başkanlığında oluşturulan, maden işletme faaliyetleri ile diğer yatırımların kamu yararı açısından önceliğini ve önemini tespit ederek karar veren kurulu.

Tesis: Madencilik faaliyetleri için zorunlu olan her türlü kırma, eleme, öğütme, kesme ve sayalama tesisleri ile işleme tesisi kapsamında asfalt üretim, hazır beton, yapı elemanı tesisleri, sallantılı masa, jig, konsantratör, flotasyon, liç, kalsinasyon, bioksidasyon ve benzeri cevher hazırlama ve zenginleştirme tesisleri, karıştırma, depolama, stoklama, atık kazanma ve atık bertaraf tesisleri gibi geçici üniteleri.

Maden Arama Projesi: Arama ruhsat sahasında bir termin planı dahilinde, ekonomik olarak işletilebilecek bir maden yatağı bulabilmek için arama süresi boyunca yapılacak olan arama faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yönelik yatırım bilgilerini ve mali yeterliliği içeren projeyi.

Ön İnceleme Raporu: Hedef sahayı seçmenin gerekçeleri, nedenleri ve aranacak maden/ madenlerin belirtildiği; mevcut bilgiler doğrultusunda hazırlanmış yorum ve değerlendirmeleri içeren raporunu.

Ön Arama Faaliyet Raporu: Ön arama döneminde maden arama projesinde belirtilen madenin yapısına göre, maden kaynağına yönelik elde edilen veriler doğrultusundaki tenör/kalite tahminini içeren kaynak raporunu.

Genel Arama Faaliyet Raporu: Genel arama döneminde madenin yapısına göre, maden arama projesinde belirtilen yöntem ve uygulamalar ile detay arama dönemine ilişkin öngörülen sondaj, yarma, kuyu, galeri gibi arama faaliyetlerine ait bilgileri içeren kaynak veya rezerv raporunu.

Detay Arama Faaliyet Raporu: Detay arama döneminde madenin yapısına göre maden arama projesinde belirtilen yöntem ve uygulamalar ile sondaj, yarma, kuyu, galeri gibi arama faaliyetlerine ilişkin bilgileri ve diğer belgeleri kapsayan görünür rezerv raporunu.

Kaynak: Yerkabuğunda veya yerkabuğunun derinliklerinde, biçim, nitelik ve nicelik olarak muhtemel ekonomik beklentilere neden olan maden veya mineral yoğunlaşmasını.

Oda Sicil Belgesi: Mühendislerin odaya üyeliklerinin devam ettiğine dair yılda bir kez alınan belgeyi.

Muhammen Bedel: I. Grup (a) bendi madenler için mülk sahibinin izni alınarak verilen ruhsatlarda veya ruhsat süre uzatım işlemlerinde madenin cinsi, rezervi ve yeri dikkate alınarak ilgili il özel idaresi tarafından belirlenen bedeli.”

**MADDE 3** – 3213 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş; mevcut ikinci fıkrasında yer alan “bu yönetmelik” ibaresi “İlgili Kanun” şeklinde değiştirilmiş; mevcut dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; mevcut yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve yedinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra

eklenmiş; Anayasa Mahkemesince iptal edilen sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş; mevcut dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu dokuzuncu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş; mevcut on birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madencilik faaliyetlerinin yapılması ve ruhsatlandırma işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak yeni verilecek ruhsat alanlarına maden işletme yöntemi, faaliyetin yapıldığı bölge, madenin cinsi, yapılacak yatırımın çevresel etkileri, şehirleşme ve benzeri hususlar dikkate alınarak, temdit talepleri dahil ruhsat verilen alanlarda kazanılmış haklar korunmak kaydıyla, ilgili kurumların görüşleri alınarak Bakanlık tarafından kısıtlama getirilebilir. İlk müracaat veya ihale yolu ile yapılacak ruhsatlandırmalarda müracaatın yapılacağı alanlar diğer kanunlar ile getirilen kısıtlamalar gözönüne alınarak Bakanlıkça ruhsat müracaatına kapatılabilir. Kısıtlama gerekçesi ortadan kalkan alanlar ihale yoluyla aramalara açılır. Bu Kanun dışında madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak yapılacak her türlü kısıtlama ancak kanun ile düzenlenir.

Özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa göre korunması gerekli alanlar, 1 inci derece askeri yasak bölgeler, 1/5000 ölçekli imar planı onaylanmış alanlar, 1 inci derece sit alanları ile madencilik amacı dışında tahsis edilen ve Genel Müdürlük tarafından uygun görüş verilen elektrik santralleri, organize sanayi bölgeleri, petrol, doğalgaz ve jeotermal boru hatları gibi yatırım alanlarına ait koordinatlar ilgili kurumlar tarafından Genel Müdürlüğe bildirilir.

Bu alanlara yapılan ruhsat müracaatlarının hak sağlamanın halinde iki ay içinde harç ve teminatın yatırılmasından sonra bu alanlara ilişkin ilgili kurumlardan izin alınması için müracaat sahibine bir yıl süre verilir. Bu süre içinde izin alınması durumunda Kanunun 16 ncı maddesine göre ruhsat düzenlenir, izin alınmaması halinde müracaat reddedilir. Müracaat alanının bir kısmının bahse konu alanlarla çakışması halinde, çakışan alan dışındaki serbest alana ilişkin olarak iki aylık süre içinde Kanunun 16 ncı maddesine göre müracaatta bulunulması halinde ruhsat düzenlenir. Aksi halde tüm müracaat alanı bu süre sonunda müracaatlara açık hale gelir.

Devlet ormanları içinde yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat süresine bağlı olarak yapılan geçici tesislere 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre izin verilir.

Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için gerekli geçici tesislere çevresel etki değerlendirme raporunda belirlenen esaslar dahilinde izin verilir. Alınan izinler, temditler dahil ruhsat hukuku sonuna kadar devam eder.

Uygulanan yöntem, teknoloji ve derinliğe bağlı olarak projesi Genel Müdürlükçe uygun bulunan yeraltı madencilik faaliyetlerinin tekabül ettiği yüzey alanı için herhangi bir izin alınmaz. Yeraltı madencilik faaliyetlerine bağlı olarak gerekli olan yerüstü tesisleri veya galeri ağzının isabet ettiği alan için gerekli izinlerin alınması zorunludur.

Madencilik faaliyeti yapılan alanların, izne tabi alan olmaları halinde, ilgili olduğu kanun hükümlerine göre gerekli izinlerin alınması zorunludur. Ancak, Genel Müdürlükçe işletme ruhsatı verildikten sonra, işletme ruhsat alanının diğer kanunlara göre izne tabi haline gelmesi durumunda ilgili kanunların öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirilmesi suretiyle kazanılmış haklar korunarak faaliyetler sürdürülür. Diğer kanunlara göre izne tabi alanlar, Genel Müdürlüğün görüşü alınarak belirlenir.

Kazanılmış haklar korunmak kaydıyla içme ve kullanma suyu rezervuarının maksimum su seviyesinden itibaren 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte galeri usulü patlatma yapılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği bilimsel ve teknik olarak belirlenen maden arama ve

işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilir. 2000 metreden sonraki koruma alanı içinde çevresel etki değerlendirmesi raporuna göre yapılması uygun bulunan maden istihracı ve her türlü tesis yapılabilir. Ancak faaliyet sırasında alıcı ortama yapılacak deşarjlarda ilgili yönetmelikte belirtilen limitlere uyulması zorunludur.

Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatları il özel idareleri tarafından verilir. Bu ruhsatların verilmesi sırasında 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre belediyelerin tahsil ettiği işyeri açma izni harcı il özel idaresi tarafından tahsil edilir. Bu bedelin % 50'si ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına aktarılır. Bu alanların belediyelerin mücavir alanı içerisinde kalması durumunda tahsil edilen harcın % 50'si ilgili belediyenin hesabına aktarılır.”

“İmar alanları içinde kalan madencilik faaliyetleri, ilgili yerel merciden izin alınarak yapılır. Ruhsat alındıktan sonra imar alanları içine alınan maden sahalarına bu hüküm uygulanmaz. İmar planı bulunmayan alanlarda yapılan veya yapılacak olan madencilik faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler ve bunların müştemilatı için imar planı yapılmaz. İşletme ruhsatları çevre düzeni ve imar planları notuna işlenir. İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müştemilatı, inşaat ve yapı kullanma iznine tabi değildir. Ancak, yapıların fen ve sağlık kurallarına uygun olması ve ilgili il özel idaresine bildirilmesi zorunludur. İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müştemilatı niteliğindeki yapıların, ruhsat sahibi tarafından madencilik faaliyetinin sonlandırılmasını müteakip bir yıl içinde kaldırılması, bunlardan çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı alınmış olanların, çevresel etki değerlendirmesi raporunda belirtildiği şekli ile her iki alanda da yol, su, haberleşme, enerji nakil hattı, bant konveyör, havai hat ve kuyu tesislerinin ilgili idarenin onayı ve talebi doğrultusunda bedelsiz olarak kalmasına izin verilebilir. Diğerlerinin ise süresinde yerinden kaldırılması veya çevre ile uyumlu hale getirilmesi zorunludur. Ruhsat sahibinin bu yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, çevre ve insan sağlığı bakımından sorumlulukları devam eder. Ruhsat sahibi tarafından yapılması gereken işlemler valilik veya ilgili idare tarafından yerine getirilerek yapılan masraflar 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.”

“Madencilik faaliyetleri ile Devlet ve il yolları, otoyollar, demir yolları, havaalanı, liman, baraj, enerji tesisleri, petrol, doğalgaz, jeotermal boru hatları, su isale hatları gibi kamu yararı niteliği taşıyan yatırımların birbirlerini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda, madencilik faaliyeti ve yatırım ile ilgili karar, Kurul tarafından verilir.

Herhangi bir yatırım yapılmamış I. Grup madenler, mıcır, kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddeleri için verilen ruhsatlar ile görünür rezervi belirlenmemiş diğer grup maden ruhsat sahaları ile çakışan aynı yerdeki diğer yatırımlara Genel Müdürlükçe izin verilir. Ruhsatlı sahalarda görünür rezervi belirlemek üzere yapılan sondaj, kuyu, galeri, desandre gibi işler için yapılan yatırımların ve maden varlığının belgelenmesi durumunda tespit edilen görünür rezerv alanı dışındaki alanlar için, diğer yatırımların madencilik faaliyetlerini engellemeyeceğine Genel Müdürlükçe karar verilmesi halinde diğer yatırım için izin verilir. Bu alanlarda ruhsat sahibi tarafından yapılmış yatırımı etkileyen bir husus var ise bu alanla ilgili karar Kurul tarafından verilir. İşletme ruhsat alanı içerisinde ancak işletme izni veya görünür rezerv alanı dışındaki bir alanda diğer yatırımlara Genel Müdürlükçe izin verilebilir. Yatırımın işletme izni veya görünür rezerv alanı ile çakışması durumunda, Kurul tarafından karar verilir. Arama ruhsatı döneminde hiçbir yatırım yapılmamış ise diğer yatırımlara engel teşkil etmez.

Kurul, Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu bakanın başkanlığında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, diğer yatırımcı kurum ya da kuruluşun bağlı olduğu bakan/bakanlar ve yatırım kararına onay veren kurumun ilgili olduğu bakan olmak üzere asgari üç kişiden oluşur. Ancak, yatırımcı kuruluşun Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakanlığa veya Bakanlığa bağlı ilgili veya ilişkili bir kurum ve katılımcı sayısının üçün altında olması halinde Sanayi ve Ticaret Bakanı Kurula katılır. Kurul, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı veya ilgili taraf bakanlardan herhangi birinin daveti üzerine toplanır ve kararlarını üye tamsayısının salt çoğunluğuyla alır. Kurul tarafından alınan karar, kamu yararı kararı yerine geçer. Kurulun sekretaryası, Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

Kurul tarafından verilecek kararlarda; görünür rezerv alanı ile diğer yatırımın çakışması halinde öncelikle madenin makul bir sürede üretilebilme imkanının olup olmadığı, ara ve uç ürüne yönelik madencilğe dayalı sanayi tesislerinin hammadde ihtiyacını karşılayan ruhsatlı sahalarda, tesisin hammadde ihtiyacını karşılayacak şekilde alternatif alanların bulunup bulunmadığı dikkate alınarak değerlendirme yapılır.

Kurul tarafından gerekli görülmesi halinde hazırlatılan rapor, danışmanlık ücretleri, yolluk, gündelik ve benzeri tüm harcamalar yatırımcı tarafından karşılanır. Ayrıca, yatırımlar nedeniyle Kurul kararı ile faaliyeti kısıtlanan maden işletmecisinin yatırım giderleri, lehine karar verilen tarafça tazmin edilir.”

“Çevresel etki değerlendirmesi ile ilgili karar, işyeri açma ve çalışma ruhsatı, mülkiyet izni olmadan veya on üçüncü fıkraya aykırı faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde ruhsat teminatı irad kaydedilerek bu alandaki faaliyet durdurulur. Bu ihlallerin üç yıl içinde üç kez yapıldığının tespiti halinde ise teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir.”

**MADDE 4 – 3213 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

“Madencilik faaliyetleri Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen teşviklerden yararlandırılır. Ancak hazır beton, asfalt ve yapı elemanları üretim tesisleri, imalat sanayi sektörü dışında madencilik faaliyeti kapsamında değerlendirilmez.”

**MADDE 5 – 3213 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş; mevcut dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş; mevcut altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve mevcut beşinci fıkrasında yer alan “beş” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiştir.**

“Mühendisler tarafından hazırlanan her türlü proje, arama faaliyet raporu, faaliyet bilgi formları için geçerli olduğu yıla ait kayıtlı oldukları oda sicil belgesinin Genel Müdürlüğe veya il özel idarelerine verilmesi zorunludur.”

“Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen ve haksız surette hak iktisabına sebep olan teknik elemanlar uyarılır. Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanların üç yıl içinde tekrarı halinde teknik elemanların bu Kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır. Fiilin her tekrarında hak mahrumiyeti uygulamasına devam edilir. Uygulanan uyarı ve hak mahrumiyeti, teknik elemanın bağlı bulunduğu mesleki teşekküle bildirilir.

Teknik nezaretçinin atandığı ruhsat sahasındaki faaliyetleri düzenli bir şekilde denetleyerek tespit ve önerilerini teknik nezaretçi defterine kaydetmesi zorunludur. Aksi takdirde teknik nezaretçi uyarılır. İkinci kez aynı ruhsat ile ilgili olarak bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda teknik nezaretçi hakkında beşinci fıkra hükümleri uygulanır. Teknik nezaretçi defterini, teknik nezaretçi ile ruhsat sahibi veya vekili imzalar. Defterin ibraz edilmemesi veya düzenli tutulmaması halinde, ruhsat sahibine on yıl süreli işletme ruhsatları için belirlenen yıllık işletme ruhsat harcı tutarında idari para cezası uygulanır.”

“Bu Kanuna göre;

- a) Ruhsatın ait olduğu grup dışında, üretim hakkı olmayan diğer grup madenin üretilmesi ve/veya sevk edilmesi,
  - b) Arama ruhsat döneminde izinsiz üretim veya verilen üretim izninden fazla üretim ve satış yapılması,
  - c) Ruhsat sahibinin kamulaştırılan alanı kamulaştırma amacı dışında kullanması,
  - ç) Galeri atımı yöntemi ile patlatma yapılması,
  - d) Genel Müdürlükçe faaliyeti durdurulan sahalarda üretim faaliyetinde bulunulması,
  - e) Ruhsat sahasında yapılan üretimlerin beyan edilmemesi,
- haksız yere hak iktisabı sayılır. Haksız yere hak iktisabına imkan veren bu hususlarla ilgili yapılmış beyanlar da gerçek dışı ve yanıltıcı beyanlar olarak kabul edilir.”

**MADDE 6** – 3213 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, beşinci fıkradan sonra gelmek üzere sırasıyla aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Sevk fişi olmaksızın maden sevk edildiğinin, mülkî idare amirlikleri veya il özel idareleri tarafından tespit edilmesi halinde, sevk edilen madene el konulur. Söz konusu madenin ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası verilir. Ruhsat sahibi tarafından sevk fişi olmaksızın maden sevk edildiğinin, mülkî idare amirlikleri veya il özel idareleri tarafından tespit edilmesi halinde ise söz konusu madenin ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası verilir.”

“Ruhsatı olmadan veya başkasına ait ruhsat alanı içerisinde üretim yapıldığının tespiti halinde faaliyetler durdurularak üretilen madene mülki idare tarafından el konulur. Bu fiili işleyenlere, bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve el konulma imkanı ortadan kalkmış olan tüm madenin ocak başı satış bedelinin üç katı tutarında idari para cezası uygulanır. Ruhsat alanında ruhsat grubu dışında üretim yapıldığının tespiti halinde faaliyetler durdurularak üretilen madene mülkî idare amirliklerince el konulur. Bu fiili işleyen kişilere, bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli il özel idaresi hesabına aktarılır.

Hammadde üretim izni olmadan üretim yapıldığının ve hammaddenin kamuya ait projelerde kullanıldığının tespit edilmesi halinde faaliyetler durdurulur. Bu alanda üretilen hammadde için faaliyeti gerçekleştirene ocak başı satış bedeli kadar idari para cezası uygulanır. Hammadde üretim izin alanından üretilen hammaddenin projede belirtilen amaç dışında kullanıldığının tespit edilmesi halinde, faaliyeti gerçekleştirene amaç dışı kullanılan hammaddenin ocak başı satış bedelinin üç katı tutarında idari para cezası verilir. Yapılan üretimin projede belirtilen amaç dışında kullanımının ikinci kez tespiti halinde hammaddenin ocak başı satış bedelinin üç katı tutarında idari para cezası uygulanarak izin iptal edilir.

Ruhsatlı, ancak üretim veya işletme izni olmadan aynı grupta üretim yapıldığının tespiti halinde, üretim faaliyetleri durdurularak teminat irad kaydedilir.”

**MADDE 7** – 3213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci, beşinci ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ruhsatların verilmesi için harç ve teminatın yatırılması zorunludur. Ruhsat teminatı, ruhsat aşamasına ve ruhsat süresine bağlı olarak hektar başına yıllık ruhsat harcının % 1’idir. Bu oranı % 50’si oranında artırmaya veya aynı oranda eksiltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Teminat miktarı 10.000 TL’den az olamaz. Bu miktar her yıl yeniden değerlendirme oranı nispetinde artırılır. Arama dönemi üretim izni ve üretim için işletme izni talep edildiğinde çevre ile uyum teminatı alınır. Bu teminat, özel kanunlarında belirtilen hükümler hariç yıllık işletme ruhsat harç bedeli kadar her yıl Haziran ayının son günü mesai saati bitimine kadar yatırılır. Bu teminatın süresi sonuna kadar yatırılmaması halinde ruhsat teminatı irad kaydedilir. Faaliyet sonrası sahanın çevre ile uyumlu hale getirilmesini müteakip, çevre ile uyum teminatı iade edilir.”



“Teminatlar, bir ay içinde muhasebe birimi emanet hesabına aktarılmak üzere Bakanlığın belirlediği bankada açılacak teminat hesabına yatırılır. Bu Kanuna göre irad kaydedilen teminatlar genel bütçeye gelir kaydedilir.”

“Bakanlık, mülki idare amirlikleri ve il özel idareleri tarafından bu Kanuna göre verilen idarî para cezaları 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununa göre tahsil edilir. Tahakkuk eden ve ödenmeyen Devlet hakları ile ruhsat harçları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir.”

**MADDE 8** – 3213 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, mevcut altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra maddeye eklenmiş, mevcut beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Devlet hakkı, ocaktan çıkarılan madenin ocak başındaki fiyatından alınır.

Üretilen madenin hammadde olarak kullanılması veya satılması halinde, aynı pazar ortamında madenin işletmelerdeki tüvenan olarak ocak başı satışında uygulanan fiyat, ocak başı satış fiyatıdır. Bu fiyat emsallerinden az olamaz. Emsal fiyatının tespitinde bu maddenin üçüncü fıkrası esas alınır.

Tüvenan madenin, herhangi bir zenginleştirme işlemine tabi tutulduktan veya bir prosten geçirildikten sonra satış fiyatının olduğu durumlarda, ocak başı satış fiyatı, madenin ocakta üretiminden ilk satışının yapıldığı aşamaya kadar oluşan nakliye, zenginleştirme ve varsa farklı prosese ait kullanılan tesis ve ekipmanın amortismanı dahil giderler çıkarılarak oluşan fiyattır.

Devlet hakkı;

a) I. Grup ve II. Grup (a) bendi madenler ile mıcır, kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddelerinde ocak başı satış fiyatı boyutlandırılmış ve/veya yıkanmış olarak satılan fiyatı olup, bu madenlerden % 4,

b) II. Grup (b) bendi madenlerde % 2, ancak bu madenlerin yurt içindeki kendi tesisinde işlenerek uç ürün haline getirilmesi durumunda % 1,

c) III. Grup ve V. Grup madenlerde % 4,

ç) IV. Grup madenlerde % 2, ancak Altın, Gümüş ve Platin madenlerinde % 4,

d) VI. Grup madenlerden % 4,

oranında alınır.

Ruhsat sahibi tarafından beyan edilen ocak başı satış fiyatı Bakanlık tarafından denetlenir ve eksik beyanlar tamamlattırılır. Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde yapılacak madencilik faaliyetlerinden Devlet hakkı % 30 fazlasıyla alınır. Devlet hakkı işletme ruhsat harç miktarından az olamaz.

IV. Grup (c) bendi madenlerin yurt içinde ve kendi entegre tesisinde kullanılarak metal hale getirilmesi halinde ödenmesi gereken Devlet hakkının % 50’si alınmaz.

Yeraltı işletme yöntemi ile üretim yapılması durumunda ödenmesi gereken Devlet hakkının % 50’si alınmaz.

Altın, gümüş ve platin madenleri bu madde ile getirilen herhangi bir özel indirimden istifade edemez. Ayrıca, diğer madenlerden bu madde kapsamında belirtilen özel indirimlerden istifade edenler, bu Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen teşviklerden yararlanamaz.”

“Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının % 25’i il özel idare payı olarak ruhsatın bulunduğu ilin özel idaresine, % 25’i ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, % 50’si de Hazine hesabına yatırılır.

Bakanlık, Devlet hakkının, bu Kanun hükümlerine uygun ve doğru bir şekilde hesap ve beyan edilmesine ilişkin tüm hususları, ruhsat sahasının büyüklüğü, maden grubu veya türü,

işletme cirosu veya işletmenin kamuya ait olup olmaması hususlarını dikkate alarak, 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yeminli mali müşavirlerin tasdikine tabi tutabilir. Yeminli mali müşavirler yaptıkları tasdikin doğru olmaması halinde, tasdikin kapsamı ile sınırlı olmak üzere, kaybına uğratılan Devlet hakkından ve kesilecek cezalardan ruhsat sahibi ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar. Yeminli mali müşavirlerin tasdik raporlarına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak yönetmelikle belirlenir.”

**MADDE 9** – 3213 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci, beşinci ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye ikinci fıkrasının son cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümle ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“I. Grup ve II. Grup (a) bendi madenler için doğrudan işletme ruhsatı verilir. II. Grup (b), III. Grup, IV. Grup ve VI. Grup madenler arama ruhsatı, V. Grup madenler arama sertifikası ile aranır. Müracaatların işletme talep harcı ile yapılması zorunludur. Müracaatlarda öncelik hakkı esastır.”

“Genel Müdürlüğe, I. Grup (b) bendi madenler için 50 hektarı, II. Grup (a) bendi madenler için 100 hektarı geçmeyecek şekilde doğrudan işletme ruhsatı, II. Grup (b) bendi madenler için 100, III. Grup madenler için 500, IV. Grup madenler için 2.000 ve VI. Grup madenler için 5.000 hektarı geçmeyecek şekilde arama ruhsatı, V. Grup madenler için 1.000 hektarı geçmeyecek şekilde arama sertifikası müracaatı yapılır. Ancak tamamı denizlere yapılan III., IV. ve VI. Grup ruhsat müracaatları 50.000 hektarı geçmeyecek şekilde yapılır.”

“Müracaatlar, 1/25.000 ölçekli topoğrafik harita koordinatları esas alınarak tespit edilen noktalarla sınırlandırılmış alanlar için I. Grup (a) bendi madenler için il özel idarelerine, diğer grup madenler için Genel Müdürlüğe doğrudan veya internet yolu ile yapılır. Talep edilen alanın müsait olan kısmı müracaat tarihinde müracaat edene bildirilir ve iki ay içinde ön inceleme raporu, arama dönemi faaliyetlerinin yerine getirilebilmesi için gerekli olan mali yeterliliği de içeren maden arama projesinin verilmesi, harç ve teminatın yatırılması halinde arama ruhsatı verilir. Harç ve teminatın yatırılmaması ve bu belgelerin tamamlanmaması durumunda bu alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın müracaatlara açık hale gelir.”

“Bu madenler için, özel mülkiyete tabi alanlarda mülk sahibinin izninin alınması halinde İl Özel İdaresi tarafından belirlenen muhammen bedelin yatırılmasını müteakip üçüncü şahıslara da ruhsat verilir.”

“Denizlerde alınan; Kokolit, Sapropel ve Hidrojen Sülfür ruhsat sahipleri, arama ruhsat yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı veya Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına bağlı bir şirketi en az bir yönetim kurulu üyeliği ile bir denetçi üye verme ve sermaye koyma şartı aramaksızın, en az yüzde on hisse olmak kaydıyla şirketine ortak almak zorundadır.”

**MADDE 10** – 3213 sayılı Kanununun 17 ncı maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Arama ruhsatının düzenlenmesinden sonraki ilk bir yıl ön arama dönemidir. Ön arama süresi sonuna kadar, maden arama projesinde belirtilen faaliyetlerin tamamlandığını ve bu faaliyetlere ilişkin yatırım harcamalarını gösteren ön arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Aksi takdirde teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir. Yükümlülüğünü yerine getiren ruhsat sahipleri IV. ve VI. Grup madenlerde iki yıl, diğer gruplarda bir yıl olmak üzere genel arama dönemine hak sağlar.

Genel arama dönemi süresi sonuna kadar maden arama projesinde belirtilen maden kaynağına ilişkin bilgiler ve bu dönemde yapılan arama faaliyetlerine ilişkin yatırım harcamalarını da gösteren genel arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Aksi takdirde teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir.

Arama dönemleri ile ilgili proje, arama faaliyet raporları ve diğer belgeler, yapılan çalışmaların niteliği dikkate alınarak jeoloji, jeofizik, maden mühendisi veya mühendislerce hazırlanır. Bu çalışmaların niteliği ile ilgili belgeleri düzenlemeye yetkili mühendisler yönetmelikle belirlenir.

Yükümlülüğünü yerine getiren ruhsat sahipleri IV. ve VI. Grup madenlerde dört yıl detay arama dönemine hak sağlar. Detay arama döneminde her yıl, görünür maden rezervine ilişkin bilgileri ve bu dönemde yapılan arama faaliyetlerine ilişkin yatırım harcamalarını gösteren detay arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi ve/veya arama ruhsat süresi sonuna kadar işletme ruhsat talebinde bulunulmaması durumunda teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir. Diğer gruptaki ruhsatlarda ise genel arama dönemi sonuna kadar rezerv bilgilerini de içeren arama faaliyet raporu ile birlikte işletme projesinin verilmesi zorunludur.”

“Arama dönemlerinin süresinden önce tamamlanması halinde dönem sonu beklenmeden sonraki aşamalara geçilebilir.”

**MADDE 11** – 3213 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, on birinci ve on ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; mevcut on ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Arama ruhsat süresi sonuna kadar, tespit edilen madenin rezerv bilgilerini de içeren 17 nci maddeye göre hazırlanmış arama faaliyet raporu ile en az bir maden mühendisi tarafından hazırlanan faaliyet sonrası işletme alanının çevre ile uyumlu hale getirilmesini de içeren, işletme projesi ve talep harcının ödendiğine dair belge ile müracaatta bulunulması halinde işletme ruhsatı hakkı doğar. Ancak I (b) ve II (a) bendi Grubu madenler için işletme ruhsatı talebinde işletme ruhsat teminatı ile harcının da yatırılması zorunludur.

Projelerdeki eksiklikler, yapılan bildirimden itibaren üç ay içinde tamamlanır. Eksikliklerini verilen sürede tamamlamayanların teminatları iki katına çıkarılır ve süre üç ay daha uzatılır. Bu süre sonunda eksikliklerini tamamlamayanların talepleri kabul edilmez ve teminatları irad kaydedilir. Uygun bulunan işletme ruhsat talepleri için, ruhsat harçları ve teminatının üç ay içerisinde tamamlanması hususu talep sahibine tebliğ edilir. Bu sürelerde eksikliklerini tamamlamayanların talepleri reddedilerek mevcut teminatı irad kaydedilir.

I. Grup (a) bendi madenlerin ruhsat süresi beş yıldır. Diğer grup madenlerin işletme ruhsat süresi, on yıldan az olmamak üzere projesine göre belirlenir. I. Grup (a) bendi ve diğer gruptaki ruhsatlar, sürenin bitiminden önce yeni bir projeyle uzatma talebinde bulunulması halinde ruhsat süresi uzatılabilir. I. Grup (a) bendi maden sahalarının ruhsat süresini uzatma taleplerinde; ihale yoluyla verilen ruhsatlarda ilk ihale bedelinin yeniden değerlendirme oranı ile belirlenen tutarı geçmeyecek, ihale yapılmadan verilen ruhsatlarda ise on yıllık işletme ruhsat harcının beş katından az olmamak kaydıyla bu bedel, İl Özel İdaresi tarafından belirlenir. Toplam ruhsat süresi altmış yılı geçemez. Altmış yıldan sonraki sürenin uzatılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Arama ruhsatlı sahalara, geçici tesis alanı ile arama süresince belirlenen görünür, muhtemel ve mümkün rezerv alanı üzerinden işletme ruhsatı, geçici tesis alanı ve görünür rezerv alanına da işletme izni verilir. Arama ruhsatının diğer kısımları taksir edilir. Mümkün rezerv alanlarının IV. ve VI. Grup ruhsat sahalarında beş yıl, diğer grup ruhsat sahalarında üç yıl içinde görünür ve muhtemel rezerv haline getirilmeyen alanlar da taksir edilir.”

“Bu Kanunun 7 nci maddesine göre gerekli izinlerin alınmasından itibaren işletme izni verilir. Bu iznin verildiği tarihten itibaren bir yıllık süre içinde ruhsat sahibi madeni işletmeye almak zorundadır. Bu sürede işletmeye alınmayan ruhsat sahalarında, çalışılmayan her yıl için, projede belirtilen üretim miktarının % 10’u üzerinden Devlet hakkı alınır. Ruhsat sahibince, işletme ruhsatı yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içinde bu Kanunun 7 nci maddesine göre alınması gerekli olan çevresel etki değerlendirmesi kararı, mülkiyet izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlar ile ilgili

diğer izinlerin alınarak Genel Müdürlüğe verilmesini müteakip işletme izni düzenlenir. Yükümlülükleri yerine getirilmeyen ruhsatların teminatı irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir. Ancak kamu kurumlarınca işletilen bor tuzu ve Ereğli Kömür Havzasındaki taşkömürü ruhsatları için bu hüküm uygulanmaz.

Beş yıllık sürede mücbir sebepler ve beklenmeyen haller dışında üç yıldan fazla üretim yapılmayan ruhsatlar, teminatları irad kaydedilerek iptal edilir. Bu üç yıllık süre içerisinde yapılan toplam üretimin projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının % 10'undan az olması halinde de bu hüküm uygulanır.

Üretilecek madenin kullanıldığı entegre metalurji, seramik, çimento, kireç ve kimya tesisleri termik santral ve IV. Grup madenlerin zenginleştirme tesislerini beslemeye yönelik aynı tesis sahibine ait, kurulu tesislerinden uzaklığı, hangi tesislerin bu uygulamaya tabi olacağı ve diğer usul ve esasları yönetmelikle belirlenen ruhsatlara on ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Ancak, üretim yapılamayan her bir ruhsat için, projede belirtilen üretim miktarının % 10'u üzerinden Devlet hakkı alınır.”

**MADDE 12** – 3213 sayılı Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“İşletme projesine aykırı faaliyette bulunulması ve faaliyetlerin can ve mal güvenliği açısından tehlikeli bir durum oluşturduğunun tespit edilmesi halinde maden üretimine yönelik faaliyetler durdurulur.”

**MADDE 13** – 3213 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, işletme ruhsat safhasında hukuku sona eren sahalara ile Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından görünür rezervi belirlenerek Genel Müdürlüğe devredilen sahalara bu hüküm uygulanmaz.”

**MADDE 14** – 3213 sayılı Kanununun 31 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Maden işletme faaliyetleri, maden mühendisi nezaretinde yapılır. Yeraltı üretim yöntemiyle çalışan işletmeler ile en az onbeş işçi çalıştıran açık işletmeler asgari bir maden mühendisini daimi olarak istihdam etmek zorundadır. Teknik ve daimi nezaretçinin görev, yetki, sorumlulukları, atanma usul ve esasları, vardiyalı çalışan işletmelerde işletmenin büyüklüğü ve niteliği esas alınarak her vardiyada zorunlu olarak istihdam edilecek maden mühendisi ile ruhsat sahasında görevlendirilecek teknik elemanların çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İşletmede daimi istihdam edilen maden mühendisi, kanun ve yönetmeliklerle belirlenen şartları taşıması kaydıyla 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların üstlendiği görev ve sorumluluğu da yerine getirir.”

**MADDE 15** – 3213 sayılı Kanununun 32 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mücbir sebepler dışında bu süre içerisinde yukarıdaki tedbirleri almayan ruhsat sahibine üç aylık ek süre verilir. Verilen bu sürede çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli güvenlik ve çevresel önlemler alınmaması durumunda tedbir alınana kadar sorumluluk ruhsat sahibinin olması şartıyla, bu durum valiliğe bildirilir. Çevre ile uyum çalışması için gerekli tedbirler, çevreye uyum planına uygun olarak orman arazilerinde ilgili orman idaresi, diğer alanlarda il özel idareleri tarafından yerine getirilir. Orman idaresi veya il özel idaresi tarafından çevre ile uyum planına uygun olarak yapılan masraflar, ruhsat ve çevre ile uyum teminatından karşılanır. Teminatların yeterli olmaması durumunda çevre ile uyum planı çerçevesinde eksik kalan masraflar 6183 sayılı Kanuna göre ruhsat sahiplerinden tahsil edilir. İlgili idare tarafından çevreye uyum planı dışında başkaca bir proje veya uygulama yapılması

halinde buna ilişkin masraflar, ilgili idare tarafından karşılanır ve ruhsat sahibinden herhangi bir bedel talep edilmez.”

**MADDE 16** – 3213 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar ve son fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından buluculuk hakkı kazanılan IV. Grup (b) bendi ile VI. Grup maden ruhsat sahaları, arama masrafları karşılığında ihtisaslaşmış Devlet kuruluşlarına Bakan onayı ile devredilebilir. Devir aşamasında bu Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen süreler bu kararların uygulanması esnasında aranmaz.

Bakanlık tarafından, ruhsat müracaatlarına kapatılan alanlar ile havza ve kuşak madenciliğini geliştirmek ve jeolojik yapıyı aydınlatmak için herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlarda, Bakanlıkça da gerekli görüldüğü takdirde Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne arama faaliyeti yaptırılmak gayesiyle ruhsat verilir. İşletilebilecek maden varlığının belirlenmesi halinde, bu alanlardan ruhsat müracaatına kapatılan alanlardaki madenlerin işletilmesi için Bakanlar Kurulu kararı, diğer alanlar için ise bu madde ve 30 uncu madde hükümlerine göre Genel Müdürlük tarafından ihale edilir.”

“MTA'nın arama ruhsatları teminattan muaftır.”

**MADDE 17** – 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 7 – Maden ruhsat sahiplerinin, ruhsat sahalarının bir kısmında veya tamamında üçüncü kişilerle yapmış oldukları rödövan sözleşmelerinde, bu alanlarda yapılacak madencilik faaliyetlerinden doğacak İş Kanunu, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili idari, mali ve hukuki sorumluluklar rödövanşçıya aittir. Ancak bu durum ruhsat sahibinin Maden Kanunundan doğan sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

EK MADDE 8 – Ruhsat sahası ile ilgili bir önceki yıla ait teknik nezaretçilik ücretinin ödendiğine dair belgelerin her yıl Nisan ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi takdirde Kanunun 10 uncu maddesinde yer alan hata ve noksanlık kapsamında değerlendirilir.”

**MADDE 18** – 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13 – Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından Genel Müdürlüğe iade edilen veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iade edilmiş olup ihalesi yapılmayan sahalar, talep edilmesi halinde Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne iade edilir.

GEÇİCİ MADDE 14 – Maden ve mermer arama, ön işletme ruhsatları, işletme projesi verilen maden grubunda, Maden, Mermer, II., III. ve IV. Grup işletme ruhsatları ise işletme izninin bulunduğu grupta ruhsatlandırılır. İşletme ruhsatları, 6 ay içinde hak sağladığı diğer grup madenler için işletme izni talebinde bulunabilir. Aksi halde işletme izninin bulunduğu maden grubu dışındaki madenlere hak sağlamaz. Farklı gruplarda işletme iznine sahip işletme ruhsatları için bu gruplara ruhsat düzenlenir.

IV. Grup arama ruhsat sahipleri VI. Grup kapsamındaki madenler için 6 ay içinde VI. Gruba intibak yaptırmak zorundadır. Aksi halde bu ruhsatlar VI. Grup madenler için hak sağlamaz. Bu süre içinde yapılan VI. Grup yeni müracaatlar intibaklar ile doğan haklar korunarak 6 aylık süre sonunda değerlendirilir. VI. Gruba intibak yaptıran ruhsatların IV. Grup hakları arama ruhsat süresi sonuna kadar devam eder. Arama ruhsat süresi sonunda işletme projesindeki maden grubunda ruhsatlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 15 – 5177 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan ruhsatın talep edilen ruhsat grubu alanına taksir edilmesi, talep edilen alanda aynı gruba ait başka bir ruhsat bulunmaması ve aynı alan içinde öncelik hakkı olan diğer grup ruhsat alanlarındaki faaliyetlere engel olmaması şartı ile 3213 sayılı Kanun kapsamına alınan madenler için arama, ön işletme ve işletme ruhsatlarından; mermer ruhsatları II. Grup madenler, maden ruhsatları ise I (b), III., IV., V. ve VI. Gruplardan birine hak sağlar.

GEÇİCİ MADDE 16 – Bu Kanunun yayım tarihinden önce işletme ruhsatı yürürlüğe girdiği halde işletme izni düzenlenmeyen ruhsatlar için ruhsat yürürlük tarihinden itibaren 3 yıl içinde Kanunun 7 nci maddesine göre gerekli izinlerin alınarak Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Ancak bu Kanunun yayımı tarihinde 3 yıllık süresi dolmuş veya 3 yıllık sürenin dolmasına 1 yıldan az süresi kalmış ruhsatlar için söz konusu izinlerin 1 yıl içinde alınarak Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi takdirde bu ruhsatlar feshedilir.

GEÇİCİ MADDE 17 – Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce arama ruhsatı almaya hak kazanan müracaatlar ve mevcut arama ruhsatları, arama ruhsat süresi bakımından 3213 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin bu Kanunla değiştirilmeden önce kazanılmış haklar dikkate alınarak işlemleri yürütülür.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren yapılan müracaatlarda hak sağlayanlardan iki ay içinde harç ve teminatını yatıranlar, ön inceleme raporu, maden arama projesi ve mali yeterlilik raporunu, yönetmelik yayımlandıktan sonraki bir ay içinde vermek zorundadır.

GEÇİCİ MADDE 18 – II. Grup arama ruhsat sahipleri, II (a) Grubu madenler için işletme ruhsatı almak istemeleri halinde, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde Kanunun 24 üncü maddesine göre işletme ruhsat talebinde bulunmak zorundadır. Bu sürede işletme ruhsat talebinde bulunmayan II. Grup arama ruhsatları II (a) Grubuna hak sağlamaz, II (b) Grubu maden ruhsatı olarak değerlendirilir. Ancak II (a) Grubu maden işletme ruhsatları talebi halinde II (b) Grubu madenler için hak sağlar.

GEÇİCİ MADDE 19 – Bu Kanunun uygulanmasını göstermek üzere hazırlanacak yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde çıkarılır ve yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.”

**MADDE 19** – 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilir. Ancak, temditler dahil ruhsat süresince müstesna haklar korunmak kaydı ile Devlet ormanları sınırları içindeki tohum meşcereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, orman içi dinlenme yerleri, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin bulunduğu alanlarda maden aranması ve işletilmesi, Çevre ve Orman Bakanlığının muvafakatine bağlıdır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin; baraj, gölet, liman ve yol gibi yapılarda dolgu amaçlı kullanacağı her türlü yapı hammaddesi üretimi için yapacağı madencilik faaliyetleri ile zorunlu tesislerinden bedel alınmaz.”

“Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanları rehabilite edilir. Rehabilite maksadı ile bu alanların orman yetiştirilmek üzere inşaat, yıkıntı ve hafriyat atıkları ile doldurularak ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi için büyükşehir mücavir alanlarında büyükşehir belediyelerine, diğer yerlerde ise il ve ilçe belediyelerine bedeli karşılığında izin verilebilir.

Maddenin uygulanması ile ilgili tanım, şekil, şart ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

**MADDE 20** – 19/2/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde ilave edilmiştir.

“EK MADDE 2 – Bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgili bölümüne eklenmiştir.”

**MADDE 21** – 3154 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde ilave edilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9 – Bu Kanun ile ihdas edilen kadrolara, 5944 sayılı 2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın atama yapılır.”

**MADDE 22** – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 23** – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

23/6/2010

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI  
TEŞKİLÂTI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest	Tutulan	Toplam
			Kadro Adedi	Kadro Adedi	
GİH	Daire Başkanı	1	4	-	4
GİH	Şube Müdürü	1	6	-	6
GİH	Bilgisayar İşl.	9	25	-	25
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	12	-	12
TH	Mühendis	1	1	-	1
TH	Mühendis	2	1	-	1
TH	Mühendis	3	2	-	2
TH	Mühendis	5	25	-	25
TH	Mühendis	7	4	-	4
TH	Mühendis	8	40	-	40
TH	Tekniker	8	5	-	5
TH	Tekniker	9	5	-	5
	<b>TOPLAM</b>		<b>130</b>		<b>130</b>

[R.G. 24 Haziran 2010 – 27621]

 [İçindekilere dön](#)

**BELEDİYE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN**

**Kanun No. 5998**

**Kabul Tarihi: 17/6/2010**

**MADDE 1** – 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 73 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 73 – Belediye, belediye meclisi kararıyla; konut alanları, sanayi alanları, ticaret alanları, teknoloji parkları, kamu hizmeti alanları, rekreasyon alanları ve her türlü sosyal donatı alanları oluşturmak, eskiyen kent kısımlarını yeniden inşa ve restore etmek, kentin tarihi ve kültürel dokusunu korumak veya deprem riskine karşı tedbirler almak amacıyla kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilir. Bir alanın kentsel dönüşüm ve

gelişim alanı olarak ilan edilebilmesi için yukarıda sayılan hususlardan birinin veya bir kaçının gerçekleşmesi ve bu alanın belediye veya mücavir alan sınırları içerisinde bulunması şarttır. Ancak, kamunun mülkiyetinde veya kullanımında olan yerlerde kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ilan edilebilmesi ve uygulama yapılabilmesi Bakanlar Kurulu kararına bağlıdır.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı olarak ilan edilecek alanın; üzerinde yapı olan veya olmayan imarlı veya imarsız alanlar olması, yapı yükseklik ve yoğunluğunun belirlenmesi, alanın büyüklüğünün en az 5 en çok 500 hektar arasında olması, etaplar halinde yapılabilmesi hususlarının takdiri münhasıran belediye meclisinin yetkisindedir. Toplamı 5 hektardan az olmamak kaydı ile proje alanı ile ilişkili birden fazla yer tek bir dönüşüm alanı olarak belirlenebilir.

Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde kentsel dönüşüm ve gelişim projesi alanı ilan etmeye büyükşehir belediyeleri yetkilidir. Büyükşehir belediye meclisince uygun görülmesi halinde ilçe belediyeleri kendi sınırları içinde kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilir.

Büyükşehir belediyeleri tarafından yapılacak kentsel dönüşüm ve gelişim projelerine ilişkin her ölçekteki imar planı, parsellasyon planı, bina inşaat ruhsatı, yapı kullanma izni ve benzeri tüm imar işlemleri ve 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmaya büyükşehir belediyeleri yetkilidir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında bulunan yapıların boşaltılması, yıkımı ve kamulaştırılmasında anlaşma yolu esastır. Kentsel dönüşüm ve gelişim projesi kapsamında bulunan gayrimenkul sahipleri ve belediye tarafından açılacak davalar, mahkemelerde öncelikle görüşülür ve karara bağlanır.

Kentsel dönüşüm ve gelişim alanları içinde yer alan eğitim ve sağlık alanları hariç kamuya ait gayrimenkuller harca esas değer üzerinden belediyelere devredilir. Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında yıkılarak yeniden yapılacak münferit yapılarda ilgili vergi, resim ve harçların dörtte biri alınır.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarındaki gayrimenkul sahipleri ve 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanuna istinaden, hak sahibi olmuş kimselerle anlaşmaları halinde kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanında hakları verilir. 2981 sayılı Kanun kapsamına girmeyen gecekondu sahiplerine enkaz ve ağaç bedelleri verilir veya belediye imkanları ölçüsünde kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı dışında arsa veya konut satışı yapılabilir. Bu kapsamda bulunanlara Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile işbirliği yapılmak suretiyle konut satışı da yapılabilir. Enkaz ve ağaç bedelleri arsa veya konut bedellerinden mahsup edilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ilan edilen yerlerde belediyelere ait gayrimenkuller ile belediyelerin anlaşma sağladığı veya kamulaştırdıkları gayrimenkuller üzerindeki inşaatların tamamı belediyeler tarafından yapılır veya yaptırılır. Belediye ile anlaşma yapmayan veya belediyece kamulaştırılmasına gerek duyulmayan gayrimenkul sahiplerinden proje alanında kendilerine 3194 sayılı Kanunun 18 inci maddesine göre ayrı ada ve parselde imar hakkı verilmemiş olanlar kamulaştırmasız el atma davası açabilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında yapılacak alt yapı ve rekreasyon harcamaları, proje ortak gideri sayılır. Belediyelere ait inşaatların proje ortak giderleri belediyeler tarafından karşılanır. Kendilerine ayrı ada veya parsel tahsis edilen gayrimenkul sahipleri ile kamulaştırma dışı kalan gayrimenkul sahipleri, sahip oldukları inşaatın toplam metrekaresi oranında proje ortak giderlerine katılmak zorundadır. Proje ortak gideri ödenmeden inşaat ruhsatı, yapılan binalara yapı kullanma izni verilemez; su, doğalgaz ve elektrik bağlanamaz.



Dönüşüm alanı sınırı kesinleştiği tarihte, bu sınırlar içindeki gayrimenkullerin tapu kütüğünün beyanlar hanesine kaydedilmek üzere tapu sicil müdürlüğüne, paftasında gösterilmek üzere kadastro müdürlüğüne bildirilir. Söz konusu gayrimenkullerin kaydında meydana gelen değişiklikler belediyeye bildirilir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ilan edilen yerlerde; ifraz, tevhit, sınırlı aynı hak tesisi ve terkini, cins değişikliği ve yapı ruhsatı verilmesine ilişkin işlemler belediyenin izni ile yapılır. Bu yerlerde devam eden inşaatlardan projeye uygunluğu belediye tarafından kabul edilenler dışındaki diğer inşaatlar beş yıl süreyle durdurulur. Bu sürenin sonunda durdurma kararının devam edip etmeyeceğine belediye tarafından karar verilir. Toplam durdurma süresi on yılı geçemez.

Belediye, kentsel dönüşüm ve gelişim projelerini gerçekleştirmek amacıyla; imar uygulaması yapmaya, imar uygulaması yapılan alanlardaki taşınmazların değerlerini tespit etmeye ve bu değer üzerinden hak sahiplerine dağıtım yapmaya veya hasılat paylaşımını esas alan uygulamalar yapmaya yetkilidir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim projelerinin uygulanması sırasında, tapu kayıtlarında mülkiyet hanesi açık olan veya aynı hakları davalı olan taşınmazlar doğrudan kamulaştırılarak bedelleri mahkemece tayin edilen bankaya belli olacak hak sahipleri adına bloke edilir. Belediye kentsel dönüşüm ve gelişim projelerinin uygulama alanında bulunan taşınmazların kamulaştırılması sırasında veraset ilamı çıkarmaya veya tapudaki kayıt malikine göre işlem yapmaya yetkilidir.

Kentsel dönüşüm ve gelişim projesi kapsamındaki işler, kamu idareleriyle 75 inci madde çerçevesinde ortak hizmet projeleri aracılığıyla gerçekleştirilebilir.

Bu Kanunun konusu ile ilgili hususlarda Başbakanlık Toplu Konut İdaresine 2985 sayılı Kanun ve diğer kanunlarla verilen yetkiler saklıdır."

**GEÇİCİ MADDE 1** – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce yargı mercilerinde açılmış ve henüz kesin hükme bağlanmamış davalarda bu Kanun hükümleri uygulanır. Ancak bu Kanunla getirilen değişik hükümlerin uygulanması nedeniyle haksız çıkan tarafa harç, yargılama gideri ve avukatlık ücreti yükletilemez.

**MADDE 2** – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3** – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

23/6/2010

[R.G. 24 Haziran 2010 – 27621]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

## KAMULAŞTIRMA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

**Kanun No. 5999**

**Kabul Tarihi: 18/6/2010**

**MADDE 1** – 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Kamulaştırmasız el koyma sebebiyle tazmin

**GEÇİCİ MADDE 6** – Kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış veya kamulaştırması hiç yapılmamış olmasına rağmen 9/10/1956 tarihi ile 4/11/1983 tarihi arasında fiilen kamu hizmetine ayrılan veya kamu yararına ilişkin bir ihtiyaca tahsis edilerek üzerinde tesis yapılan

taşınmazlara veya kaynaklara kısmen veya tamamen veyahut irtifak hakkı tesis etmek suretiyle malikin rızası olmaksızın fiili olarak el konulması sebebiyle, malik tarafından ilgili idareden tazminat talebinde bulunulması halinde, öncelikle uzlaşma yoluna gidilmesi esastır.

Tazminat müracaatı üzerine, fiilen el konulan taşınmazın veya üzerinde tesis edilen irtifak hakkının malikin müracaat ettiği tarihteki tahmini değeri; bu Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre teşkil edilen kıymet takdir komisyonu marifetiyle, taşınmazın el koyma tarihindeki nitelikleri esas alınmak ve bu Kanunun 11 inci ve 12 nci maddelerine göre hesaplanmak suretiyle tespit edilir. Tespitten sonra, bu Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre teşkil olunan uzlaşma komisyonunca, müracaat tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre tebliğ edilen bir yazı ile, tahmini değer bildirilmeksizin, talep sahibi uzlaşma görüşmelerine davet edilir.

Uzlaşma; nakdi ödeme, idareye ait taşınmazın trampası, idareye ait taşınmaz üzerinde sınırlı aynı hak tanınması veya imar mevzuatı çerçevesinde başka bir yerde imar hakkı kullandırılması suretiyle yapılabilir.

Uzlaşma görüşmeleri, hukuki veya fiili engel bulunmadığı takdirde davete icabet tarihinden itibaren en geç altı ay içerisinde sonuçlandırılır ve uzlaşmaya varılıp varılmadığı, malik veya temsilcisi ile komisyon üyeleri tarafından imzalanan bir tutanağa bağlanır. Bu tutanak ile uzlaşma görüşmelerine ilişkin bilgi ve belgeler, açılacak davalarda taraflar aleyhine delil teşkil etmez. Uzlaşmaya varılması halinde, üzerinde uzlaşılan hakkın türünü, tanınma şart ve usullerini, nakdi ödemede bulunulacak ise miktarını ve ödeme şartları ile taşınmazların tesciline veya terkinine dair muvafakati de ihtiva eden bir sözleşme akdedilerek bu sözleşme çerçevesinde işlem yapılır ve uzlaşma konusu taşınmazlar resen tapuya tescil veya terkin edilir.

Uzlaşılan nakdi tazminat bedeli, bütçe imkanları dahilinde, sonraki yıllara sari olacak şekilde taksitli olarak da ödenebilir. Taksitli ödeme süresince, 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna göre ayrıca kanuni faiz ödenir.

İdare ve malik arasında uzlaşma sağlanamadığı takdirde, uzlaşmazlık tutanağının tanzim edildiği veya ikinci fıkradaki sürenin uzlaşmaya davet olmaksızın sona erdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde malik tarafından sadece tazminat davası açılabilir. Dava açılması halinde, fiilen el konulan taşınmazın veya üzerinde tesis edilen irtifak hakkının müracaat tarihindeki değeri, ikinci fıkranın birinci cümlesindeki esaslara göre mahkemece tespit ve taşınmazın veya hakkın idare adına tesciline veya terkinine ve malike tazminat ödenmesine hükmedilir. Tescile veya terkine ilişkin hüküm kesin olup tarafların hükmedilen tazminata ilişkin temyiz hakkı saklıdır.

Kesinleşen mahkeme kararlarına istinaden bu madde uyarınca ödemelerde kullanılmak üzere, ihtiyaç olması halinde, idarelerin yılı bütçelerinde sermaye giderleri için öngörülen ödeneklerden yüzde iki pay ayrılır. Kesinleşen alacakların toplam tutarının ayrılan ödeneğin toplam tutarını aşması halinde, ödemeler, sonraki yıllara sari olacak şekilde, garameten ve taksitlerle gerçekleştirilir. Taksitlendirmede, bütçe imkanları ile alacakların tutarları dikkate alınır. Taksitli ödeme süresince, 3095 sayılı Kanuna göre ayrıca kanuni faiz ödenir. İdare tarafından, mahkeme kararı gereğince nakdi ödeme yerine, üçüncü fıkrada belirtilen diğer uzlaşma yolları da teklif edilebilir ve bu maddenin uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre işlem yapılabilir.

Bu maddenin tazminata ilişkin hükümleri, vuku bulduğu tarih itibarı ile bu maddenin kapsamında olan kamulaştırmasız el koymadan dolayı açtıkları tazminat davası süre bakımından dava hakkının düştüğü gerekçesiyle reddedilmiş olanlar hakkında da uygulanır. Evvelce açtıkları davalar sonunda tazminat almaya hak kazanmış veya süre dışındaki sebeplerden dolayı davaları reddedilmiş olanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, gerek iç hukuka ve gerekse milletlerarası hukuka göre evvelce açtıkları davalar sonunda hak kazanmış oldukları tazminat henüz ödenmemiş olanlara, idare tarafından nakdi

ödeme yerine, üçüncü fıkrada belirtilen diğer uzlaşma yolları teklif edilebilir ve bu maddenin uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre işlem yapılabilir.

Vuku bulduğu tarih itibarı ile bu maddenin kapsamında olan kamulaştırmасız el koymadan dolayı bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce tazmin talebiyle dava açmış olanlar; bu madde hükümlerine göre uzlaşma yoluna gitmeyi isteyip istemediklerini bu maddenin yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içinde idareye ve mahkemeye verecekleri dilekçeler ile bildirebilirler. Uzlaşma talebi üzerine, uzlaşma görüşmelerinin neticesine kadar dava bekletilir; uzlaşılamaması halinde, uzlaşmazlık tutanağının mahkemeye sunulmasından sonra davaya devam edilir.

Bu madde uyarınca ödenecek olan tazminatın tahsili sebebiyle idarelerin mal, hak ve alacakları haczedilemez."

**MADDE 2** – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3** – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

29/6/2010

[R.G. 30 Haziran 2010 – 27627]

— • —

 İçindekilere dön

## ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

**Kanun No. 6000**

**Kabul Tarihi: 19/6/2010**

**MADDE 1** – 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 2 – Askerî mahkemeler, bu Kanunda aksi yazılı olmadıkça üç askeri hakimden kurulur.

Askerî mahkeme kurulunda bulunanların en kıdemlisi, mahkeme başkanlığı görevini yapar."

**MADDE 2** – 353 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 19- Subay ve astsubayların işledikleri suçlara ait davalar ile ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçlara ait davalar hariç olmak üzere, üst sınırı beş yıla kadar (beş yıl dahil) hapis cezaları ve bunlara bağlı adli para cezaları ile bağımsız olarak hükmedilecek adli para cezalarını ve güvenlik tedbirlerini gerektiren Askeri Ceza Kanununda ve diğer kanunlarda yazılı suçlara ait davalara ve suç konusu olmayan eşyanın müsaderesine tek hakim tarafından bakılır.

Kurulla veya tek hakimle bakılacak işlerin belirlenmesinde, cezayı ağırlaştırıcı veya hafifletici nedenler gözetilmeksizin, kanunda yer alan suçun cezasının üst sınırı göz önünde bulundurulur.

Bir kimse tarafından işlenmiş müteaddit fiillerin yargılanması görevinin belirlenmesinde, en ağır cezayı gerektiren fiil esas alınır. Fiilde veya failde bağlantı halinde de kurulla veya tek hakimle bakılacak işler, birinci fıkraya hükmüne göre belirlenir.

Tek hakim tarafından bakılan davalarla ilgili soruşturmalarda, hakim kararı gerektiren her türlü işleme ait kararlar, tek hakim tarafından verilir. Bu kararlara karşı itirazları incelemeye en yakın askeri mahkeme yetkilidir.

İddianamenin kabulünden sonra, yargılamanın tek hakim tarafından yürütülmesi gerektiği gerekçesi ile görevsizlik kararı verilemez.

Görülmekte olan davalar nedeniyle tek hakim ile askeri mahkeme kurulu arasında çıkan görev uyuşmazlıklarını, Askeri Yargıtay çözümler."

**MADDE 3** – 353 sayılı Kanunun 45 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tutanak katiplerinin reddi:

MADDE 45 – Bu Bölümde yazılı hükümler, askeri mahkemede bulunan tutanak katipleri hakkında da uygulanır."

**MADDE 4** – 353 sayılı Kanunun 116 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Duruşma gününün belirlenmesi ve duruşma hazırlığı:

MADDE 116 – Mahkeme, iddianamenin kabulünden sonra duruşma gününü belirler ve duruşmada hazır bulunması gereken kişileri çağırıp, diğer duruşma hazırlıklarını yerine getirir.

Ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçlara, genel ahlaka karşı suçlara ve Askeri Ceza Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinde yazılı suçlara ait davalar ile tutuklu veya açıklı işlerin davaları, önce görülür."

**MADDE 5** – 353 sayılı Kanunun 244 üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Cezaların askeri ceza ve tutukevlerinde ne suretle infaz edileceği Milli Savunma Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir. Askeri ceza ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında uygulanacak disiplin cezaları ve tedbirleri ile kısıtlayıcı önlemler de 5275 sayılı Kanun hükümlerine tabidir. Uyarma haricindeki disiplin cezaları, subay ve astsubaylar hakkında askeri mahkeme kurulu, diğer hükümlü ve tutuklular hakkında askeri mahkemenin bir üyesi tarafından verilir. Ancak acil hallerde askeri savcılar veya askeri ceza ve tutukevi müdürü tarafından verilecek disiplin cezaları uygulamaya konulur ve derhal askeri mahkemenin onayına sunulur. Bu cezaların askeri mahkemenin onayına sunulması infazlarını durdurmaz. Hücreye koyma cezasının infazına askeri mahkemenin onayı ile başlanır. Onaya sunulan disiplin cezası ile ilgili olarak olayın özelliğine göre infazın durdurulmasına karar verilebilir. Bu disiplin cezası ve onay kararları duruşma açılmak, hükümlü veya tutuklunun savunması alınmak ve sübut delilleri toplanıp değerlendirilmek suretiyle verilir. Hükümlü veya tutuklu, savunmasını, hazır bulunmak ve istemi halinde vekaletnamesini ibraz etmek koşuluyla avukatıyla birlikte veya avukatı aracılığıyla yapabilir. Disiplin cezası ve onay kararlarına karşı teşkilatında askeri mahkeme kurulan kıta komutanı veya askeri kurum amiri, askeri savcı, tutuklu veya hükümlü ve varsa müdafileri yedi gün içinde itiraz edebilir. İtiraz en yakın askeri mahkemede incelenir."

**MADDE 6** – 353 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

"EK GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulla bakılmakta olan davalarda, davanın tek hakim tarafından yürütülmesi gerektiği gerekçesi ile görevsizlik kararı verilemez.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulla verilerek kesinleşmiş kararlar hakkında, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra da yine kurulla karar verilir."

**MADDE 7** – 353 sayılı Kanunun 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 8** – 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun 3 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kiralanan her türlü araç ve malın, sahibi ve/veya mal sahibi adına kullanan şahsın ihmal veya kusuru dışında zayi olması veya hasara uğraması durumunda, meydana gelen zarar ve hasarlar Devlet tarafından tazmin veya tamir olunur. Tazmini veya tamiri mümkün olmayanlar bu Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen esaslara göre Devlet malı olarak satın alınır."

**MADDE 9** – 3634 sayılı Kanunun 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 38 – Milli Müdafaa mükellefiyeti konulacak motorlu binek, nakil ve cer vasıtalarından ordunun istediği şartları haiz cinstekilerin günlük kira bedelleri, o yılın bütçesinde gösterilir. Satın almak durumunda kalınacak araçların fiyatları da hiç kullanılmamış aynı nitelikteki yeni bir motorlu vasitanın değerine göre tespit edilerek, o yılın bütçesinde gösterilir.

Motorlu binek, nakil ve cer vasıtaları fiyat tespitine esas olmak üzere, özellikleri itibarıyla üç kısma ayrılabilir:

1- İmal tarihinden itibaren iki yıl geçmeyenler,

II- İmal tarihinden itibaren iki ila dört yıl geçmiş olanlar,

III- İmal tarihinden itibaren beş yıl ve daha fazla geçmiş olanlar.

Satın alınacak diğer motorlu vasıtalara; cins ve markaları, imal tarihleri, kullanım ve bakım durumlarına göre, bütçede yazılı değerden aşağı olmak üzere verilecek kıymetin ne suretle takdir edileceği, tüzük ile tespit edilir.

Milli Müdafaa mükellefiyeti komisyonu, bütçede yazılı değerden aşağı bir fiyatla veya yüzde yirmi beşinden fazla olmamak şartıyla daha yüksek bir bedel ile motorlu vasıtaları kiralayabilir veya satın alabilir. Komisyonca takdir edilen kıymet yüzde yirmi beşten fazla ise Milli Savunma Bakanlığının muvafakati alınır."

**MADDE 10** – 3634 sayılı Kanununun 39 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bunların komisyonlarca tetkik ve tespit olunacak kıymetleri, satın alınma durumunda kalınan vasıtaların bedellerine ilave edilir. Kiralanan araçlar için bu amaçla ayrı bir ödeme yapılmaz."

**MADDE 11** – 30/5/1949 tarihli ve 5401 sayılı Askeri Öğrencilerden Başarı Gösteremiyenler Hakkında Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "öğrencilere" ibaresinden sonra gelmek üzere ", personel ve amortisman giderleri hariç," ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 12** – 5401 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3 – Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce askeri öğrencilikten çıkarılanlardan kendilerine tahakkuk ettirilen borçlarını ödemiş yahut taksitlendirmiş olanlar ile yargılamaları devam edenler veya kesin hükme bağlanmış olanlar, üç ay içerisinde müracaat etmeleri halinde 3 üncü madde hükmünden yararlandırılır."

**MADDE 13** – 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 77 nci maddesinin birinci fıkrasına "12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu" ibaresinden sonra gelmek üzere ", 24/2/2000 tarihli ve 4536 sayılı Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun" ibaresi eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan "birlik halinde intikaller sırasında" ibaresi "birlik halinde intikaller veya mayın dahil patlayıcı madde arama ve temizleme faaliyetlerinin bilfiil yapılması sırasında" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 14** – 26/10/1963 tarihli ve 357 sayılı Askeri Hakimler Kanununun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 8 – Hukuk fakültelerini bitirmiş ve yedek subay okuluna girişlerinde düzeltilmemiş nüfus kayıtlarına göre lisans ve yüksek lisans öğrenimi yapmış olanlar için otuz, doktora öğrenimini tamamlamış olanlar için otuzbeş yaşından büyük olmayan yedek subaylar ile 2 nci maddenin birinci fıkrasının (D) bendinde belirtilen subaylar ve hukuk fakültelerini bitirmiş ve düzeltilmemiş nüfus kayıtlarına göre lisans ve yüksek lisans öğrenimi yapmış olanlar için otuz, doktora öğrenimini tamamlamış olanlar için otuzbeş yaşından büyük olmayan bayanlar ile aynı durumda olan ve henüz askerliğini yapmamış erkeklerden istekli olanlar, Milli Savunma Bakanlığınca yapılan sınavla alınır. Sınavı kazananlardan askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekte olanlar terhis edilir. 2 nci maddenin birinci fıkrasının (D) bendinde belirtilen subaylar hariç sınavı kazananlardan, adaylık öncesi intibak eğitimini başarı ile tamamlayanlar muvazzaf subaylığa nasbedilerek askeri hakim adaylığına geçirilirler.

Sınav, adaylık öncesi intibak eğitimi, adaylığa kabul ve ayrılanların eksik kalan askerlik hizmetlerini tamamlamaları ile ilgili usul ve esaslar Milli Savunma Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

Sınıf okulu, yedek subaylık, muvazzaf subaylık ve adaylık öncesi intibak eğitiminde geçen süreler askerlik hizmetinden sayılır. Sayılan askerlik hizmet süresi, statüsüne göre tabi olduğu hizmet süresini karşılayanlar terhis edilir ve bu kişiler yükümlülüklerini yerine getirmiş sayılır. Sayılan askerlik hizmet süresi, tabi olduğu hizmet süresini karşılamayanlardan;

a) Teğmen olarak nasbedildikten sonra ayrılanların eksik kalan askerlik hizmetleri, 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu hükümlerine göre, teğmen rütbesiyle yedek subay olarak tamamlattırılır.

b) Teğmen nasbedilmeden ayrılanlardan;

1) Asteğmen rütbesindeyken adaylık öncesi intibak eğitimine başladıktan sonra ayrılanların eksik kalan hizmetleri asteğmen rütbesiyle önceki birliklerinde,

2) Sınıf okullarında öğrenim görmekte iken adaylık öncesi intibak eğitimine başladıktan sonra ayrılanların eksik kalan hizmet süreleri önceki sınıf ve statüleri ile sınıf okullarına sevk edilerek,

3) Askerlik hizmetine başlamadan adaylık öncesi intibak eğitimine başladıktan sonra ayrılanların eksik kalan hizmet süreleri, 1076 sayılı Kanun hükümlerine göre, tamamlattırılır.

c) Mahkeme kararı ile ya da haklarında verilen mahkeme kararlarının sonucu olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılanların eksik hizmetleri, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen süre esas alınarak er rütbesiyle tamamlattırılır.

Bu dönem içerisinde sağlık sebebi hariç olmak üzere, başarısızlık veya başka bir nedenle ilişkileri kesilenlere Devletçe yapılan masraf, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahakkuk ettirilerek, faizi ile birlikte ödettilir.

Adaylık öncesi intibak eğitimindekiler;

a) Asteğmenler için ilgili mevzuatında öngörülen aylık ve mali haklar ile sosyal yardımlardan (tayın bedeli hariç) aynen yararlandırılır.

b) Bu Kanunda belirtilen istisnalar hariç sağlık ve disiplin işlemleri bakımından harp okulu öğrencilerinin intibak eğitiminde tabi olduğu kural ve müeyyidelere tabidir.

Adaylık öncesi intibak eğitimleri, takvim yılının 30 Ağustos tarihine kadar tamamlanır. Bu kişilerin subaylık nasıpları hangi tarihte olursa olsun, kademe ilerlemesi veya üst rütbeye yükselmelerine esas olacak nasıplarında kararname takvim yılının 30 Ağustos tarihi esas alınır. Ancak, 30 Ağustos tarihinden sonra subay nasbedilenlere bu işlemten dolayı geriye doğru maaş, maaş farkı ve diğer özlük hakları verilmez.

Yedek subaylardan adaylığa kabul edilenler ile bayan adaylar ve bunlarla aynı durumda olan ve henüz askerliğini yapmamış erkek adayların kıdem ve kademe ilerlemeleri, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerine göre yapılır."

**MADDE 15** – 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Sağlık sebepleri dışında ilişkileri kesilenlere, personel ve amortisman giderleri hariç, Devlet tarafından yapılan masraflar, sarf tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte hesaplanarak ödettilir."

**MADDE 16** – 926 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2. Aynı rütbe ve aynı nasıplı olup değişik kaynaklardan yetiştiğinden yeterlik derecesi kıyaslanamayan subaylar arasında kıdem sırası aşağıdaki önceliğe göre:

aa) Harp okullarından mezun olan subaylar,

bb) Silahlı Kuvvetler adına fakülte ve yüksek okullarda yetiştirilen subaylar,

cc) Askerlik hizmeti sırasında veya müteakiben muvazzaf subay nasbedilenler,

dd) Sözleşmeli subaylıktan muvazzaf subaylığa geçirilenler,

ee) Astsubaylıktan muvazzaf subaylığa geçirilenler,

ff) Sivil kaynaktan muvazzaf subaylığa geçirilenler,

gg) Sözleşmeli subaylar,

hh) Yedek subaylar."

**MADDE 17** – 926 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendinin ikinci cümlesinde yer alan "kesilenlere" ibaresinden sonra gelmek üzere", personel ve amortisman giderleri hariç," ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 18** – 926 sayılı Kanunun 115 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan "hesaplama" ibaresinden sonra gelmek üzere "personel ve amortisman giderleri hariç," ibaresi ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"İntibak eğitimi sırasında yapılan masraflar ödemeye dahil edilmez. Ayrıca, intibak eğitimi sırasında yapılan tedavi masrafları ile vefat edenlerin cenaze masrafları, Devlet tarafından karşılanır."

**MADDE 19** – 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici maddeler eklenmiştir.

"EK GEÇİCİ MADDE 89- Astsubaylıktan muvazzaf subaylığa geçirilenlerden dört yıl süreli fakülte veya yüksekokul mezunu olmayanların, bu Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendine göre yapılan kıdem sırasındaki yeri yedek subaylardan sonra gelir.

EK GEÇİCİ MADDE 90 – Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce askeri öğrencilikten ayrılan veya ilişkileri kesilenlerden, kendilerine tahakkuk ettirilen borçlarını ödemiş yahut taksitlendirmiş olanlar ile yargılamaları devam edenler veya kesin hükme bağlanmış olanlar, üç ay içerisinde müracaat etmeleri halinde 18 inci, 68 inci ve 115 inci maddelerin hükümlerinden yararlandırılır."

**MADDE 20** – 4/7/1972 tarihli ve 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 52 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Dava dosyasındaki bilgi ve belgeler taraf ve vekillerine açıktır. Şu kadar ki; mahkeme tarafından getirilen veya idarece gönderilen bilgi, belge ve dosyalardan, başka şahıs ve makamların özel bilgileri ile şeref, haysiyet ve güvenliğinin korunması veya idarenin soruşturma metotlarının gizli tutulması maksatlarıyla taraf ve vekillerine incelettilmemesi kaydı konulanlar ile personelin özlük dosyasındaki dava konusu haricindekiler taraf ve vekillerine incelettilerilemez.

Taraf ve vekillerine incelettilerilemeyecek nitelikteki bilgi ve belgeler; buldukları yer itibarıyla taraf ve vekillerine açık olan diğer evraklardan ayrılamaz nitelikte iseler, taraf ve vekillerine incelettilerilecek suretleri, ilgili bölümleri idare tarafından karartılarak ayrıca gönderilir.

Davacı taraf veya vekili, karartılan veya verilmeyen bilgi ve belgelerin savunmaya esas teşkil edecek unsurlar olduğu iddiası ile mahkemeye itiraz edebilir. Yapılan bu itiraz, mahkeme tarafından incelenerek haklı görülen hususlarda, mahkemenin belirleyeceği çerçevede daha önce karartılan veya verilmeyen bilgi ve belgeler karşı tarafa incelettilerilebilir.

Bu hükümlere göre elde edilen ve gizlilik derecesine sahip bilgi ve belgeler, taraf ve vekillerince mahkeme haricinde, diğer bir maksatla kullanılamaz. Aksine davranışta bulunanlar hakkında ilgili kanun hükümleri saklıdır."

**MADDE 21** – 16/6/1964 tarihli ve 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanuna 61 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Yasak edilen cihaz ve aletleri bulduran veya kullananlar:

MADDE 61/A- Kıt'a, karargah ve kurumlarda ya da görev esnasında buldurulması veya kullanılması emirle yasak edilen; cep telefonu, bilgisayar, radyo, teyp, fotoğraf makinesi gibi görüntü, ses ve benzeri verileri ve bilgileri kaydeden, depolayan veya ileten her türlü cihaz ve aletler ile aksamalarını bulduran veya kullananlar on günden bir aya kadar oda veya göz hapsi cezasıyla cezalandırılırlar."

**MADDE 22** – 11/1/1983 tarihli ve 2780 sayılı Hava Harp Okuluna Girmeye İstekli Aday Öğrenciler ile Uçuş ve Paraşüt Eğitime Tabi Tutulacak Harp Okulu Öğrencileri Hakkında Kanunun adı "Uçuş, Dalış ve Atlayış Eğitime Tabi Tutulacak Askeri Öğrenciler ile Aday Öğrenciler Hakkında Kanun" şeklinde, 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "uçuş ve paraşüt eğitimleri" ibaresi "uçuş, dalış ve paraşüt eğitimleri" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Türk Silahlı Kuvvetleri kurumlarında eğitim ve öğrenim gören onsekiz yaşını tamamlamış veya veli muvafakatnamesi bulunmak şartı ile onaltı yaşını tamamlamış askeri öğrencilerin tabi tutulabilecekleri deneme ve özendirme uçuş, atlayış ve dalış faaliyetlerinden dolayı sakat kalmaları veya şehit olmaları halinde de yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır."

**MADDE 23** – 17/11/1983 tarihli ve 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasına üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu şekilde ödenecek harçlıklara; beşinci sınıf öğrencisi için kıdemli albay rütbesinin brüt aylığı kadar, altıncı sınıf öğrencisi için kıdemli albay rütbesinin brüt aylığının bir buçuk katı kadar ilave yapılır."

**MADDE 24** – 2955 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan

"ilişikleri kesilenlere," ibaresinden sonra gelmek üzere "personel ve amortisman giderleri hariç," ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 25** – 2955 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 10- Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce askeri öğrencilikten ayrılan veya çıkarılanlardan ödemelerini tamamlamış olanlar ile borçlarını taksitlendirenler, yargılamaları devam edenler veya kesin hükme bağlanmış olanlar, üç ay içerisinde müracaat etmeleri halinde 45 inci madde hükmünden yararlandırılır."

**MADDE 26** – 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Bunlardan;

a) İstihdam edildikleri kadronun görev özelliklerine göre sınıf ve branşları ile ilgili sağlık nitelikleri uygun olanların,

b) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında malul olanlardan istekleri, bilgi ve tecrübelerinin sınıfı için faydalı olması ve fiziki noksanlıklarını kapatabilmesi şartıyla mensup olduğu kuvvet komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Genelkurmay Başkanlığınca uygun görülenlerden, istihdam edilecekleri kadronun sağlık niteliklerini taşıyanların,

müteakip sözleşmeleri, bir yıldan az, beş yıldan fazla olmamak şartıyla azami kırkbeş yaşına girdikleri yıla kadar uzatılabilir. Yaş sınırı nedeniyle Silahlı Kuvvetlerden ayrılacak olanlardan istekliler, merkezi yönetim bütçe kanunlarında yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın, Milli Savunma Bakanlığı, MSB ANT Başkanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) kadrolarında emekli aylığına hak kazandıkları tarihe kadar Devlet memuru olarak istihdam edilirler. Atama işlemleri yaş sınırının dolmasından önce tamamlanır ve atanılan görevin aylık ve diğer mali haklarına göreve başlanılan tarihten itibaren hak kazanılır. Bunların uzman erbaşlıkta geçen hizmet süreleri 2/2/2005 tarihli ve 5289 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınmak suretiyle, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri tavanı aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bu fıkra uyarınca atama işlemine tabi tutulanlara 16 ncı maddenin ikinci fıkrasında yer alan ikramiye ödenmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

**MADDE 27** – 3269 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan "Sihhi arızası devam edenler" ibaresi "5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler hariç olmak üzere, sihhi arızası devam edenler" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 28** – 3269 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Uzman erbaşların barışta her yıl kırkbeş gün izin alma hakları vardır. Bu müddete yol dahil değildir. Bu iznin onbeş günü mazeret izni olarak kullanılır. Yıllık izinlerin verilmesi, zamanı ve süresi hizmetin aksamaması esas alınmak suretiyle kıta, karargah ve kurum amirlerince düzenlenir. Onbeş günlük mazeret izni dışında uzman erbaşlara;

a) Ana, baba, eş, çocuk ve kardeşlerinin ölümü halinde on gün,

b) Yangın, deprem, su baskını gibi olağanüstü bir mazeret dolayısıyla bir yıl içerisinde otuz güne kadar mazeret izni verilebilir. Verilen mazeret izinleri yıllık izne mahsup edilmez. İzinler Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliği esaslarına göre düzenlenir."

**MADDE 29** – 3269 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Asgari dört yıl fiili hizmetlerini, komando birliklerinde komando olarak veya kadro görev yeri sadece yüzer birliklerde bulunan sınıflarda tamamlamış olan uzman erbaşlar ile uzman erbaşların istihdam edildiği kadro görev yerinin herhangi bir nedenle kaldırılması veya bu kadrolarda uzman erbaş istihdam edilmesine gerek kalmaması durumlarında uzman erbaşlar, kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından, ihtisas sahibi olduğu diğer birliklerdeki boş olan uzman erbaş kadro görev yerlerine atanabilirler veya başka bir sınıfta istihdam edilebilirler. Bu durumda olan uzman erbaşların ilgili kuvvet



komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığının görüşleri alındıktan sonra Genelkurmay Başkanlığı tarafından kuvvetleri değiştirilebilir. 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen uzman erbaşlar, istihdam edildiği kadro görev yerinin herhangi bir nedenle kaldırılması veya bu kadrolarda uzman erbaş istihdam edilmesine gerek kalmaması durumlarında, kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından sağlık niteliklerine uygun diğer birliklerdeki boş olan uzman erbaş kadro görev yerlerine atanabilir. Bu fıkra uyarınca atanan, kuvvet veya sınıf değişikliği işlemine tabi tutulan uzman erbaşlar, sözleşmenin feshini isteyebilir. Bu şekilde sözleşmenin feshini isteyen uzman erbaşların istekleri kabul edilir ve bunlara bu Kanun esaslarına göre tahakkuk edecek ikramiye ödenir."

**MADDE 30** – 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan "ilişkileri kesilenlere" ibaresinden sonra gelmek üzere " , personel ve amortisman giderleri hariç," ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 31** – 3466 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce askeri öğrencilikten ilişkileri kesilenlerden, kendilerine tahakkuk ettirilen borçlarını ödemiş yahut taksitlendirmiş olanlar ile yargılamaları devam edenler veya kesin hükme bağlanmış olanlar, üç ay içerisinde müracaat etmeleri halinde 5 inci madde hükmünden yararlandırılır."

**MADDE 32** – 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (A) bendine "926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu," ibaresinden sonra gelmek üzere "3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu," ibaresi eklenmiş ve (D) bendinde yer alan "son verilenlere ve" ibaresi "son verilenlere, kendi kusurları olmaksızın sözleşmesi feshedilen veya hizmet sürelerinin bitiminde ayrılan sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay ve uzman erbaşlar ile" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 33** – 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin birinci fıkrasına "926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu," ibaresinden sonra gelmek üzere "3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu," ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 34** – 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına "sözleşmeli astsubay," ibaresinden sonra gelmek üzere "sözleşmeli subay ve astsubay adayları," ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 35** – 11/5/2000 tarihli ve 4566 sayılı Harp Okulları Kanununun 38 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "çıkarılanlara," ibaresinden sonra gelmek üzere "personel ve amortisman giderleri hariç," ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 36** – 4566 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3 – Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce askeri öğrencilikten ayrılan veya çıkarılanlardan ödemelerini tamamlamış olanlar ile borçlarını taksitlendirenler, yargılamaları devam edenler veya kesin hükme bağlanmış olanlar, üç ay içerisinde müracaat etmeleri halinde 38 inci madde hükmünden yararlandırılır."

**MADDE 37** – 5/4/2001 tarihli ve 4636 sayılı Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "belirlenir" ibaresi "kurulur" şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 38** – 4636 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Başkanlığın merkez teşkilatında yer alan başkan yardımcılıkları ve daire başkanlıkları ile taşra teşkilatında yer alan bölge müdürlüklerinin alt birimlerinin kurulması, kaldırılıp birleştirilmesi, ayrılması ve yetki alanlarının belirlenmesi ile teşkilat yapısındaki değişikliklere ilişkin teklifleri, Bakanın onayına sunmak ve onayı müteakip uygulanmasını sağlamak."

**MADDE 39** – 4636 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1 – Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (III) sayılı cetvelin Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (III) sayılı

cetvelin Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir."

**MADDE 40** – 4636 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6 – Bu Kanunla kadro ve görev unvanları kaldırılan daire başkanları, yürüttükleri görev dikkate alınmak kaydıyla bu Kanunla ihdas edilen daire başkanlıklarına atanır."

**MADDE 41** – 4636 sayılı Kanunun eki (1) sayılı cetvelin "Başkan Yardımcılığı" ve "Merkez" başlıklı sütunları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Başkan Yardımcılığı"

ANT. Başkan Yrd.

ANT. Başkan Yrd.

ANT. Başkan Yrd."

"Merkez"

1. Akaryakıt İkmal ve İşletme Dairesi Başkanlığı

2. Tedarik Dairesi Başkanlığı

3. İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı

4. Mali İşler Dairesi Başkanlığı

5. Hukuk Müşavirliği

6. Teftiş Kurulu Başkanlığı"

**MADDE 42** – 11/4/2002 tarihli ve 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununun 31 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "okuldan çıkarılanlara," ibaresinden sonra gelmek üzere "personel ve amortisman giderleri hariç," ibaresi eklenmiştir.

**MADDE 43** – 4752 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3- Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce askeri öğrencilikten ayrılan veya çıkarılanlardan kendilerine tahakkuk ettirilen borçlarını ödemiş yahut taksitlendirmiş olanlar ile yargılamaları devam edenler veya kesin hükme bağlanmış olanlar, üç ay içerisinde müracaat etmeleri halinde 31 inci madde hükmünden yararlandırılır."

**MADDE 44** – 24/5/2007 tarihli ve 5668 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Besleme Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 6 – (1) Birlik ve kurum nöbetçileri ile savaş, iç güvenlik hareketi, sınır ötesi hareket veya gemide çeşitli sebeplerle bulunan kişiler de dahil yüzer birlik personeli, birlik dışına görevlendirilen ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında harcırah ödemesi yapılmayan Özel Kuvvetler Komutanlığı personeli, görevlerine yönelik eğitimlerinin devamı süresince komando birlikleri ve okulları ile benzeri eğitimleri uygulayan birliklerde (dağ ve paraşütçü kıtaları, sualtı taarruz ve savunma timleri, derin su dalgıçları) yürütülen eğitim ve kurs faaliyetlerine katılan eğiticiler ile kursiyerler hariç olmak üzere, bu Kanun kapsamında tayin bedeli veya yemek yardımı aldığı halde kazandan beslenen askeri personelin, tayin bedeli veya yemek yardımının beslendikleri gün ve öğün sayılarına karşılık gelen kısmı aylıklarından kesilir."

**MADDE 45** – 5668 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"1) Doğal afet durumlarında görev alan personel."

**GEÇİCİ MADDE 1** – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, Kanunun 21 inci maddesiyle 477 sayılı Kanuna eklenen 61/A maddesinde belirtilen eylemler sebebiyle emre itaatsizlikte ısrar suçundan askeri mahkemelerce verilmiş ve henüz kesinleşmemiş olan hükümler ile kesinleşmiş ancak infaz edilmemiş olan mahkumiyet kararları hakkında; hükmü veren askerî mahkeme tarafından, sanık veya hükümlülerin başvurusu aranmaksızın ve askerî savcının yazılı görüşü alınmak suretiyle, dosya üzerinden inceleme yapılarak, şartları mevcut ise infazın durdurulmasına, askerî mahkemenin görevsizliğine ve dosyanın yetkili ve görevli disiplin mahkemesine gönderilmesine karar verilir.

Bu dosyalardan Askerî Yargıtay Başsavcılığında ve Askerî Yargıtay'da inceleme aşamasında olanlar, hükmü veren askerî mahkemeye iade edilir ve bunlar hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.

**GEÇİCİ MADDE 2** – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yaş sınırı nedeniyle Silahlı Kuvvetlerden ayrılan ve emeklilik aylığına hak kazanamamış olan

uzman erbaşlar, üç ay içerisinde Milli Savunma Bakanlığına müracaat etmeleri halinde, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun bu Kanunun 26 ncı maddesiyle değiştirilen 5 inci maddesi hükmünden yararlandırılırlar.

**MADDE 46** – Bu Kanunun;

- 26 ncı maddesi 1/8/2010 tarihinde,
  - Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

**MADDE 47** – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.  
29/6/2010

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : MSB AKARYAKIT İKMAL VE NATO POL TESİSLERİ İŞLETME  
BAŞKANLIĞI  
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

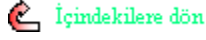
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Daire Başkanı	1	2	-	2
	TOPLAM		2	-	2

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : MSB AKARYAKIT İKMAL VE NATO POL TESİSLERİ İŞLETME  
BAŞKANLIĞI  
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Başkan Yardımcısı	1	2	-	2
GİH	Akaryakıt İkmal ve İşletme Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GİH	Tedarik Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GİH	İnsan Kaynakları Dairesi Başkanı	1	1	-	1
GİH	Mali İşler Dairesi Başkanı	1	1	-	1
	TOPLAM		6	-	6



## Bakanlar Kurulu Kararları

### **Karar Sayısı : 2010/530**

23 Ocak 2006 tarihinde Rabat'ta imzalanan ve 16/3/2010 tarihli ve 5968 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Fas Krallığı Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokol”ün onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 14/5/2010 tarihli ve 277144 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 1/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN  
Başbakan

C. ÇİÇEK                      B. ARINÇ                      A. BABACAN                      M. AYDIN  
Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet  
Bakanı

H. YAZICI                      F. N. ÖZAK                      M. Z. ÇAĞLAYAN                      F. ÇELİK  
Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı

F. N. ÖZAK                      S. A. KAVAF                      C. YILMAZ                      S. ERGİN  
Devlet Bakanı V.                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL                      B. ATALAY                      B. ATALAY                      M. ŞİMŞEK  
Milli Savunma Bakanı                      İçişleri Bakanı                      Dışişleri Bakanı V.                      Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU                      M. DEMİR                      R. AKDAĞ                      B. YILDIRIM  
Milli Eğitim Bakanı                      Bayındırlık ve İskân Bakanı                      Sağlık Bakanı                      Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER                      Ö. DİNÇER                      N. ERGÜN                      T. YILDIZ  
Tarım ve Köyişleri Bakanı                      Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı                      Sanayi ve Ticaret Bakanı  
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY  
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU  
Çevre ve Orman Bakanı

### **TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADALET BAKANLIĞI İLE FAS KRALLIĞI ADALET BAKANLIĞI ARASINDA İŞBİRLİĞİ KONUSUNDA PROTOKOL**

Bundan sonra “Taraflar” olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Fas Krallığı Adalet Bakanlığı;

İki Taraf arasındaki dostça ilişkileri pekiştirmek arzusu ile,  
Adli makamların toplum hayatındaki rolünün önemine inanmış olarak,  
Hukuki alandaki bilgi ve deneyim değişiminin her iki Tarafın çıkarlarına hizmet edeceğini belirterek,

Her iki Tarafın uluslararası yükümlülüklerini, ulusal mevzuatlarını ve yetkilerini dikkate alarak,

Aşağıdaki gibi ANLAŞMIŞLARDIR;

#### **MADDE 1**

Taraflar aşağıdaki konularda işbirliğini geliştireceklerdir:

1. Hukuki konularda bilgi değişimi;
2. Tarafların ve onların adli makamlarının örgütlenme ve çalışmalarıyla ilgili deneyim değişimi;
3. Adalet Bakanlıkları tarafından faaliyetlerin organize edilmesi;
4. Hakimlerin, savcılarının ve yardımcı adalet personelinin eğitiminin karşılıklı olarak desteklenmesi;
5. Kanun taslaklarının hazırlanması ve kanun hükümlerinin uygulanmasında bilgi değişimi;
6. Her iki tarafa yararlı diğer hukuki ve adli konularda işbirliği.

#### **MADDE 2**

Bu Protokolün hükümlerinin uygulanması amacıyla, Taraflar somut işbirliği programlarını yıllık olarak hazırlayacaklardır.

#### **MADDE 3**

İşbirliği sorunlarının çözümü, işbirliği programlarının geliştirmesi ve uygulanan programlarının özetlenmesi amacıyla Taraflar, uzman ve çalışma grupları kuracaklardır.

#### **MADDE 4**

Taraflar, her iki Devletin adli makamları arasında doğrudan temas ve deneyim değişimi koşullarını oluşturacaklardır.

#### **MADDE 5**

Taraflar, karşılıklı yararları bulunan konularda, bilimsel konferanslar ve seminerler organize edeceklerdir.

#### **MADDE 6**

Taraflar, karşılıklı yararları bulunan konularda araştırma yapmak amacıyla uzman değişimini teşvik edeceklerdir.

#### **MADDE 7**

Bu Protokoldeki konularla ilgili yazışmalarda, Taraflar kendi ana dillerine ilaveten İngilizce veya Fransızca çevirileri kullanacaktır.

#### **MADDE 8**

Her bir Taraf bu Protokolün uygulanmasında kendi masraflarını üstlenecektir.

#### **MADDE 9**

Bu Protokol süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

Bununla beraber, Tarafların her biri; Protokolü diğer Tarafa bildirimde bulunmak suretiyle her zaman feshedebilir.

Fesih, diğer Tarafın bu konudaki bildirimini aldığı tarihten altı ay sonra geçerlik kazanacaktır.

#### **MADDE 10**

Bu Protokol, her bir Tarafın Protokolü geçerli kılacak iç hukuk yollarını tamamladığını diplomatik kanaldan diğerine bildirmesinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Rabat'da 23 Ocak 2006 tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde üç ayrı özgün nüsha olarak yapıldı.

**Türkiye Cumhuriyeti**

**Adalet Bakanı**


**CEMİL ÇİÇEK**  
**MOHAMED BOUZOUBAA**

**Fas Krallığı**

**Adalet Bakanı**

**[R.G. 3 Temmuz 2010 – 27630]**

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**Karar Sayısı : 2010/485**

Ekli “Gemi Bağlama Limanlarının Tabii Buldukları Gemi Sicil Dairelerinin Coğrafi Sınırlarının Belirlenmesine Dair Karar”ın yürürlüğe konulması; Ulaştırma Bakanlığının 3/5/2010 tarihli ve 14919 sayılı yazısı üzerine, Gemi Sicil Nizamnamesinin 2 nci ve 76 ncı maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 20/5/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Abdullah GÜL**  
**CUMHURBAŞKANI**

**Recep Tayyip ERDOĞAN**  
Başbakan

**M. DEMİR**                      **B. ARINÇ**                      **A. BABACAN**                      **M. AYDIN**  
Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V. Devlet Bak. ve Başb. Yrd.                      Devlet Bak. ve Başb. Yrd.  
Devlet Bakanı

**H. YAZICI**                      **F. N. ÖZAK**                      **E. GÜNAY**                      **F. ÇELİK**  
Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı V.                      Devlet Bakanı

**E. BAĞIŞ**                      **S. A. KAVAF**                      **N. ERGÜN**                      **M. V. GÖNÜL**  
Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı V.                      Adalet Bakanı V.

**M. V. GÖNÜL**                      **B. ATALAY**                      **A. DAVUTOĞLU**                      **M. M. EKER**  
Milli Savunma Bakanı İçişleri Bakanı                      Dışişleri Bakanı                      Maliye Bakanı V.

**N. ÇUBUKÇU**                      **M. DEMİR**                      **R. AKDAĞ**                      **B. YILDIRIM**  
Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskân Bakanı Sağlık Bakanı                      Ulaştırma Bakanı

**M. M. EKER**                      **Ö. DİNÇER**                      **N. ERGÜN**                      **T. YILDIZ**  
Tarım ve Köyişleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı                      Sanayi ve Ticaret Bakanı  
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

**E. GÜNAY**  
Kültür ve Turizm Bakanı

**V. EROĞLU**  
Çevre ve Orman Bakanı

**GEMİ BAĞLAMA LİMANLARININ TABİ BULUNDUKLARI GEMİ SİCİL  
DAİRELERİNİN COĞRAFİ SINIRLARININ BELİRLENMESİNE DAİR  
KARAR**

**MADDE 1-** (1) Gemi Sicil Nizamnamesinin 1 inci maddesine göre kurulmuş bulunan gemi sicil dairelerinin yetki çevrelerini oluşturan bağlama limanları ile coğrafi alanları ekli çizelgede gösterildiği şekilde yeniden belirlenmiştir. Bu yetki çevreleri, inşa halindeki gemilere mahsus sicillerin de yetki çevresini oluşturur.

**MADDE 2-** (1) 13/3/1957 tarihli ve 4/8778 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 3-** (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** (1) Bu Karar hükümlerini Denizcilik Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

[R.G. 29 Haziran 2010 – 27626]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**Karar Sayısı : 2010/582**

Ekli “Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 28/5/2010 tarihli ve 7635 sayılı yazısı üzerine, 5549 sayılı



Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanununun 27 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 1/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN  
Başbakan

C. ÇİÇEK                      B. ARINÇ                      A. BABACAN                      M. AYDIN  
Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet  
Bakanı

H. YAZICI                      F. N. ÖZAK                      M. Z. ÇAĞLAYAN                      F. ÇELİK  
Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı

F. N. ÖZAK                      S. A. KAVAF                      C. YILMAZ                      S. ERGİN  
Devlet Bakanı V.                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL                      B. ATALAY                      B. ATALAY                      M. ŞİMŞEK  
Milli Savunma Bakanı                      İçişleri Bakanı                      Dışişleri Bakanı V.                      Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU                      M. DEMİR                      R. AKDAĞ                      B. YILDIRIM  
Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskân Bakanı Sağlık Bakanı                      Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER                      Ö. DİNÇER                      N. ERGÜN                      T. YILDIZ  
Tarım ve Köyişleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı                      Sanayi ve Ticaret Bakanı  
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY  
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU  
Çevre ve Orman Bakanı

**SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ VE TERÖRÜN FİNANSMANININ  
ÖNLENMESİNE DAİR TEDBİRLER HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK  
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

**MADDE 1-** 10/12/2007 tarihli ve 2007/13012 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- (1) 28/12/2009 tarihli ve 2009/15720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 13 üncü maddesi ile değiştirilen 24 üncü madde hükmü 1/1/2011 tarihinden itibaren uygulanır. Bu tarihe kadar, 24 üncü maddenin değiştirilmeden önceki hükmünün uygulanmasına devam olunur.”

**MADDE 2-** Bu Yönetmelik 1/6/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Bakanlar Kurulu Kararının Yayımlandığı Resmi Gazetenin Tarihi		Sayı
9/1/2008		26751
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Düzenlemelerin Yayımlandığı Resmi Gazetenin Tarihi		Sayı
1-	15/4/2008	26848
2-	2/1/2010	27450

**[R.G. 29 Haziran 2010 – 27626]**

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**Karar Sayısı : 2010/508**

Ekli “Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 22/4/2010 tarihli ve 5474 sayılı yazısı üzerine, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 211 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 7/5/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN  
Başbakan

C. ÇİÇEK                      B. ARINÇ                      A. BABACAN                      M. AYDIN  
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet  
Bakanı

H. YAZICI                      F. N. ÖZAK                      M. Z. ÇAĞLAYAN                      F. ÇELİK  
Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ                      S. A. KAVAF                      C. YILMAZ                      S. ERGİN  
Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL                      B. ATALAY                      A. DAVUTOĞLU                      M. ŞİMŞEK  
Milli Savunma Bakanı                      İçişleri Bakanı                      Dışişleri Bakanı                      Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU M. DEMİR R. AKDAĞ B. YILDIRIM  
Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskân Bakanı Sağlık Bakanı Ulaştırma Bakanı


M. M. EKER Ö. DİNÇER N. ERGÜN T. YILDIZ  
Tarım ve Köyişleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı Sanayi ve Ticaret Bakanı  
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY  
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU  
Çevre ve Orman Bakanı

[R.G. 29 Haziran 2010 – 27626]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

### **Karar Sayısı : 2010/654**

Ekli “Kamu Personelinin Maaşlarının Hesabına Esas Tutulan Katsayıların Tespiti ve İlgili Mevzuatı Uyarınca İstihdam Edilen Sözleşmeli Personelin Ücretlerinin Artırılması ile 8/2/2002 tarihli ve 2002/3729 sayılı Kararnamenin Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar”ın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 5/7/2010 tarihli ve 10010 sayılı yazısı üzerine, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesi, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesi ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi ile muhtelif statülerde sözleşmeli personel istihdamına imkân sağlayan mevzuat hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 7/7/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Mehmet Ali ŞAHİN**  
CUMHURBAŞKANI V.

Recep Tayyip ERDOĞAN  
Başbakan

C. ÇİÇEK B. ARINÇ A. BABACAN M. AYDIN  
Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

Devlet Bakanı

H. YAZICI

F. N. ÖZAK

M. Z. ÇAĞLAYAN

F. ÇELİK

Devlet Bakanı E. BAĞIŞ	Devlet Bakanı S. A. KAVAF	Devlet Bakanı Ö. DİNÇER	Devlet Bakanı S. ERGİN
Devlet Bakanı M. V. GÖNÜL	Devlet Bakanı B. ATALAY	Devlet Bakanı V. A. DAVUTOĞLU	Adalet Bakanı M. ŞİMŞEK
Milli Savunma Bakanı N. ÇUBUKÇU	İçişleri Bakanı M. DEMİR	Dışişleri Bakanı R. AKDAĞ	Maliye Bakanı V. EROĞLU
Milli Eğitim Bakanı M. M. EKER	Bayındırlık ve İskân Bakanı Ö. DİNÇER	Sağlık Bakanı N. ERGÜN	Ulaştırma Bakanı V. T. YILDIZ
Tarım ve Köyişleri Bakanı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı E. GÜNAY	Sanayi ve Ticaret Bakanı V. EROĞLU	Çevre ve Orman Bakanı

[R.G. 9 Temmuz 2010 – 27636]

 [İçindekilere dön](#)

### **Karar Sayısı : 2010/547**

Ekli listede imza yeri ve tarihleri ile adları yazılı anlaşmaların yürürlüğe girdiği tarihlerin aynı listede belirtildiği şekilde tespit edilmesi; Dışişleri Bakanlığının anılan listede tarih ve sayıları belirtilen yazıları üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 7/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN  
Başbakan

C. ÇİÇEK	B. ARINÇ	A. BABACAN	M. AYDIN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. YAZICI	F. N. ÖZAK	M. Z. ÇAĞLAYAN	F. ÇELİK
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ	S. A. KAVAF	C. YILMAZ	S. ERGİN
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL	B. ATALAY	A. DAVUTOĞLU	M. ŞİMŞEK
Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı


N. ÇUBUKÇU	M. DEMİR	R. AKDAĞ	B. YILDIRIM
Milli Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı	Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER	Ö. DİNÇER	N. ERGÜN	T. YILDIZ
Tarım ve Köyişleri Bakanı	Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı			

E. GÜNAY  
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU  
Çevre ve Orman Bakanı

[R.G. 2 Temmuz 2010 – 27629]

 İçindekilere dön

## Tüzük

### **Karar Sayısı : 2010/566**

Ekli “Ticaret Gemilerinin Yükleme Sınırı Tüzüğü’nün Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tüzük”ün yürürlüğe konulması; Ulaştırma Bakanlığınının 4/2/2010 tarihli ve 3976 sayılı yazısı üzerine, Bakanlar Kurulu’nca 7/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN  
Başbakan

C. ÇİÇEK                      B. ARINÇ                      A. BABACAN                      M. AYDIN  
Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet  
Bakanı

H. YAZICI                      F. N. ÖZAK                      M. Z. ÇAĞLAYAN                      F. ÇELİK  
Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ                      S. A. KAVAF                      C. YILMAZ                      S. ERGİN  
Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL                      B. ATALAY                      A. DAVUTOĞLU                      M. ŞİMŞEK  
Milli Savunma Bakanı İçişleri Bakanı                      Dışişleri Bakanı                      Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU                      M. DEMİR                      R. AKDAĞ                      B. YILDIRIM  
Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskân Bakanı Sağlık Bakanı                      Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER                      Ö. DİNÇER                      N. ERGÜN                      T. YILDIZ  
Tarım ve Köyşleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı                      Sanayi ve Ticaret Bakanı  
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY  
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU  
Çevre ve Orman Bakanı

### **TİCARET GEMİLERİNİN YÜKLEME SINIRI TÜZÜĞÜNÜN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINA DAİR TÜZÜK**

**MADDE 1** – 22/6/1966 tarih ve 6/6647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ticaret Gemilerinin Yükleme Sınırı Tüzüğü yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 2** – Danıştayca incelenmiş olan bu Tüzük yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3** – Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

## Yönetmelikler

Başbakanlık (Gümrük Müsteşarlığı)'tan:

### GÜMRÜK YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

**MADDE 1** – 7/10/2009 tarihli ve 27369 sayılı mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 169 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(b) Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (2), (4), (5), (6), (7) nci bentleri, (8) inci bendinin (d) alt bendinin (i) ve (ii) numaralı alt bentleri, (9) uncu bendinin (a) ve (b) alt bentleri, (10), (11) ve (12) nci bentlerinde belirtilen eşya,”

**MADDE 2** – Aynı Yönetmeliğin 172 nci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Aşağıda belirtilen hallerde sözlü beyan formu düzenlenmez.

a) Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) üncü bendi ve (5) inci bendinin (h) alt bendi kapsamındaki eşya,

b) 170 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (ç) bentlerinde belirtilen kişisel eşya ile (d) bendinde belirtilen karşı taraf halkının pazarlarımızdan kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla alıp götürecekleri eşya,

c) Müsteşarlıkça belirlenecek diğer eşya”

**MADDE 3** – Aynı Yönetmeliğin 195 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Onaylanmış kişi statü belgesi sahipleri için ayniyet tespitine ilişkin farklı düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.”

**MADDE 4** – Aynı Yönetmeliğin 310 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(b) Dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde; eşyanın geldiği yetkili gümrük idaresine veya işleme faaliyetinin yapılacağı yere en yakın yetkili gümrük idaresine,”

**MADDE 5** – Aynı Yönetmeliğin 359 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) İşleme faaliyeti sonucu elde edilen atık, artık, kırpıntı, döküntü ve kalıntıların serbest dolaşıma girmeleri halinde, gümrük vergilerinin hesabında Kanunun 115 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanır. İşleme faaliyeti sonucunda elde edilen ve söz konusu ürünler haricindeki işlem görmüş asıl ürünlerin ihraç edilen kısmı ile orantılı olarak serbest dolaşıma girecek işlem görmüş ikincil ürünlerin gümrük vergileri, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte yürürlükte bulunan vergi oranı üzerinden hesaplanır. Ancak, hak sahibince ihracata konu işlem görmüş asıl ürünün ilk partisinin ihracatı ile eş zamanlı olarak belgelerde öngörülen işlem görmüş ikincil ürünün tamamı için serbest dolaşıma giriş beyannamesi verilebilir. Bu durumda, sonraki partilerdeki ikincil ürün herhangi bir gümrük işlemine tabi tutulmaz.”

**MADDE 6** – Aynı Yönetmeliğin 418 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 7** – Aynı Yönetmeliğin 534 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“g) Eşyanın antrepo içinde kolaylıkla ve emniyetle nakli, istifi, tartılması, ölçülmesi gibi, hizmetlerin yapılmasına ve taşıtlarına yükletilmesine ve bunlardan boşaltılmasına yarayan gerekli teknik donanım, alet ve cihazlarla donatılmış olması ve gerekli aydınlatma düzenine sahip bulunması, ayrıca A tipi genel antrepolarda kesintisiz yirmidört saat kayıt yapan, ilgili alanın ve bilhassa alana giriş çıkış yerlerinin izlenmesini sağlayan harekete duyarlı, araç tanımlama ve insan kimlik tespiti yapmaya imkan verecek çözünürlükte, kesintisiz güç kaynağına bağlı bir kamera sisteminin antrepo işleticileri tarafından kurulması ve kamera kayıtlarının talep edildiği durumlarda herhangi bir gerekçe göstermeksizin tam olarak belirtilen tarih aralığında standart ve yaygın formatta gümrük idaresine ibraz edilmek üzere kayıt tarihinden itibaren üç yıl süre ile elektronik ortamda saklanması.”

**MADDE 8** – Aynı Yönetmeliğin 578 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

**“Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine uygulanacak cezalar ve yetki belgesi iptali**

**MADDE 578** – (1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince yapılan tespit işlemlerine ilişkin olarak mevzuata aykırı durumların belirlenmesi halinde haklarında Kanunun geçici 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

(2) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilme şartlarından birinin kaybedilmesi, tespit işlemleri ile ilgili olarak Müsteşarlıkça belirlenen asgari fiyatın altında hizmet verilmesi, görevin bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapılmaması veya kusurlu olarak yapılması ya da Kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı harekette bulunulması veya dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren gümrük müşavirleriyle ya da tespit işlemini yaptıran yükümlü ile doğrudan veya dolaylı iş ilişkisi içinde olduğunun tespit edilmesi durumlarında yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgeleri iptal edilir. Bu şekilde yetki belgeleri iptal edilen gümrük müşavirlerine beş yıl süreyle tekrar yetki belgesi verilmez.

(3) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgesinin iptal edilmesi, ayrıca Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

**MADDE 9** – Aynı Yönetmeliğin;

1) 437 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “61 inci” ifadesi “63 üncü”,

2) 513 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “78 inci” ifadesi “512 nci”

3) 542 nci maddesinin altıncı fıkrasının (e) bendinde yer alan “(d)” ifadesi “(ç)”,

4) 7.3 numaralı ekinin 1 numaralı bölümünde yer alan “(Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlandığı şekliyle Adı veya Firma Adı ve Açık Adresi)” ifadesi “(Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesinde veya Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlandığı şekliyle Adı veya firma Adı ve Açık Adresi)”

şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 10** – Aynı Yönetmeliğin 11 numaralı ekine “2710.19.35.00.00” Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonundan (GTİP) sonra gelmek üzere aşağıdaki GTİP’ler eklenmiştir.

2710.19.41.00.11	0,5	0,3	0,3	0,2	0,002
2710.19.41.00.12	0,5	0,3	0,3	0,2	0,002

**MADDE 11** – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 12** – Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

[R.G. 2 Temmuz 2010 – 27629]

— • —

İçişleri Bakanlığından:  
**TAŞINMAZ MAL ZİLYETLİĞİNE YAPILAN TECAVÜZLERİN ÖNLENMESİ  
HAKKINDA KANUNUN UYGULAMA ŞEKLİ VE ESASLARINA  
DAİR YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA  
DAİR YÖNETMELİK**

**MADDE 1** – 31/7/1985 tarihli ve 18828 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanunun Uygulama Şekli ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başvurular yazılı veya elektronik dilekçe ile ilçelerde kaymakamlıklara, merkez ilçelerde valiliklere bizzat veya kanuni temsilcileri tarafından yapılır.”

**MADDE 2** – Aynı Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başvuru sahibinin ücretleri yatırmaması veya kendisi sağlayacaksa taşıt getirmemesi halinde ise, dilekçesinin işlemden kaldırıldığı, posta aracılığıyla veya elektronik olarak kendisine tebliğ olunur.”

**MADDE 3** – Aynı Yönetmeliğin 27 nci maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 27** – Başvuru sahibinin, başvuru tarihinden karar verilinceye kadar geçen süre içinde başvurusundan herhangi bir sebeple vazgeçtiğini yazılı veya elektronik dilekçe ya da sözlü olarak bildirmesi halinde, sözlü ifadesi yazılı hale getirilerek, yetkili makamın onayı ile dosyası işlemden kaldırılır. Bu durumda soruşturma için yatırdığı paralar, yapılan masraflar üzerinde kalmak üzere başvuru sahibine geri verilir.”

**MADDE 4** – Aynı Yönetmeliğin 59 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) “Tecavüz veya müdahalenin önlenmesi hakkında dilekçe veya elektronik başvuru.”

**MADDE 5** – Aynı Yönetmeliğin 62 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Valilik ve kaymakamlıklarca da her yıl Ocak ayında, soruşturma ve infaz işlerinde görevlendirilecek personel eğitime tabi tutularak, sonuç bir rapor halinde dosyasında muhafaza edilir.”

**MADDE 6** – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 7** – Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

[R.G. 2 Temmuz 2010 – 27629]

\_\_\_\_\_ . \_\_\_\_\_

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan:

**TÜTÜN ÜRETİMİ, İŞLENMESİ, İÇ VE DİŞ TİCARETİ İLE İLGİLİ  
USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**



**MADDE 1 – (1)** Bu Yönetmeliğin amacı; tütün üretimi, üretici tütünlerinin alım satımı, tütünlerin işlenmesi, depolanması, tütün işleme tesislerinin kurulması, tütün iç ve dış ticareti, denetimi ve üretici ile alıcının hak ve yükümlülükleri ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

#### **Kapsam**

**MADDE 2 – (1)** Bu Yönetmelik; tütün tohumunun taşınması, ithali ve ihracı, tütün üretimi, üretici tütünlerinin alım-satımı ve denklenmesi, tütün satış merkezlerinin kurulması, açık artırma başlangıç fiyatının teknik olarak saptanması, tütünlerin işlenmesi, depolanması, iç ve dış ticareti ile tütün fireleri, tütün işleme tesislerinin kurulması, üretim izni, proje tadilatı ve devir işlemleri, tütün üretim, alım ve satımına dair yazılı sözleşmelerin düzenlenmesi ile bunların yürürlükteki mevzuat dahilinde izlenmesi ve denetimlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

#### **Dayanak**

**MADDE 3 – (1)** Bu Yönetmelik; 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 9 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

#### **Tanımlar**

**MADDE 4 – (1)** Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Alıcı: Tütün ticareti yetki belgesine sahip gerçek ve tüzel kişileri,
  - b) Fire: Tütünlerde; taşıma, depolama ve işleme faaliyetleri sırasında fiziksel ve kimyasal etkilerle meydana gelen toz, çürük, rutubet, kuru madde kaybı şeklinde ve fermantasyon sonucu madde dönüşümü nedeniyle ortaya çıkan, ekonomik değeri olmayan ve bu Yönetmelik ekinde yer alan azami oranları aşmayan kayıplar toplamını,
  - c) İşlenmemiş tütün: Üreticiler tarafından tarlaya dikilen, yetiştirilerek olgunlaşan, daha sonra kırımı yapılarak değişik yöntemlerle kurutulan denklenmemiş veya kaba bir tasnife tabi tutularak çeşitli şekillerde denklenmiş tam ve yırtıklı tütün yapraklarını,
  - ç) İşlenmiş tütün: İşlenmemiş tütünlerin alıcılar tarafından, işleme tesislerinde çeşitli işlemlerden geçirilerek, belirli kriterlere göre yeniden tasnife tabi tutulması sonucu elde edilen ambalajlanmış tütün yapraklarını ve yaprak parçalarını,
  - d) Kurul: Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulunu,
  - e) Kurum: Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunu,
  - f) Tam mahsul: Aynı parselden olmak üzere bir üretici tarafından üretilen tütünlerin tamamını,
  - g) Tütün eksperleri: Tütün eksperliği yüksek okullarından veya muadili yerli ve yabancı okullardan lisans düzeyinde yüksek öğrenim diploması alarak mezun olmuş, tütün alım ve satım muayenelerini yaparak tütünlerin vasıf, değer ve nevelerini belirleyen, tütün işleme, bakımı ve fabrikasyonu konularında uzman olan, tütün eksperleri veya tütün teknolojisi mühendisi unvanına sahip teknik elemanları,
  - ğ) Üretici: Tütün tarımı ile uğraşan ve çiftçi belgesine sahip gerçek ve tüzel kişileri,
  - h) Üretim merkezi: Tütün üretimi yapılan ilçeyi,
  - ı) Yazılı sözleşme: Alıcı ile üreticinin veya bunların temsilcilerinin ad ve adres bilgileri, tütünün cinsi, üretim yeri ve alanı, üretim miktarı, nevi tanımları ile nevi fiyatları, teslim şartları, ödemeyle ilgili hususlar, tarafların karşılıklı diğer yükümlülüklerinin yanı sıra özel hükümler de içeren ve Kurumca belirlenen esaslara göre düzenlenen Tütün Üretim ve Alım-Satım Sözleşmesini,
- ifade eder.

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Tütün Üretimi, Tütün Tohumu ve Fideleri ile İzne Tabi Tütün Üretimi**

#### **Tütün üretimi**

**MADDE 5 – (1)** Üreticiler, yazılı sözleşme usulüyle veya tütün satış merkezlerinde açık artırma usulü ile satış yapmak üzere menşe özellikleri Türk Standardında belirlenmiş tütün

çeşitlerinin üretimini yapabilirler. Alıcının talebi halinde Türk Standardında yer almayan tütün çeşitleri de yazılı sözleşmeli üretim esasına göre üretilebilir.

(2) Türk Standardında tanımlanmış menşeler ve üretim merkezleri bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1 sayılı Türk Tütünleri Standardında Tanımlanmış Menşeler ve Üretim Merkezleri listesinde gösterilmiştir.

(3) Türk Standardında yer almayan ancak Türkiye’de üretimi yapılan tütün çeşitleri ve fiili üretim merkezleri bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2 sayılı Türk Standardında Yer Almayan Tütünler ve Üretim Merkezleri listesinde gösterilmiştir.

(4) Üreticilerin, 4/11/2008 tarihli ve 27044 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bitkisel Üretimde Kullanılan Kimyasalların Kayıt Altına Alınması ve İzlenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda, tütün üretimi aşamalarında kullanılan bitki koruma ürünleri ve diğer kimyasallarla ilgili olarak Üretici Kayıt Defteri tutmaları zorunludur. Yazılı sözleşme usulüyle yapılan üretimde, üretici kayıt defterinin tutulmasından alıcı da müteselsil olarak sorumludur.

### **Tütün tohumu ve fideleri**

**MADDE 6 –** (1) Tütün tohumu ve fidelerinin yurt dışına çıkarılması yasaktır. Bunların ithali ise Kurumun uygun görüşü ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığının izni ile mümkündür. Kurumdan uygun görüş almak amacıyla yapılan ithalat başvurusu bir ay içinde karara bağlanır ve sonuç başvuru sahibine bildirilir. Tohum ithalatının yapılmasını müteakip ithalat bilgileri ithalatçı tarafından bir ay içinde Kuruma gönderilir. Uygun görüş alındıktan sonra, tohum ithalatının gerçekleşmemesi durumunda da Kuruma bilgi verilir.

(2) Kurum, menşe dejenerasyonunu önlemek amacıyla gerektiğinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından tescil edilmiş tohumları kullanma zorunluluğu getirebilir.

(3) Bilimsel araştırmalar için yurda tohum getirilmesi bu madde kapsamı dışındadır.

### **İzne tabi tütün üretimi**

**MADDE 7 –** (1) Türkiye’de üretilen tütünlerin tohum ve fidelerini ürettikleri merkezlerin dışına taşıyarak veya tohum ithal ederek; ihracat, ithal ikamesi, yurt içi talep ve üretilebilirliğinin araştırılması amacıyla yapılacak tütün üretimlerinde Kurumdan izin alınması şarttır. İzin talebi Kurum tarafından bir ay içinde karara bağlanır ve sonuç başvuru sahibine bildirilir.

(2) İzin başvurusunda; üretim yılı, üretim merkezi, menşei, yerleşim yeri, üretici sayısı ve üretim alanı bilgilerinin belirtilmesi şarttır.

(3) İzne tabi tütün üretiminin en az; bir üretim merkezinde, iki köy veya mahallede, 6 üretici ile yapılması ve üretimin üretici başına bir dekardan az olmaması esastır.

(4) İzne tabi tütün üretiminde kullanılacak tütün tohum veya fidelerinin üreticiye alıcı tarafından verilmesi zorunludur.

(5) İzne tabi tütün üretimi sözleşmeli olarak yapılır ve alıcının yaptığı diğer sözleşmelerden ayrı olarak Kuruma bildirilir.

(6) İzne tabi tütün üretiminde, yaygın üretim izni verilinceye kadar her üretim yılı için Kurumdan izin alınması şarttır.

(7) İzin alındıktan sonra üretimin yapılmaması durumunda, gerekçeleri belirtilmek suretiyle Kuruma bilgi verilir.

(8) İzne tabi tütün üretimi yaptıran alıcının; fidelik, tarla, kırım, kurutma ve ambalajlama dahil üretimin her safhasında yapılan işlemlerle ilgili olarak üreticilere eğitici her türlü bilgiyi ve teknik desteği vermesi esastır.

(9) İzne tabi tütün üretiminin yapıldığı yerde başka bir tütün menşeinin üretimi yapılıyor ise menşe dejenerasyonunun önlenmesi amacıyla, izne tabi üretimin yapıldığı parsel ile diğer menşeinin üretiminin yapıldığı parsel arasında en az 400 metre izolasyon mesafesinin olması esastır. Üretimi yapılacak menşelerden herhangi birinde tepe kırma ameliyesi uygulanıyorsa 400 metre mesafe koşulu aranmaz. Ancak bu durumda tepe kırma ameliyesi uygulanacak

tütünlerde çiçeklenme görülmeden tepe kırımının yapılması zorunludur. Menşe dejenerasyonu ihtimali bulunan üretim yerlerinde, tohum almak amacıyla belirlenen bitkilerin çiçek tablalarına, alıcılar tarafından torba geçirilmek suretiyle menşe özelliklerinin korunması zorunludur.

(10) İzne tabi tütün üretiminin, fidelik, tarla, kırım, kurutma ve ambalajlama dönemlerinde yapılan işlemler, uygulanan tedbirler ile gözlem, fiziksel ve kimyasal analiz sonuçları genel bir değerlendirme yapılarak hazırlanacak raporla birlikte Kuruma gönderilir.

(11) Kurum, izne tabi tütün üretiminin her aşaması ile bakım ve işleme dönemlerinde her zaman gerekli teknik kontrolleri yaptırabilir.

(12) İzne tabi tütün üretiminde, üretime yönelik hedeflerine ulaşip geçiş sürecini tamamlayarak yaygın üretime geçmek isteyen alıcının Kurumdan izin alması zorunludur. İzin başvuruları iki ay içinde karara bağlanır. Yaygın üretime izin verilen tütün menşesinin müteakip yıllardaki üretimi bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine tabidir. Yaygın üretime geçilen üretim merkezinde, farklı alıcının da izin verilen menşeden tütün ürettirmek istemesi durumunda, ilk üretimden önce Kuruma bilgi vermesi esastır.

(13) Bilimsel amaçlı tütün üretimi bu madde kapsamı dışındadır. Ancak bu amaçla yapılacak üretimler önceden Kuruma bildirilir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Üretici Tütünlerinin Denkleme, Alım ve Satımı, Yazılı Sözleşme Esası, Üreticiden Alınan Tütünlerin Tescili ile Anlaşmazlıkların Çözümü

#### Üretici tütünlerinin denkleme

**MADDE 8 –** (1) Üreticilerin alım-satımına konu teşkil eden tütünleri tam mahsul olmalı ve denk haline getirilmelidir. El ve kalite özellikleri aynı olan tütünler birlikte denklemlenmelidir. Denk içinde yabancı madde ile dip, filiz, kırıntı, yanık, karayeşil ve çürük tütün bulunmamalıdır.

(2) Üretici tütünlerinin menşelerine göre denkleme biçimleri bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-3 sayılı Üretici Tütünlerinin Menşelere Göre Denkleme Tarzları listesinde gösterilmiştir.

(3) Alıcının, üreticiden listede yer almayan bir denkleme talebinde bulunması halinde önceden Kurumdan izin alması zorunludur. İzin talebi bir ay içinde sonuçlandırılır.

#### Üretici tütünlerinin alım ve satımı

**MADDE 9 –** (1) Türkiye’de üretilen üretici tütünleri yazılı sözleşme esası veya açık artırma yöntemiyle alınır ve satılır. Üretim, alım, satım, taşıma, depolama, işleme ve ihracat aşamalarında şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen belgelerin alıcı tarafından düzenlenmesi, muhafaza edilmesi ve bir örneğinin süresi içinde Kuruma verilmesi zorunludur.

(2) Üretici tütünlerinin alım-satımının tamamlanması için; yaprak tütün tartı sonuçları ve birim fiyat ile diğer ekspertiz bilgilerinin, şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Yaprak Tütün Tartı ve Fiyat Pusulasına uygun olarak tanzim edilmesi, belgenin taraflarca imzalanması ve bir örneğinin üreticiye veya temsilcisine teslim edilmesi şarttır.

#### Yazılı sözleşme esası

**MADDE 10 –** (1) Üretici tütünlerinin yazılı sözleşme esasına göre üretimi, alımı ve satımı, Kurum tarafından tütün ticareti yetki belgesine sahip alıcıya bedeli karşılığında verilen Tütün Üretim ve Alım-Satım Sözleşmesine göre yapılır. Her üretim yılı öncesi bu sözleşmenin usul ve esasları Kurul tarafından belirlenir.

(2) Sözleşmeli üretim esasına göre üretilen tütünlerin fiyatları, tütün mamulleri üreticileri ve/veya alıcılar ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenir.

#### Yazılı sözleşmenin yapılış tarihi, bildirimi ve üreticiden alınan tütünlerin tescili

**MADDE 11** – (1) Yazılı sözleşmeler, Kurum tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde tütünlerin tarlaya dikiminden önce ve en geç nisan ayının sonuna kadar alıcı ile üretici veya bunların temsilcileri arasında akdedilmiş olmalıdır.

(2) Bu şekilde yapılan sözleşmeler, şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Sözleşmeli Tütün Üretim Bildirimine uygun olarak liste halinde ve elektronik ortamda ilgili alıcı tarafından en geç mayıs ayının onbeşinci günü sonuna kadar Kuruma verilmelidir. Taraflardan birinin gerekçeli olarak başvurusu halinde birinci fıkra ile bu fıkroda belirtilen süreleri uzatmaya Kurum yetkilidir. Bu bildirimler Kurum tarafından yapılacak tescil işlemine esas teşkil eder.

(3) Yaprak Tütün Tartı ve Fiyat Pusulasının usulüne uygun olarak tanzim edilmesi, taraflarca imzalanarak bir örneğinin üreticiye veya temsilcisine teslim edilmesi ile alım satıma konu tütünler alıcının mülkiyetine geçer. Bu safhadan sonraki faaliyetler için mevzuatta belirtilen işlemlerin zamanında usulüne uygun olarak yapılması ve istenen bilgi ve belgelerin alıcı tarafından süresi içinde Kuruma verilmesi zorunludur.

(4) 4733 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi kapsamında gerçekleştirilen tütün satışlarında Kurumca yapılan tescil, gelir vergisi uygulaması bakımından ticaret borsalarına tescil hükmündedir.

(5) Alıcı, alım-satımı tamamlanan tütünler için şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Yazılı Sözleşme Esasına/Açık Artırma Yöntemine Göre Tütün Alım-Satım ve Tescil Beyannamesi ile Kuruma müracaat eder. Beyanname içeriği ile Kurum kayıtlarının birbirini teyit etmesi halinde beyanname onaylanır, bir nüshası alıcıya geri verilerek tescil işlemi tamamlanmış olur. Alıcı, tescil beyannamesini alırken beyannamede yazılı stopaj tutarını ilgili vergi dairesine ödediğini ya da süresi içinde ödeyeceğini taahhüt eden teminat mektubunu Kuruma ibraz etmek zorundadır. Teminat mektubu, ödemenin yapıldığının belgelenmesi halinde alıcıya iade edilir.

(6) Alıcı, alım-satımı tamamlanan tütünlere ait Üretici Hesap Pusulaları Paftasını Kurum tarafından belirlenen şekil ve içeriğe uygun olarak, ödeme tarihinden itibaren on iş günü içinde, kati alım sonuçlarını ise üretici tütünlerinin teslim alınması için belirlenen sürenin bitim tarihinden itibaren yirmi iş günü içinde yazılı ve elektronik ortamda Kuruma vermek zorundadır.

#### **Anlaşmazlıkların çözümü**

**MADDE 12** – (1) Üretici ile alıcı arasında yazılı sözleşmeye göre yapılan tütün alım-satımında, alıcının tütün eksperleri tarafından yapılan ekspertiz sonucuna üretici veya temsilcisi tarafından itiraz edilebilir.

(2) İtiraz başvurusu üç örnek olarak düzenlenir ve aslı alıcıya, bir örneği de yerel Ziraat Odasına verilir. Ziraat Odasının bulunmadığı yerlerde veya Kurumun bilgilendirilmesi amacıyla bir örnek de üretici tarafından Kuruma gönderilebilir. İtiraz edilen alıcı en geç üç iş günü içinde itirazı Kuruma yazılı olarak intikal ettirir. İtiraz başvurusunun Kurum tarafından bir ay içinde sonuçlandırılması esastır.

(3) Kurumun yetkilendireceği bir tütün eksperinin başkanlığında, üretici ve alıcı temsilcisi tütün eksperlerinden oluşan üç kişilik heyet itirazı inceleyerek üç gün içinde sonuçlandırır. Heyetin vereceği karar kesin olup, aynı itirazla ilgili olarak Kurumdan tekrar inceleme talep edilemez.

(4) Üretici heyete temsilci vermeyeceğini yazılı olarak bildirdiği takdirde, itiraza konu tütünler hazır bulunanlarca incelenir ve sonuçlandırılır. İki kişiyle incelenen itirazlarda oybirliği ile karar alınmadığı takdirde başkanın görüşü esas alınır.

(5) Heyetin verdiği karara rağmen anlaşma sağlanamaması halinde uyuşmazlığın çözümünde tütün üretiminin yapıldığı yer mahkemeleri yetkilidir.

(6) İtiraz başvurusunun süresi içinde Kuruma bildirilmemesi halinde, alıcı itiraza konu tütünleri, ürün miktarının sözleşmede yer alan en yüksek nevi tütün fiyatı ile çarpımından oluşan bedelle satın almayı kabul etmiş sayılır.

(7) İtiraz hakkını kullanan üreticiye alıcı tarafından yazılı sözleşmede yer alan hak ve yükümlülüklerle ilgili zorluk çıkartılamaz, itiraz başvurusu bir sonraki ürün yılı için imzalanacak sözleşmeyle ilişkilendirilemez.

(8) Tütünle ilgili teknik konularda tütün eksperleri olmayanlar bilirkişi ve hakem olarak görevlendirilemez.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Açık Artırma Yöntemi, Tütün Satış Merkezlerinin Kurulması, Açık Artırmaya Katılım, Açık Artırma Süreci ve Satışı Yapılan Tütün Bedelleri**

#### **Açık artırma yöntemi ile alım-satım**

**MADDE 13** – (1) Yazılı sözleşme yapılarak üretilen tütünler dışında kalan üretici tütünleri, tütün satış merkezlerinde açık artırma yöntemiyle alınır satılır.

(2) Yazılı sözleşme esasları dışında tütün üretimi yapmak isteyen üreticiler, kimlik, açık adres, üretim yapılacak parselin mevki ve alanı ile tahmini üretim miktarı bilgilerini, şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Sözleşme Dışı Tütün Üretim Bildirim Formuna yazarak en geç Mayıs ayının sonuna kadar, tütün üretiminin yapıldığı ilçedeki ziraat odasına bildirmek zorundadır. Yapılan bildirimler ziraat odası tarafından incelenir ve tütün çiftçisi olan üreticilere ait bilgiler, şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Sözleşme Dışı Tütün Üretim Bildirim Listesine kaydedilerek en geç Haziran ayının onbeşinci günü sonuna kadar yazılı ve elektronik ortamda Kuruma gönderilir.

(3) Tütünlerin üretici tütünü olduğu, satış merkezlerine başvurma sırasında Ziraat Odasından alınmış üretim yılına ait çiftçi belgesinin bir örneği ibraz edilerek kanıtlanır. Ziraat Odasının bulunmadığı yerlerde Tarım İl/İlçe Müdürlüğünden alınan üretici belgesi geçerlidir.

#### **Tütün satış merkezlerinin kurulması**

**MADDE 14** – (1) Tütün satış merkezleri; ziraat odaları, tütün tarım satış kooperatifleri, her türlü üretici birlik, dernek ve kooperatifleri ile diğer gerçek ve tüzel kişiler tarafından Kurumun gözetim ve koordinasyonu altında kurulur ve işletilir.

(2) Tütün satış merkezlerinin kurulması ile ilgili usul ve esaslar, kurulacağı yerler, açık artırmalı satışların başlangıç ve bitiş tarihleri Kurum tarafından belirlenip, ilan edilir.

(3) Tütün satış merkezlerinin kurulması için gerekli şartların oluşmaması ve ihtiyaç duyulması halinde, gerekli görülen yerlerde sözleşme dışı üretilen tütünlerin alım satımının usul ve esasları Kurum tarafından belirlenip ilan edilir.

#### **Tütün satış merkezlerinde açık artırmaya katılım**

**MADDE 15** – (1) Tütün satış merkezlerinde açık artırmaya katılmak isteyen alıcı, açık artırmalı satışların başlangıç tarihinden en az yirmi gün önce, açık artırmaya katılacağını ve varsa kanuni vekillerini ilgili tütün satış merkezine bildirmek zorundadır.

(2) Tütün satış merkezlerinde alıcı adına tütünlerin muayene ve ekspertizlerini yapacak kişiler, 4733 sayılı Kanunda belirtilen tütün eksperleri unvanına sahip olduklarını gösteren belge örneğini satış merkezine vermekle yükümlüdürler. Tütün eksperleri olmayanlar satış merkezlerinde tütünlerin muayene ve ekspertizini yapamazlar, kalite hakkında bildirimde bulunamazlar.

(3) Tütün satış merkezinde açık artırmaya katılmak isteyen alıcı, satış merkezine her yıl Kurumca belirlenecek miktarda teminat yatırmak zorundadır.

(4) Alıcının, tütün satış merkezlerinde adına tescil edilen tütünleri almaktan vazgeçmesi, tütün bedelini satış merkezine ödememesi veya belirlenen süre içinde tütünleri satış merkezi deposundan çekmemesi halinde doğacak tazminat, kira, sigorta bedeli, işçilik ve sair masraflar yatırılan teminattan karşılanır.

#### **Üretici tütünlerinin tütün satış merkezlerine getirilmesi ve ekspertizi**

**MADDE 16** – (1) Üreticiler tütünlerini Kurum tarafından belirlenen tütün satış merkezine, satış merkezince ilan edilecek programa göre tam mahsul olarak getirirler. Tütünler tartılır ve Kurum tarafından yetkilendirilmiş satış merkezi tütün eksperince ekspertizi yapılır.

(2) Her bir üretici tütünü için açık artırma başlangıç fiyatı, bu ekspertiz sonuçlarına göre belirlenir.

(3) Tütün satış merkezine, bulunduğu yerde giderilmesi mümkün olmayacak şekilde ağır tavlı veya küflü olarak getirilen tütünler, açık artırma başlangıç fiyatı belirlenmeden geri gönderilir. Bu durumdaki tütünler için Kurum tarafından yetkilendirilmiş satış merkezi tütün eksperinin vereceği karar kesindir.

(4) Geri götürülen tütünler, gerekli bakım işlemleri yapıldıktan sonra satış merkezinin uygun göreceği tarihte tekrar getirilebilir.

#### **Ekspertiz sonuçlarının ilanı ve açık artırma süreci**

**MADDE 17** – (1) Her üretici tütünü için, tütün satış merkezinde Kurum tarafından yetkilendirilmiş tütün eksperini tarafından yapılan ekspertiz sonucunda belirlenecek tüm bilgiler, satışa çıkarılan üretici tütünleri üzerindeki karta kaydedilmek suretiyle ilan edilir.

(2) Her kalite nevi tütün için son beş yılda Kurulca seçilecek üç yılın ihraç fiyat ortalamasının yüzde elli eksiği, açık artırma başlangıç fiyatı olarak Kurumca açıklanır. Dünyada ve Türkiye'deki gelişmeler dikkate alınarak bu oranı yüzde yetmişbeşe kadar uygulamaya Kurul yetkilidir.

(3) Tütün satış merkezlerinde açık artırmaya, açık artırma başlangıç fiyatından başlanır. Açık artırma Kurumca her yıl belirlenecek miktar veya katları oranında yapılır. Üretici veya kanuni vekilinin kabul etmesi halinde tütünler en yüksek fiyatı veren alıcı adına tescil edilerek satış işlemi tamamlanır.

(4) Açık artırma başlangıç fiyatını veya açık artırmada oluşan fiyatı kabul etmeyen üreticiler oluşan masrafları karşıladıktan sonra tütünlerini geri götürürler. Tütün satış merkezi, üreticilerin elinde tütün kalması ve alıcıların istekte bulunması halinde, tütün satış merkezinde programlanmış son açık artırma işleminden hemen sonra açık artırma işlemini tekrarlar.

#### **Tütünlerin sigorta ettirilmesi**

**MADDE 18** – (1) Tütün satış merkezleri ve depolarına getirilen tütünler, satış merkezi tarafından hırsızlık, yangın, haşere istilası, terör ve halk hareketleri gibi riskler ile sel, su baskını, kasırga, deprem ve benzeri doğal afetler sonucu oluşabilecek zararlara karşı sigorta ettirilir. Sigorta primleri satış merkezi tarafından ödenip alıcıdan tahsil edilir.

#### **Tütün satış merkezlerinde satışı yapılan tütün bedelleri**

**MADDE 19** – (1) Satış merkezlerinde satışı yapılan tütünler için alıcı ve üreticiden bir komisyon alınır. Alınacak komisyon oranı ve dağılımı her yıl Kurumca belirlenir. Alıcı, satın aldığı tütünlere ait komisyonu ve tütün bedellerini en geç tescili izleyen iş günü içinde satış merkezince açtırılan banka hesabına yatırır.

(2) Satış merkezi gerekli yasal kesintiler ve üreticinin payına düşen komisyonu çıkardıktan sonra, üreticinin parasını iki iş günü içinde öder.

(3) Alıcı, adına satışı tescil edilen tütünleri, tescili izleyen iş günü içinde satış merkezi deposundan kendi deposuna çekmek zorundadır.

### **BEŞİNCİ BÖLÜM**

#### **Tütünlerin İşlenmesi, Tütün Fireleri, Tütün İşleme Tesislerinin Kurulması, Üretim İzni, Proje Tadilatı, Yer Değişikliği, Devri, Kapatılması ve Tütünlerin Depolanması**

##### **Tütünlerin işlenmesi**

**MADDE 20** – (1) Türkiye'de üretilen tütünlerin Türk Standardında belirlenmiş nevi tanımlarına uygun olarak, Kurumdan üretim izni almış tesislerde işlenmesi zorunludur.

(2) İşlenecek tütünler için ait bilgiler, işleme başlangıcından bir iş günü öncesine kadar, işleme sonuçları ise işleme bitişinden itibaren on iş günü içinde, şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Yaprak Tütün İşleme Açılış/Kapanış Bildirimine uygun olarak Kuruma bildirilir.

(3) Teknik ve ticari gereklerle, tütünlerin Türk Standardında belirlenen neviyatlandırma, denkleme ve ambalajlama yöntemlerine uyulmadan işlenebilmesi için önceden Kurumdan izin alınması zorunludur. İzin talebi beş iş günü içinde cevaplandırılır. Türk Standardında yer almayan tütün çeşitlerinin işlenmesi de Kuruma bilgi verilerek yapılır.

(4) Çeşitli nedenlerle yeniden işlenmesi planlanan tütünler için gerekçesi ile birlikte Kuruma başvurularak izin alınması şarttır. İzin talebi beş iş günü içinde cevaplandırılır.

#### **Tütün fireleri**

**MADDE 21** – (1) Tütünlerin taşınması, depolanması ve işlenmesi sırasında meydana gelebilecek azami fireler, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-4 sayılı Tütünlerde Azami Fire Oranları listesinde belirtilmiştir. Azami fire oranları aşıldığı takdirde, gerekçe belirtilerek en geç on iş günü içinde Kuruma müracaat edilir. Kurumca yapılacak değerlendirmenin sonucu on iş günü içinde ilgiliye bildirilir.

#### **Tütün işleme tesislerinin kurulması**

**MADDE 22** – (1) Tütün işleme tesisleri tütün ticareti yetki belgesini haiz gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulabilir. Tesis kurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, gerekli izin taleplerini aşağıdaki bilgi ve belgeleri içeren bir takım dosya halinde bir dilekçe ile şahsen veya yetkili temsilcisi vasıtasıyla Kuruma intikal ettirirler.

- a) Faaliyet özgeçmişini ve hedeflediği faaliyeti tanımlayan özel beyanı,
- b) Kurulacak tesis sahası için yürürlükteki imar mevzuatı çerçevesinde alınmış imar durumunu gösteren belge,
- c) Tesiste kullanılacak makine ve cihazların yerleşimini gösterir plan ve planlanan üretim kapasitesini de içeren iş akış şeması,
- ç) Kurum tarafından belirlenen içerik ve şekle uygun olarak hazırlanmış fizibilite raporu,
- d) Tesis kurma müracaatında bulunan kişi ve kuruluşların yirmidörtbin Türk Lirası uygunluk belgesi bedelini Kurum hesabına yatırdıklarına ilişkin belge.

(2) Eksik bulunan dosyalar bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlanmaz ise yapılan başvuru işleme konulmaz. Eksik bulunan dosyaların bir ay içinde tamamlanmaması veya talepten vazgeçilmesi halinde uygunluk belgesi bedeli iade edilmez.

(3) Tamamlanmış başvurular ilgili mevzuat ile işin ekonomik ve teknik boyutları gözetilerek Kurum tarafından değerlendirilir ve en geç bir ay içinde tesis kurma izin başvurusu karara bağlanır. Uygun bulunanlara şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Tütün İşleme Tesisi Kurma Uygunluk Belgesi verilir.

(4) İşleme tesislerinin kurulması aşamasında veya daha sonra gerçekleştirilecek proje tadilatları kapsamında, tesiste kullanılmak üzere ithal edilecek makineler Kuruma bildirilir.

(5) Birinci fıkranın (d) bendinde yer alan uygunluk belgesi bedeli, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranını geçmemek üzere, Kurul tarafından yeniden belirlenerek Resmî Gazete’de yayımlanır.

#### **Tütün işleme tesislerinin üretim izni**

**MADDE 23** – (1) Tütün işleme tesisi kurma izni alarak projesini gerçekleştiren ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda alınması gerekli İşletme Belgesi ile İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatını tamamlayarak işletmesini üretime hazır hale getiren alıcılar, ilgili sanayi odasından alınan kapasite raporunu da ekleyerek üretime hazır olduklarını Kuruma yazılı olarak bildirirler.

(2) Kurum tarafından teknik bir heyet görevlendirilir, tesisin kuruluş izninde aranan şartları taşıyıp taşımadığı hususu yerinde incelenerek rapora bağlanır. Bu rapor, Kuruma sunulmasından itibaren bir ay içinde değerlendirilerek uygun bulunanlara şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Tütün İşleme Tesisi Faaliyet Uygunluk Belgesi verilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen Uygunluk Belgesi için kırksekizbin Türk Lirası bedel alınır. Bu bedel her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranını geçmemek üzere, Kurul tarafından yeniden belirlenerek Resmî Gazete’de yayımlanır.

(4) Faaliyet izni verilmesinden önce yasal izinlerin alınmasının sağlanması veya tesisteki makine, cihaz ve ekipmanların test edilmesi amacıyla, deneme üretimi yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilere, başvuru tarihinden itibaren en geç bir ay içinde Kurumca izin verilir. Deneme üretiminde işlenecek tütün miktarı, tesisin yirmidört saatlik tütün işleme kapasitesinin beş katından fazla olamaz ve deneme üretimi toplamda otuz günü geçemez. Deneme üretimi süresince işlenmiş tütünlere, Kurumdan üretim izni alınıncaya kadar bildirim yapılan bir tütün deposunda muhafaza edilir ve hiçbir ticari faaliyete konu edilemez.

#### **Proje tadilatı, tesislerin yer değişikliği, devri ve kapatılması**

**MADDE 24 –** (1) İşleme tesisinde kurulu bulunan makineleri devre dışı bırakacak, değiştirecek veya ilave makine getirecek alıcı, değişikliğin teknik ve mali boyutunu açıklayan bir rapor ve tadilat projesi ile Kuruma başvurur. Başvuru değerlendirilerek bir ay içinde karara bağlanır. Uygun bulunan projeye izin verilir. Verilen izin doğrultusunda yapılan proje değişikliği tesiste kapasite değişikliğine sebep olursa, ilgili sanayi odasından alınan yeni kapasite raporu Kuruma gönderilir.

(2) Tütün işleme tesisinde, tütün işleme faaliyetiyle ilgisi bulunmayan makine, cihaz ve ekipmanlar ile tesiste gerçekleştirilecek yedek parça değişimleri birinci fıkra hükmüne tabi değildir.

(3) Tesisin kuruluş yerinin değiştirilmesi, kurulu makinelerini ülke içerisinde kısmen veya tamamen aynı alıcı tarafından kurulan yeni veya eski bir tesise nakli, başka bir gerçek veya tüzel kişiye devri ile ülke dışına çıkarılması Kurumun iznine bağlıdır. Kurum izin taleplerini bir ay içinde sonuçlandırır.

(4) Üretim faaliyetleri sona erdirilen işleme tesisleri Kuruma bildirilir. Kuruma karşı yükümlülükleri işleme tesisi sahibine on iş günü içinde bildirilerek kapatma işlemi sonuçlandırılır. Kapatılan işleme tesislerindeki makine, cihaz ve ekipman Kuruma bilgi verilerek tasfiye edilir.

(5) Tütün Ticareti Yetki Belgesi iptal edilen alıcılara ait işleme tesislerinin gerçek ve tüzel kişilere devri, kiralanması veya sökülerek tasfiyesi Kurumun iznine bağlıdır. İzin talebi Kurum tarafından bir ay içinde karara bağlanır ve sonuç başvuru sahibine bildirilir.

(6) Homojenize tütün, şişirilmiş tütün ve şişirilmiş tütün damarı yapımı amacı ile kurulacak fabrika ve tesisler de 22 nci, 23 üncü ve bu madde hükümlerine tabidir.

(7) Bu maddenin altıncı fıkrasında belirtilen tesisler, Kurum tarafından bu Yönetmelik doğrultusunda daha önce izin verilmiş bir tesise ek olarak da kurulabilir. Bu durumda başvuru sahibi, hedeflediği faaliyeti tanımlayan beyan ile kurulacak makine ve cihazların yerleşim durumu ve planlanan üretim kapasitesini de içeren iş akış şeması ile birlikte Kuruma başvurur. Başvuru değerlendirilir ve uygun bulunanlara bir ay içinde izin verilir. Kurulumu tamamlayan başvuru sahibi ilgili sanayi odasından alınan kapasite raporu ile birlikte üretime hazır olduğunu Kuruma yazılı olarak bildirir. Bildirimden sonraki işlemler, bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan hükümler doğrultusunda sonuçlandırılır. Bu tesislere yeni faaliyet alanıyla uyumlu Faaliyet Uygunluk Belgesi verilir.

#### **Tütünlerin depolanması**



**MADDE 25** – (1) Alıcı, stoklarında bulunan tütünlerin muhafazası veya bakımı amacıyla gerek kendisine ait, gerekse kiralık olarak tuttuğu depoları, tütün konulmadan önce Kuruma bildirmek zorundadır.

(2) Kapatılan depolar Kuruma bildirilir.

## **ALTINCI BÖLÜM**

### **Tütün Ticareti Yetki Belgesi, Tütün Ticareti, İhracatı ve İthalatı**

#### **Tütün ticareti yetki belgesi**

**MADDE 26** – (1) Tütün ticareti yapabilmek için Kurumdan uygunluk belgesini almış olmak şarttır. Uygunluk belgesi almak isteyen gerçek ve tüzel kişiler Kuruma yapacakları başvuru dilekçelerine;

a) Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayımlanmış ana sözleşmesinin aslı veya noter onaylı örneği ile yetkili kişilere ait imza sirkülerini,

b) Son bir ay içinde ticaret ve sanayi odasından alınan faaliyet belgesinin aslı ya da onaylı örneğini,

c) Gerçek kişiler için başvuru sahibinin, tüzel kişiler için yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile tüzel kişiyi temsile yetkili kişinin 4733 sayılı Kanuna, 8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İhisi Kanununa ve 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa muhalefetten mahkum olmadıklarını belirtir yazılı beyanı,

ç) Yirmidörtbin Türk Lirası uygunluk belgesi bedelini Kuruma yatırdıklarına ilişkin belgeyi,

eklemek suretiyle Kuruma başvururlar. Başvurular Kurum tarafından değerlendirilerek en geç bir ay içinde karara bağlanır. Tütün ticareti yapması uygun görülenlere uygunluk belgesi olarak Tütün Ticareti Yetki Belgesi verilir.

(2) Eksik bulunan dosyalar bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlanmaz ise yapılan başvuru işleme konulmaz. Eksik bulunan dosyaların bir ay içinde tamamlanmaması veya talepten vazgeçilmesi halinde belge bedeli iade edilmez.

(3) Tütün Ticareti Yetki Belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişilerin başvuru bilgilerindeki değişiklikler onbeş gün içinde Kuruma bildirilir. Tüzel kişilerde yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile yetkili kişilerden herhangi birinde değişiklik olması halinde, katılan yeni kişiler için birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde belirtilen belgelerin Kuruma ibrazı zorunludur.

(4) Tütün ticareti yetki belgesi almış olanların uygunlukları her yıl temmuz ayında Kurum tarafından vize işlemine tabi tutulur. Bunun için ikibindörtüyük Türk Lirası yıllık uygunluk belgesi bedelinin, temmuz ayının son iş günü mesai saati bitimine kadar Kurum hesabına yatırılması zorunludur. Vize işlemini yaptırmayanlar hakkında 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin altıncı fıkrası doğrultusunda işlem yapılır.

(5) Bu maddede yer alan uygunluk belgesi bedelleri, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranını geçmemek üzere, Kurul tarafından yeniden belirlenerek Resmî Gazete'de yayımlanır.

#### **Tütün ticareti**

**MADDE 27** – (1) Üreticiden alınan tütünlerin tütün satış merkezlerine veya Kuruma tescili kaydıyla dahilde alınması, satılması ve nakledilmesi serbesttir.

(2) Alıcılar, aralarında yaptıkları tütün alım ve satımlarını, şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Tütün Alım-Satım Bildirimine uygun olarak, fatura düzenleme tarihini takip eden beş iş günü içinde Kuruma bildirmek zorundadırlar.

(3) Alıcı, tütün stokları ile ihracat ve ithalat miktarlarını, şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Tütün Mevcut Bildirimine uygun olarak, haziran ve aralık ayları sonu itibarıyla takip eden ayın onbeşinci gününe kadar Kuruma bildirmek zorundadır.

(4) Tütün Ticareti Yetki Belgesine sahip alıcılar ticaretinin yapılmaması kaydı ile menşe, nevi ve işleme partisi bazında, içim ekspertizi, numune, fiziksel ve kimyasal analizler için, beş kilograma kadar kıyılmış, öğütülmüş, parçalanmış, ezilmiş tütün bulundurabilirler.

(5) Yazılı sözleşme esasına göre tütün üretenler ile bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesi ikinci fıkrasına göre sözleşme dışı tütün üretim bildiriminde bulunarak tütün üretenlerden Kuruma bildirilip kayıt altına alınanlar, ticari amaç olmaksızın, kendi ürettiği yaprak tütünleri kullanarak elli kilogramı aşmayan sarmalık kıyılmış tütün elde edebilirler.

#### **Tütün ihracatı**

**MADDE 28 –** (1) Kurumdan üretim izni almış tesislerde işlenmiş tütünlerin ihracı serbesttir. Ancak ihraç edilecek tütünlerin, bu Yönetmeliğin 20 nci maddesi çerçevesinde işlenmiş olduğunun, Kurumun yetkilendirdiği bir tütün eksperini tarafından yapılacak ekspertiz sonucunda belirlenmesi ve bu tütünler için tütün ihracatı uygunluk belgesi alınması zorunludur.

(2) Tütün ihraç etmek isteyen Tütün Ticareti Yetki Belgesi sahibi gerçek veya tüzel kişiler, ihracat işlemlerine başlamadan önce Kurumdan parti numarası alır, işlenmiş tütünlerin her bir dengine/kutusuna Türk Standardında belirtilen markalama ve işaretlemeleri yapar, şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Tütün İhracatı Uygunluk Belgesi Başvuru Formunu doldurarak tütün ihracatı uygunluk belgesi talebinde bulunurlar. Kurum, talebi inceleyerek ekspertiz yaptırdıktan sonra uygun bulunanlara, beş iş günü içinde şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Tütün İhracatı Uygunluk Belgesini verir.

(3) Tütün tozu ve tütün döküntülerinin ihracatı için bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen başvuru formuna, ihraç edilecek toz ve döküntü tütünlerle ilgili olarak bir tütün eksperini tarafından düzenlenen rapor da eklenerek Kuruma başvurulur. İhracat, tütün ihracatı uygunluk belgesi alınmak suretiyle gerçekleştirilir.

(4) Aynı menşee, nevi ve ürün yılından olmak şartı ile yurt dışına gönderilecek on kilograma kadar numune tütünlerde ihracat uygunluk belgesi şartı aranmaz. Numune tütünlerin Kurum kayıtlarına işlendiğinin belgelenmesi kaydı ile ihracı serbesttir.

(5) Hariçte İşleme Rejimi kapsamında ihraç edilecek tütünler için Kurumdan tütün geçici ihracat uygunluk belgesi alınması zorunludur. Geçici ihracat uygunluk belgesi almak isteyen tütün mamulü üreticisi firmalar, şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Tütün Geçici İhracat Başvuru Formu ile Kuruma müracaat eder. Kurumca, tütünlerin ekspertiz muayenesi yaptırılarak, beş iş günü içinde şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Tütün Geçici İhracat Uygunluk Belgesi verilir. Hariçte işlemeye başlamadan en az bir ay önce işlemin yapılacağı ülke ve tesis, başlangıç-bitiş tarihi ile işleme programı Kuruma bildirilir.

(6) İhraç edilecek tütünlerin muayenesi sonucu düzenlenen ekspertiz raporunun olumsuz olması durumunda, ekspertiz masraflarının karşılanması taahhüt edilerek yazılı başvuru ile ekspertiz sonucuna itiraz edilebilir. Bu durumda Kurum bünyesinde tütün eksperini niteliğini haiz bir uzman başkanlığında, Ege Tütün İhracatçıları Birliği ve Tütün Eksperleri Derneğinden istenecek birer tütün eksperinden oluşan heyete tütünler onbeş iş günü içinde yeniden muayene ettirilir. Bu heyetin kararı kesin olup, verilen karar doğrultusunda işlemler yürütülür.

(7) İhraç edilen tütünlerin kısmen ya da tamamen satılmayarak geri getirilmesi halinde, bu maddenin altıncı fıkrasındaki usule göre oluşturulan heyet tarafından tütünler muayeneye tabi tutulur. Heyet, tütünlerin menşee, ürün yılı, nevi ve fiziksel durumunu rapora bağlayarak Kuruma iletir. Kurum raporu inceleyerek tütünlerin yurda giriş iznini beş iş günü içinde karara bağlar.

#### **Tütün ithalatı**

**MADDE 29 –** (1) İşlendikten sonra ihraç amacıyla olsa dahi tütün ithali ancak, üretim ihtiyaçlarıyla sınırlı olarak tütün mamulleri üretenler tarafından yapılabilir.

(2) Tütün ithalatı yapmak isteyen tütün mamulü üreticilerinin Kurumdan uygunluk belgesi alması zorunludur. İthalatçılar ithal etmek istedikleri tütünlerle ilgili olarak, şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Tütün İthalatı Başvuru Formunu doldurarak, tütün ithalatı uygunluk belgesi talebinde bulunurlar. Kurum başvuruyu inceleyerek, ekspertiz yaptırdıktan

sonra talebi uygun bulunanlara, beş iş günü içinde şekli ve içeriği Kurum tarafından belirlenen Tütün İthalatı Uygunluk Belgesini verir.

(3) İthal edilen tütünlerin muayenesi sonucu düzenlenen ekspertiz raporunun olumsuz olması durumunda, ekspertiz masraflarının karşılanması taahhüt edilerek yazılı başvuru ile itiraz edilebilir. Bu durumda Kurum bünyesinden tütün eksperini niteliğini haiz bir uzman başkanlığında, Ege Tütün İhracatçıları Birliği ve Tütün Eksperleri Derneğinden istenecek birer tütün eksperinden oluşan heyete tütünler onbeş iş günü içinde yeniden muayene ettirilir. Bu heyetin kararı kesin olup, verilen karar doğrultusunda işlemler yürütülür.

(4) Tütün İthalatı Uygunluk Belgesi alındıktan sonra, gümrük işlemleri tamamlanmayarak ithalatı gerçekleştirilmeyen tütünler en geç yıl sonu itibarıyla Kuruma bildirilir.

(5) Kurum veya Gümrük İdaresi tarafından ithaline izin verilmeyen tütünler ithalatçı tarafından mahrecine iade edilir veya üçüncü bir ülkeye gönderilir ya da Gümrük İdaresinin kabul etmesi koşuluyla, masrafları ithalatçı tarafından karşılanmak suretiyle, yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde tasfiye edilmek üzere gümrüğe terk edilir.

(6) Homojenize veya yeniden tertip edilmiş tütün, şişirilmiş tütün ve şişirilmiş tütün damarı ithalatında da tütünün tabii olduğu esaslar uygulanır.

(7) Bu madde uyarınca Kurumdan uygunluk belgesi alınması, ithalata ilişkin mevzuatta öngörülen diğer şartların yerine getirilmesi zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

(8) Tütün ithalatı yapan tütün mamulü üreticilerinin, aşağıda belirtilen kayıtları günlük olarak tutmaları zorunludur:

- a) İthal edilen ve üretimde kullanılan tütün miktarları,
- b) İthal edilen tütünlerden, yurtiçine ve yurtdışına satışı yapılan tütün miktarları.

## **YEDİNCİ BÖLÜM**

### **Belge Saklama Süresi ve Denetim**

#### **Belge saklama süresi**

**MADDE 30** – (1) İlgili mevzuatında daha uzun bir saklama süresi öngörülmediği sürece, bu Yönetmelik uyarınca tutulması gereken tüm kayıtlar, verilen izin ve uygunluklar, talepler, stok listeleri, raporlar ile sair bilgi ve listeler, elektronik ortama aktarılmış kopyaları da dahil olmak üzere, tütün ticaret yetki belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler tarafından düzenledikleri yılı takip eden yıldan itibaren beş yıl süreyle saklanmak zorundadır.

#### **Denetim**

**MADDE 31** – (1) Kurum, alıcıya ait tütün alım yerleri, işleme tesisleri ve depoları ile mevzuat gereği tutulması gereken kayıtları her zaman denetlemeye yetkilidir. Denetim amacıyla Kurum tarafından istenecek her türlü bilgi ve belgelerin verilmesi zorunludur.

(2) İthal edilen tütünlerle ilgili olarak Kurum tarafından istenecek bilgi ve belgeler ile yapılacak gözlem ve denetimlere, sınav veya ticari gizlilik mülahazalarıyla engeller konulamaz.

(3) Bu Yönetmelikte alıcılar tarafından Kuruma bildiri istenilen bilgi, belge ve raporlar için ilgili maddede bir süre düzenlemesi yapılmamış ise, söz konusu bildirimlerin bir ay içinde Kuruma gönderilmesi zorunludur.

## **SEKİZİNCİ BÖLÜM**

### **Cezai Hükümler**

#### **Cezalar**

**MADDE 32** – (1) Kurumdan tesis kurma ve faaliyet izni almadan tütün işleyenlere 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(2) Tütün piyasasında mal veya hizmet üreten, işleyen, ihraç veya ithal eden, pazarlayan, alan veya satan gerçek ve tüzel kişilere aşağıda yazılı idari yaptırımlar uygulanır:

a) 4733 sayılı Kanun veya ilgili mevzuat gereğince Kurum tarafından istenilen ticari faaliyetlerini gösterir satış veya faaliyet raporlarını veya bilgi, belge ve numuneleri yazılı

uyarıya rağmen belirlenen süre içinde vermeyenlere, yanlış veya yanıltıcı bilgi veya belge verenlere, gerekli tesis ve yerleri incelemeye açmayanlara 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrası (a) bendi hükmü uygulanır.

b) Üreticiden satın aldıkları tütünleri satış merkezlerine veya Kuruma tescil ettirmeyenlere, yazılı sözleşme yapma tarihine uymayanlara, işleme açılış ve kapanışları ile tütün stoklarını ve tütün depolarını süresi içinde bildirmeyenlere, izinsiz standart dışı işleme yapanlara, 4733 sayılı Kanunda tütün eksperinin unvanına sahip olanlar tarafından yapılması öngörülen işleri yetkisiz kişilere yaptıranlara, yazılı sözleşme esaslı veya açık artırma yöntemi ile yapılan alım satım kapsamındaki yükümlülüklerini süresi içinde yerine getirmeyenlere 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrası (b) bendi hükmü uygulanır. Bu hüküm Kurumdan izin almadan bir yere mahsus tütün çeşidinin tohum veya fidelerini başka çeşitlere ayrılmış olan yerlere ekenler, dikenler veya bu amaçlarla taşıyanlar hakkında da uygulanır.

c) Kurumdan izin almaksızın işleme tesislerinde proje tadilat kapsamındaki işlemleri yapan, kurulu makinelerini ülke içerisinde kısmen veya tamamen aynı firma tarafından kurulan yeni veya eski bir fabrikaya nakleden, başka bir firmaya devreden ya da ülke dışına çıkaranlara veya bildirimde bulunmaksızın faaliyetini sona erdirenlere 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrası (d) bendi hükmü uygulanır.

ç) Kurumdan yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrası (h) bendi hükmü uygulanır.

d) Bu Yönetmeliğin 27 nci maddesi beşinci fıkrasında izin verilenler haricinde, Kurumdan uygunluk belgesi almadan ticari amaçla sarmalık kıyılmış tütün üreten, satan veya satışa arz edenlere 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrası (ı) bendi hükmü uygulanır.

(3) Yukarıda sayılan fiiller dışında, 4733 sayılı Kanuna veya bu Yönetmeliğe ya da Kurumca verilen belgelerde yer alan şartlara uyulmadığının tespiti halinde, ilgili gerçek ve tüzel kişiler uyarılır ve aykırılığın giderilmesi için uygun bir süre verilir. Her işlem için verilecek süre Kurumca belirlenir. Verilen süre sonunda aykırılığın devam etmesi halinde veya aykırılığın giderilmesinin mümkün olmadığı hallerde süre verilmeksizin Kurumca verilen belgeler iptal edilir.

(4) İdari para cezaları, fiillerin tekrarı halinde, bir önceki cezanın iki katı olarak verilir. İkinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde sayılan fiillerin, ilk fiilin işlenmesinden sonraki beş yıl içinde üçüncü defa işlenmesi halinde ise belgelerin iptaline karar verilir.

(5) 4733 sayılı Kanuna, 4250 sayılı Kanuna veya 5607 sayılı Kanuna aykırılıktan dolayı yargılanması devam edenler ile mahkum olanlara veya aynı kanunlara aykırılıktan dolayı iki defadan fazla ön ödemede bulunması nedeniyle haklarında kamu davası açılmamış ya da düşmüş olanlara uygunluk belgesi verilmez; verilmiş olanlar da iptal edilir.

(6) İkinci fıkranın (ç) ve (d) bentlerinde yazılı fiiller hakkında idari yaptırım uygulamaya ve bu fiillerin konusunu oluşturan her türlü eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesi kararını vermeye mahalli mülki amirler, diğer bentlerde yazılı fiiller hakkında idari para cezası vermeye Kurum yetkilidir. Mahalli mülki amirlerce uygulanan idari yaptırımlar onbeş gün içinde Kuruma iletilir.

(7) 4733 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine göre verilen idari yaptırım kararlarına karşı 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir. Ancak, idare mahkemesinde dava, işlemin tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde açılır. İdare mahkemesinde iptal davası açılmış olması, kararın yerine getirilmesini durdurmaz.

(8) İdari yaptırımlara ilişkin olarak 4733 sayılı Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

## **DOKUZUNCU BÖLÜM**

### **Çeşitli ve Son Hükümler**

### **Tütün eksperine yaptırılacak işler**

**MADDE 33** – (1) Tütün eksperisi olmayanlar, tütün alım ve satım muayenelerini, tütün vasıf, değer ve nevelerinin belirlenmesini ve tütün işleme, bakım, fabrikasyon eksperliği yapamazlar.

(2) Tütün ticareti yetki belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler, tütün alım ve satım muayenelerini, tütün vasıf, değer ve nevelerinin belirlenmesi iş ve işlemlerini tütün eksperlerine yaptırmak zorundadır.

(3) Tütün işleme ve bakımı ile tütün mamullerinin üretildiği iş yerlerinde mevzuatla tütün eksperinin yapması öngörülen işler tütün eksperine yaptırılır. Tütün Ticareti Yetki Belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişiler iş yeri, iş saati ve kapasite ile uyumlu olarak tütün eksperisi çalıştırmak zorundadır.

### **Yürürlükten kaldırılan yönetmelik**

**MADDE 34** – (1) 4/12/2002 tarihli ve 24956 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tütün Üretimi, Üretici Tütünlerinin Pazarlanması, İç ve Dış Ticareti, Denetimi ve Tütün Eksperliği ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

### **Mevcut yönetmeliğin uygulanması**

**GEÇİCİ MADDE 1** – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınan yetki ve uygunluk belgeleri geçerli olup, yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Kurumca güncellenir.

### **Yürürlük**

**MADDE 35** – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

### **Yürütme**

**MADDE 36** – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

**EK-1**

## **TÜRK TÜTÜNLERİ STANDARDINDA TANIMLANMIŞ MENŞELER VE ÜRETİM MERKEZLERİ**

<b>MENŞEİ</b>	<b>ÜRETİM MERKEZLERİ</b>
İzmir	Bozdoğan, Buharkent, Çine, Didim, Germencik, Karacasu, Kuyucak, Nazilli, Söke
	Balıkesir, Ayvalık, Bigadiç, İvrindi, Savaştepe, Sındırgı
	Denizli, Acıpayam, Bekeilli, Beyağaç, Bozkurt, Buldan, Çardak, Çivril, Güney, Kale, Serinhisar, Tavas
	Bayındır, Bergama, Beydağ, Buca, Dikili, Foça, Gaziemir, Karaburun, Kemalpaşa, Kınık, Kiraz, Menderes, Menemen, Ödemiş, Seferihisar, Selçuk, Tire, Torbalı, Urla
	Emet
	Manisa, Ahmetli, Akhisar, Alaşehir, Demirci, Gölarmara, Gördes, Kırkağaç, Köprübaşı, Kula, Salihli, Sarıgöl, Saruhanlı, Selendi, Soma, Turgutlu
	Muğla, Bodrum, Fethiye, Kavaklıdere, Milas, Ula, Yatağan
	Eşme, Karahallı, Sivaslı, Ulubey
Düzce	Düzce, Çilimli
Bursa	Bursa, İnegöl, Keles, Mudanya, Mustafakemalpaşa, Orhanlı, Yenişehir, Bandırma, Karamürsel, Geyve, Bilecik, Söğüt

Agonya	Yenice
Edirne	Keşan, Kırklareli, Tekirdağ, Malkara, Şarköy
Artvin	Arduç, Borçka
Trabzon	Trabzon, Akçaabat, Şebinkarahisar, Alaçam, Bafra
Samsun-Maden	Samsun
Samsun-Evkaf	Samsun, Kavak, Ondokuzmayıs
Samsun-Canik	Samsun, Çarşamba, Havza, Tekkeköy, Vezirköprü
Bafra	Bafra, Alaçam, Yakakent, Sinop, Gerze
Gümüşhacıköy	Gümüşhacıköy, Merzifon
Taşova	Taşova, Tokat, Erbaa, Niksar
Basma	Gümüşhacıköy, Merzifon, Taşova, Havza, Vezirköprü, Tokat, Erbaa, Niksar, Yenice
Bucak	Bucak, Çeltikçi
Yayladağı	Yayladağı, Altınözü, Antakya, İskenderun, Samandağ, Bahçe
Adıyaman	Adıyaman, Besni, Çelikhan, Gölbaşı, Kahta, Samsat, Malatya, Akçadağ, Doğanşehir
Silvan	Silvan, Bismil, Hazro, Kulp, Lice, Batman, Beşiri, Kozluk, Sason, Baykan, Kurtalan
Mardin	Kızıltepe, Mazıdağı, Savur
Bitlis	Bitlis, Hizan, Mutki, Tatvan
Muş	Muş, Hasköy, Güroymak, Solhan
Şemdinli	Şemdinli

**EK-2**

### **TÜRK STANDARDINDA YER ALMAYAN TÜTÜNLER VE ÜRETİM MERKEZLERİ**

<b>TÜTÜN TİPİ</b>	<b>ÜRETİM MERKEZLERİ</b>
Hasankeyf	Şahinbey, Şehitkamil
Tömbeki	İskenderun, Samandağ
Virginia	Düzce, Cumayeri, Çilimli, Gölyaka, Gümüşova, Kaynaşlı, Yığılca
	Kırklareli, Babaeski, Lüleburgaz, Pınarhisar
	Burdur, Çeltikçi, Bucak
Burley	Adapazarı, Akyazı, Erenler, Ferizli Geyve, Hendek, Karasu, Pamukova, Serdivan, Söğütlü
	Balya, Gönen, Manyas
Puroluk	Pazar

**EK-3**

### **ÜRETİCİ TÜTÜNLERİNİN MENŞELERE GÖRE DENKLEME TARZLARI**

Tütünler, boyut ve su tutma özelliklerine göre, üreticiler tarafından aşağıdaki biçimlerde denklenirler.

(1) Ege Bölgesi Tütünleri: İzmir tarzı dizi dengi, kalıp biçiminde veya yaprakların kutu içine serpilmesi suretiyle karton kutu biçiminde denklenir. İzmir tarzı dizi denklemin boyu 70 cm, eni 40 cm, denklemin ağırlığı 50-55 kg'dır. Karton kutunun ağırlığı azami 30 kg'dır.

(2) Karadeniz Bölgesi Tütünleri: Trabzon ve Artvin tütünleri, İskenderiye tarzı bağırsız demet veya sırapastal; Taşova tütünleri İskenderiye tarzı bağırsız demet veya sırapastal veya Rumeli tarzı dizi, diğerleri Rumeli tarzı dizi biçiminde veya yaprakların kutu içine serpilmesi suretiyle karton kutu biçiminde denkleştir.

a) Bu bölgeye giren Trabzon tütünleri denk boyu 100 cm, eni yaprak boyutuna göre 45-55 cm, denk ağırlığı 30-40 kg'dır.

b) İskenderiye tarzında denkleştirilen diğer tütünlerin denk boyu 100 cm, eni yaprak boyutuna göre 40-50 cm, denk ağırlığı 20-30 kg'dır.

c) Rumeli tarzı dizi olarak denkleştirilen tütünlerin denk boyu 60 cm, eni yaprak boyutuna göre 15-30 cm, denk ağırlığı 15-25 kg'dır.

ç) Bu bölgedeki Gümüşhacıköy ve Basma tütünlerinin denk boyu 50 cm, eni yaprak boyutuna göre 15-25 cm, denk ağırlığı 15-25 kg'dır.

d) Karton kutu biçiminde yapılacak denklemede kutu ağırlığı azami 25 kg'dır.

(3) Marmara Bölgesi Tütünleri: Rumeli tarzı demet veya sırapastal veya Rumeli tarzı dizi veya yaprakların kutu içine serpilmesi suretiyle karton kutu biçiminde denkleştir. Demet veya sırapastal olarak denkleştirilecek tütünlerde denk boyu 50 cm, eni yaprak boyutuna göre 15-35 cm, denk ağırlığı 15-30 kg'dır. Dizi olarak denkleştirilecek tütünlerde ise denk boyu 60 cm, eni yaprak boyutuna göre 15-30 cm, denk ağırlığı 15-25 kg'dır. Karton kutu biçiminde denkleştirilecek tütünlerde kutu ağırlığı azami 25 kg'dır.

(4) Doğu ve Güney-Güneydoğu Anadolu Bölgesi Tütünleri: İskenderiye tarzı bağırsız demet veya sırapastal veya yaprakların kutu içine serpilmesi suretiyle karton kutu biçiminde denkleştir. Denk boyu 100 cm, eni yaprak boyutuna göre 40-50 cm, denk ağırlığı 30-40 kg'dır. Karton kutu biçiminde yapılacak denklemede kutu ağırlığı azami 25 kg'dır.

(5) Türk Tütünleri standardında tanımlanmamış menşelere ait üretici tütünleri, yaprak boyutu ve su tutma özelliklerine bağlı olarak yukarıda sayılan denkleme tarzlarından herhangi birine göre denkleştirilebilir.

**EK-4**

### **TÜTÜNLERDE AZAMİ FİRE ORANLARI**

MENŞEİ	DEPO (BAKIM) FİRELERİ		İŞLEME FİRELERİ (%)
	BİRİNCİ 6 AY İÇİNDE (%)	İKİNCİ 6 AY İÇİNDE (%)	
İzmir	5	3	10
Artvin, Bafra, Basma, Samsun (Canik, Evkaf, Maden)	5	4	10
Gümüşhacıköy, Taşova, Trabzon	6	4	10
Agonya, Bursa, Düzce, Edirne	6	5	10
Bitlis	7	5	10
Muş	10	6	11
Bucak, Mardin, Şemdinli, Silvan	10	6	11
Adıyaman	8	6	10
Yayladağı	7	4	10
Tömbeki	9	6	10

Virginia	9	4	11
Burley	10	4	11

(1) İşlenmemiş tütünlerin depo (bakım) firesi hesaplarında birinci altı ayın başlangıcı olarak, tütünlerin üreticiden alıcının zimmetine intikal tarihi ve bu tarihteki tartı kilosu esas alınır. Takip eden her yıl için depo (bakım) firesi %1,5 olarak hesaplanır.

(2) İşlenmiş tütünlerde, işleme çıkış tarihinden itibaren birinci yıl içinde uygulanacak depo (bakım) firesi, işleme çıkış kilosu esas alınarak, çizelgedeki ikinci altı aya ilişkin rakamlar üzerinden hesaplanır. Takip eden her yıl için depo (bakım) firesi %1,5 olarak hesap edilir.

(3) Homojenize tütün, şişirilmiş tütün, şişirilmiş tütün damarı ve kıyılmış tütünlerde, üretim çıkış tarihinden itibaren uygulanacak depo (bakım) firesi, üretimden çıkış kilosu esas alınarak, birinci altı ay içinde %1, ikinci altı ay içinde %0,5 ve takip eden her yıl için %1 olarak hesaplanır. Anılan tütünlerin ithal edilmesi durumunda, ithalat kilosu üzerinden yıllık %1 fire hesap edilir.

(4) Sak ile hasat edilen Hasankeyf tipi tütünlerde, işleme (çöp) firesi %45 olarak hesap edilir. İşlenmiş Hasankeyf tipi tütünlerde, işleme çıkış tarihinden itibaren uygulanacak depo (bakım) firesi, işleme çıkış kilosu esas alınarak, birinci yıl içinde %20, ikinci yıl içinde %12 ve takip eden her yıl için %2 olarak hesaplanır.

(5) Tütünlerin taşınmasında; her taşıma için, ambalaj karton kutu ise %0,5 farklı ambalajlamalarda ise %1,5 oranları üzerinden yol firesi hesaplanır.

(6) Çizelgede yer alan menşelerin dışında, farklı bir tütün tipine yaygın üretim izni verildiğinde, gerekli düzenleme Kurum tarafından yapılır.

[R.G. 10 Temmuz 2010 – 27637]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan:  
**TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARINDAN KORUMAYA YÖNELİK ÜRETİM  
ŞEKLİNE, ETİKETLENMESİNE VE DENETLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE  
ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK  
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

**MADDE 1** – 6/1/2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tütün Mamullerinin Zararlarından Korumaya Yönelik Üretim Şekline, Etiketlenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesinin on yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Tütün mamulleri birim paketinin görünebilir herhangi bir dış yüzeyinde, bu Yönetmelikle bulunması öngörülen etiket bilgilerine ek olarak; mamulün üreticisi, markası, barkodu, aynı marka adı altında üretilen mamulat çeşitlerini birbirinden ayırt etmeye yarayan ibare ve miktarı ile “18 yaşını doldurmamayanlara satılamaz” uyarısı; sigaraların üzerinde ve nargilelik tütün mamullerinin iç ambalajları ile puro ve sigarilloların varsa iç ambalajlarının üzerinde marka adının bulunması zorunludur.”

“Ayırt edici ibare birden fazla öğeden oluştuğu takdirde bu öğeler birim paketin görünebilir herhangi bir dış yüzeyinde birlikte yer alır.

Şeffaf grupmanlar üzerine birleşik ve genel uyarılar ile bırakım miktarlarının kapatılmaması kaydıyla etiket yapıştırılır. Bu etiket üzerinde asgari olarak marka, üretim yeri ve tarihi, ayırt edici ibare, miktar bilgisi ve barkod bulunur. Karton grupmanlar üzerinde



kodlama veya benzeri bir işaretlemenin yanında üretim yeri ile ay ve yıl şeklinde üretim zamanı açıkça yazılır.”

**MADDE 2** – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici 6 ncı madde eklenmiştir.

**“GEÇİCİ MADDE 6** – 10/7/2010 tarihinden önce Kurumca mamulat bazında satış izin belgesi verilen;

a) 7’nci maddenin onyedinci fıkrasındaki; aynı marka adı altında üretilen mamulat çeşitlerini birbirinden ayırt etmeye yarayan ibareye ve nargilelik tütün mamullerinin iç ambalajları ile puro ve sigarilloların varsa iç ambalajlarının üzerinde marka adının bulunmasına dair gereklilikleri,

b) 7’nci maddenin onsekiz ve ondokuzuncu fıkralarındaki gereklilikleri taşımayan tütün mamullerinin üretimine 10/7/2010 tarihinden itibaren 6 ay süreyle devam edilebilir. Söz konusu ürünler 10/7/2010 tarihinden itibaren de bir yıl süreyle piyasada bulunabilir.”

**MADDE 3** – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4** – Bu Yönetmelik hükümlerini Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

[R.G. 10 Temmuz 2010 – 27637]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

## Anayasa Mahkemesi Kararları

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**Esas Sayısı : 2008/114**

**Karar Sayısı : 2010/53**

**Karar Günü : 1.4.2010**

**İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN** : Ankara Birinci İdare Mahkemesi

**İTİRAZIN KONUSU** : 16.5.2006 günlü, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu’nun 28. maddesinin ikinci fıkrasının son tümcesinde yer alan “...ve disiplin cezaları...” ibaresinin Anayasa’nın 2. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

**I- OLAY**

Davacı hakkında düzenlenen soruşturma raporuna dayanılarak kınama cezası ile cezalandırılmasına istinaden ek ödemesinden % 50 oranında kesinti yapılması işleminin iptali ve kesilen ek ödemelerin yasal faiziyle iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa’ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

**II- İTİRAZIN GEREKÇESİ**

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı müfettişleri tarafından hakkında düzenlenen 29/11/2007 gün ve 6-7 sayılı soruşturma raporuna dayanılarak kınama cezası ile cezalandırılması nedeniyle Mart ve Nisan ayları ek ödemesinden %50 oranında kesinti yapılmasına ilişkin işlemin iptali ile kesilen ek ödemelerin yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı’na karşı açılan dava da; Mahkememizce Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 152. maddesi kapsamında görülmekte olan davada uygulanacak bir kanun hükmü olarak nitelendirilen 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu’nun “Personelin Statüsü, Ücret ve Mali Haklar” başlıklı 28. maddesinin ikinci fıkrası “Kurumun merkez ve taşra teşkilâtı kadrolarında çalışan memurları ile sağlık kurullarında ve fatura ile reçetelerin incelenmesi işlerinde çalışmak üzere Kurum dışından görevlendirilen tabiplere en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %

200'ünü geçmemek üzere ek ödeme yapılır. Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda çalışan personel ile genel idare hizmetleri sınıfına asaleten veya vekaleten atanan ve Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğünde fiilen çalışan doktor, diş hekimi ve eczacılara yapılacak ek ödemenin tavanı % 700 olarak uygulanır. Ancak, serbest çalışan sağlık personeline ödenecek ek ödeme oranı % 200'ü geçemez. Yapılacak ek ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir vergi kesintisi yapılmaz. Görev yapılan birim ve iş hacmi, görev mahalli, görevin önem ve güçlüğü, personelin sınıfı, kadro unvanı, derecesi ve atanma biçimi, serbest çalışıp çalışmadığı, personelin performansı, kullanılan izin ve istirahat raporları ve disiplin cezaları gibi kriterler göz önünde bulundurularak yapılacak ek ödeme tutarları ile ödemeye ilişkin diğer usûl ve esaslar, Yönetim Kurulunun teklifi ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine bakan tarafından belirlenir.” hükmünde yer alan “ve disiplin cezaları” tümcesinin aşağıda sıralanan gerekçelerle T.C Anayasası'na aykırılık teşkil ettiği düşünülmektedir;

T.C Anayasası'nın Cumhuriyet'in nitelikleri başlıklı 2. maddesinde “Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.” hükmüne yer verilmektedir. Söz konusu Anayasa hükmünde yer alan ve henüz anlamı ve kapsamı konusunda fikir birliğine varılamamış kavramlardan bir tanesi de “Hukuk Devleti” ilkesidir. Anayasa Mahkemesi Hukuk devleti ilkesini genel olarak “insan haklarına saygılı ve bu hakları koruyucu adil bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmekle kendisini yükümlü sayan, bütün işlem ve eylemleri yargı denetimine bağlı olan devlet” (E: 1976/1, K: 1976/28 25/5/1976) şeklinde tarif etmektedir. Görüldüğü üzere Anayasa Mahkemesince de “Hukuk Devleti” kavramı tanımlanmamakta sadece bu kavramın temelini oluşturan unsurlar sıralanmaktadır. Ancak Anayasa Mahkemesi'nin sonraki kararlarında da belirginleştiği üzere “hukuk devleti” ilkesini oluşturan unsurlar zamanla, değişmekte ve çağın gelişimine göre yeni şartlar eklenebilmektedir.

T.C Anayasası'nın 2. maddesinde yer alan ve genel olarak tarifi yukarıda belirtilen “Hukuk Devleti” kavramının içeriğini oluşturan şartlardan bir tanesi de latince deyimiyile “Ne Bis İn İdem” ilkesidir. Aynı eylemde ve konudan dolayı mükerrer yargılama ve cezaya çarptırmaya izin verilmemesi anlamına gelen bu ilke ilk bakışta sadece ceza hukuku kapsamında verilen cezaları ilgilendiren bir ilke olarak görünmekte ise de disiplin hukukunun ceza hukuku ilişkisi dikkate alındığında aynı ilkenin Hukuk Devleti'ni gerçekleştirilmesi açısından disiplin hukukunda da yer alması gerektiği açıktır. Ancak burada anlatılmak istenen ceza yaptırımının yanında idarece ayrı bir yaptırım uygulanması değil idarece işlenen tek fiil nedeniyle birden fazla ceza yaptırımını uygulanmasıdır. Çünkü disiplin cezasına temel oluşturan eylem ya da davranış şeklindeki idari ihlal, aynı zamanda ceza hukukunda suç sayılabilir. Bu durumda disiplin cezası yanında birde cezai yaptırım uygulanabilir. Bu iki yaptırımın türü, sebep, sonuç, hukuksal dayanak, amaç ve usul açısından birbirlerinden farklıdırlar. Bu durumda da Mahkememizce Anayasa'ya aykırı bir durum görülmemektedir. Asıl Anayasa'ya aykırı olarak görülen kısım Anayasa'nın 2. maddesinde Hukuk Devleti kavramı kapsamında uyulması zorunlu ilkeler arasında yer alan “bir suçtan dolayı bir ceza verilir ilkesinin” tamamiyle disiplin hukuku açısından ihlal edilmesi bu bağlamda da disiplin cezasına neden olabilecek bir fiilden dolayı ayrı ayrı iki disiplin cezası sonucunu doğurabilecek (her ne kadar ismi itibariyle disiplin cezası olmasa da niteliği itibariyle disiplin cezası niteliğine sahip) işlem tesisine gidilmesi hususudur.

Bu açıklamalar ışığında yukarıda belirtilen 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 28. maddesi hükmünde sözkonusu idarede çalışan personele ödenecek ek ödemelere ilişkin genel ilkeler getirilmiş olup görev yapılan birim ve iş hacmi, görev mahalli, görevin önem ve güçlüğü, personelin sınıfı, kadro unvanı, derecesi ve atanma biçimi, serbest

çalışıp çalışmadığı, personelin performansı, kullanılan izin ve istirahat raporları ve disiplin cezaları gibi kriterler göz önünde bulundurularak yapılacak ek ödeme tutarları ile ödemeye ilişkin diğer usûl ve esasların, Yönetim Kurulunun teklifi ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Bakan tarafından belirleneceği belirtilmiştir. Bu hüküm doğrultusunda hazırlanan Ek Ödeme Usul ve Esasları da 10/5/2007 tarihli ve 65698 sayılı genel yazı ile tüm teşkilata duyurulmuştur. Anılan Esasların 6. maddesinin (d) bendinde “657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 125. maddesine göre disiplin cezası alan personele her ceza için ayrı ayrı olmak üzere aşağıda belirtilen süreler kadar kadro unvanı için belirlenen oranın %50’si üzerinden ek ödeme yapılır. 1) Uyarma cezası için 1 ay, 2) Kınama cezası için 2 ay, 3) Aylıktan kesme cezası için 3 ay, 4) 1 yıl kademe ilerlemesinin durdurulması için 6 ay, 5) 2 yıl kademe ilerlemesinin durdurulması için 9 ay, 6) 3 yıl kademe ilerlemesinin durdurulması için 12 ay, bu süreler cezanın idari kademelerinde kesinleştiği tarihi takip eden aybaşından itibaren başlar. Ayrıca bu durumda olanlara ilave ek ödemeler yapılmaz” hükmüne yer verilmiştir.

5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu’nun 28. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve davalı kurumda çalışan personele ödenecek ek ödemelerin genel ilkelerini koyan hükümde geçen “ve disiplin cezaları” tümcesinin yukarıda belirtildiği üzere aynı fiil nedeniyle disiplin cezası alması uygun gören personele ayrıca belli bir süre için parasal bir hak niteliği taşıyan ek ödeme tutarından mahrum kalma durumuna soktuğu, bir anlamda herhangi bir disiplin cezası alanlara ayrıca bir de aylıktan kesme cezası niteliği taşıyan, belli bir süre ek ödemedir yararlandırmama yoluna gidilmesi yolunun açıldığı zira disiplin cezasına konu eylemler için uygulanacak yaptırım mevzuatta belirlenmiş olmasına karşılık idari düzenlemeyle disiplin cezasının yanında aynı eylemden dolayı bir de gelir mahrumiyetine yol açacak biçimde düzenleme getirilmesine olanak tanıyan bir yetki verildiği, bu bağlamda da Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 2. maddesinde yer alan Hukuk Devletini varlık şartlarından olan “bir suç için bir ceza verilir” ilkesine aykırı bir düzenleme getirildiği dikkate alındığında 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu’nun 28. maddesinin 2. fıkrasında yer alan “ve disiplin cezaları” tümcesinin Anayasa’ya aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Mahkememizce bakılmakta olan davada uygulanması gereken 5502 sayılı Kanun’un 28. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ve disiplin cezaları” hükmünün Anayasanın 2. maddesine aykırı olduğu kanaatine ulaşıldığından, Anayasanın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 28. maddeleri uyarınca sözkonusu ibarenin iptali istemiyle itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasına ve uyuşmazlığın çözümünün Anayasa Mahkemesi kararına kadar Anayasa’nın 152. maddesi uyarınca geri bırakılmasına 7/11/2008 tarihinde karar verildi.”

## **V- ESASIN İNCELENMESİ**

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralı ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, disiplin hukukunda da geçerli ve hukuk devletinin gereği olan, aynı konu ve eylemden dolayı mükerrer yargılama yapılmaması ve ceza verilmemesi (*ne bis in idem*) ilkesine aykırı biçimde itiraz konusu kuralın disiplin cezası alan bir kimsenin aynı zamanda disiplin cezası niteliğindeki ek ödemedir de mahrumiyetine yol açmasının Anayasa’nın 2. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa’nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa’ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı

sayan, yargı denetimine açık, Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.

5502 sayılı Yasa'nın 28. maddesinin itiraz konusu ibarenin de yer aldığı ikinci fıkrasında, Sosyal Güvenlik Kurumu çalışanlarına yapılacak ek ödeme usul ve esaslarına ilişkin çerçeve düzenlemeye yer verilmiş, ek ödemeye ilişkin tutarlar ile ödemeye ilişkin diğer usul ve esasların, iptali istenilen "*disiplin cezaları*" ölçütü dışında, görev yapılan birim ve iş hacmi, görev mahalli, görevin önem ve güçlüğü, personelin sınıfı, kadro unvanı, derecesi ve atanma biçimi, serbest çalışıp çalışmadığı, personelin performansı, kullanılan izin ve istirahat raporları gibi ölçütler gözetilerek belirlenmesi öngörülmüştür.

İptali istenilen ibarenin de bulunduğu kuralın gerekçesinde; personele normal ücretinin dışında ödenen ek ödeme ve ikramiyelerde, personelin performansının, istirahat raporunun ve disiplin cezası alıp almadığının dikkate alınarak belirlenmesinin amaçlandığı belirtilmiştir.

Disiplin cezaları, kamu hizmetlerinin yürütülmesi ve kamu yararının devamlılığının sağlanması amacıyla kamu görevlileri için görev, yetki ve sorumlulukları bakımından yasal olarak düzenlenmiş yaptırımlardır. Kamu hizmetlerini yürüten kamu görevlilerinin görev anlayışları, yetki ve sorumlulukları kamu hizmeti ve hizmet gerekleri ile sınırlandırılmış, bu sınırlar dışına çıkanların ise disiplin cezaları ile cezalandırılmaları öngörülmüştür. Bu bağlamda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 124. maddesinde, kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunların, tüzüklerin ve yönetmeliklerin devlet memurlarına yüklediği ödevleri yurt içinde ve yurt dışında yerine getirmeyenlere, uyulmasını zorunlu kıldığı hususları yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre, 125. maddede sıralanan disiplin cezalarından birinin verileceği hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun temel ilkeleri 3. maddesinde, "*Sınıflandırma*", "*Kariyer*" ve "*Liyakat*" olarak belirlenmiş olup, kariyer ilkesi, devlet memurlarına yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânı sağlanmasını; liyakat ilkesi ise, kamu görevlerine girişin ve hizmet içinde yükselişin "*işe uygunluk*" ve "*performans*" ölçütüne bağlanması, ücret ve diğer çalışma koşullarının hizmetin etkinliğine ve sürekliliğine katkıda bulunulmasını ifade eder.

5502 sayılı Yasa'nın 28. maddesi kapsamındaki ek ödeme, genel bütçeden yapılan maaş ödemelerinin eklentisi niteliğinde değildir. Aylıklar gibi genel ve zorunlu bir nitelik taşımayıp, kamu personelinin daha etkin ve verimli çalışmasını sağlayan, kurumun üstlendiği kamu hizmetlerinin daha iyi yürütülmesi amacıyla yönelik etkili bir performans yönetimi aracıdır. Disiplin cezası almanın sonucu olarak ek ödemeden kesinti yapılması disiplin cezası niteliğinde olmayıp, kamu performans yönetiminde verimliliğin artırılmasını sağlamak için tercih edilmiş bir yöntem olduğundan aynı konu ya da eylem nedeniyle iki kez cezalandırma anlamına gelmez.

Açıklanan nedenlerle itiraz konusu ibare Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir, iptal isteminin reddi gerekir.

Fulya KANTARCIOĞLU, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ bu görüşe katılmamışlardır.

## **VI – SONUÇ**

16.5.2006 günlü, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 28. maddesinin ikinci fıkrasının son tümcesinde yer alan "... ve disiplin cezaları ..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, Fulya KANTARCIOĞLU, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ile Zehra Ayla PERKTAŞ'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA, 1.4.2010 gününde karar verildi.

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**Esas Sayısı : 2009/18**

**Karar Sayısı : 2010/65**

**Karar Günü : 13.5.2010**

**İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN:** Sakarya Çocuk Mahkemesi

**İTİRAZIN KONUSU:** 26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 50. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (f) bendinde yer alan "...gönüllü olmak koşuluyla..." ibaresinin Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

### **I- OLAY**

Bıçakla basit yaralama suçundan sanık hakkında açılan kamu davasında, itiraz konusu ibarenin Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

### **II- İTİRAZIN GEREKÇESİ**

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"Sanık 4.7.1990 doğumlu olup, suç tarihi olan 31.5.2008 günü 15-18 yaş grubu arasındadır.

Hakkında; soruşturma evrakına ekli ATK Sakarya Şube Müdürlüğünün raporuna göre, mağduru ele geçmeyen ve silahtan sayılan bıçakla, basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilir şekilde yaraladığı iddiasıyla kamu davası açılmış olduğundan, soruşturma sırasında toplanan deliller ve mahkememizde yapılan kovuşturma itibariyle iddianamede gösterilen 5237 sayılı TCK'nın 86/2, 86/3-e ve 31/3. maddeleri gereğince ceza tayin edilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Sanığın eyleminin temas ettiği 5237 sayılı TCK'nın 86/2. maddesi (4 aydan 1 yıla kadar hapis veya adli para cezasını) gerektirmektedir. Olayın özellikleri ve mağdurun şikayetten vazgeçmesi, cezanın alt sınırdan uzaklaştırılmasını gerektiren bir sebep oluşturmamaktadır.

Öte yandan; 5237 sayılı TCK'nın 50/3. maddesi sanığa verilecek bir yıldan az ve bu nedenle (kısa süreli) olarak tanımlanan hapis cezasının anılan maddenin l/a, b, c, d, e, f fıkralarında yazılı seçenek yaptırımlara çevrilmesini zorunlu kılmaktadır.

Ancak; 5237 sayılı TCK'nın 50/2. maddesinde (suç tanımında hapis cezası ile adli para cezasının seçenek olarak öngörüldüğü hallerde, hapis cezasına hükmedilmiş ise, bu cezanın artık adli para cezasına çevrilemeyeceğinin hükme bağlanmış olduğu dikkate alındığında, sanığa verilecek kısa süreli hapis cezasının (adli para) seçenek yaptırımına çevrilmesine olanak bulunamamaktadır.

Mağdurun basit tıbbi müdahale ile giderilebilir şekilde yaralanmış olup, kısa süre içerisinde sağlığına kavuşmuş olması nedeniyle 5237 sayılı TCK'nın 50/1-b bendinde mevcut (mağdurun uğradığı zararın tamamen giderilmesi) şartlarının da somut olayda gerçekleştirilmesine ve uygulanmasına olanak yoktur.

Sanığa tayin edilmesi muhtemel kısa süreli hapis cezasının, bir an için 5237 sayılı TCK'nın 50/1-c maddesi gereğince (en az iki yıl süreyle bir meslek veya sanat edinmesinin sağlanması amacıyla gerektiğinde barınma imkanı da bulunan bir eğitim kurumuna devam etme) şeklindeki seçenek yaptırıma çevrilebileceği düşünülse dahi soruşturma ve kovuşturma sırasında geçen süre itibariyle sanığın 18 yaşını bitirdiği, kararın kesinleşme süreci gözetildiğinde bu şekilde hükmedilen seçenek yaptırımın gereklerinin yerine getirilmesinde büyük güçlüklerle karşılaşılacağı, 50/1-d maddesi gereğince (mahkum olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma) şeklindeki seçenek yaptırımın uygulanmasına karar verilebileceği düşünülse dahi, sanığın ikametgahının değişmesi ihtimali, erkek olup vatani vazifesini ifa etmek üzere silah altına alınma ihtimali, eğilim ve alışkanlıklarının doğru ve yerinde tespiti konusundaki güçlükler nedeniyle, bu seçenek yaptırımın da uygulanmasının düşünülmemeyeceği, 50/1-e maddesi gereğince, hapis cezasının (ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınmasına) veya (belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma) şeklindeki seçenek yaptırıma çevrilmesine karar verilebileceği anlaşılmış ise de, yakın zamana kadar sanığın yaşının ehliyet ve ruhsat almasına

engel olduğu, belli bir meslek ve sanat sahibi olmadığı dikkate alındığında, bu yaptırımın da gereklerinin yerine getirilememesinin muhtemel olduğu, sanığa verilmesi muhtemel hapis cezasının seçenek yaptırımlara çevrilmesi zorunlu olması karşısında, en uygun seçenek yaptırımın 5237 sayılı TCK'nın 50/1-f maddesinde hükme bağlanan (mahkum olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle ve gönüllü olmak koşuluyla kamuya yararlı bir işte çalıştırılma) şeklinde ifade edilen seçenek yaptırım olduğu anlaşılmıştır.

Kaldı ki, 5237 sayılı TCK'nın 50/1. maddesi kısa süreli hapis cezasının, ancak ve ancak (suçlunun kişiliğine, sosyal ve ekonomik durumuna, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlığa ve suçun işlenmesindeki özelliklere göre, 50/1-a, b, c, d, e, f bendinde gösterilen seçenek yaptırımlara çevrilebileceğini) öngörmüş olup, kısa süreli hapis cezasının hangi seçenek yaptırıma çevrileceği konusundaki takdiri tamamen mahkemeye bırakmıştır.

Bu sebeplerle, uygulanması muhtemel kural haline gelen 5237 sayılı TCK'nın 50/1-f maddesi, hapis cezasının kamuya yararlı bir işte çalıştırılma seçenek yaptırımına çevrilmesi halinde, failin açıkça (gönüllü) olması esasını ve gereğini hükme bağlamaktadır.

(Gönüllü olma) durumunun infaza taalluk eden bir durum olmadığı, Yüksek Yargıtay'ın konuya işaret eden kararları ve madde metnindeki açıklık nedeniyle, bu durumun; yani (Gönüllü olma) halinin yargılama mercii tarafından ve hüküm kurulmadan önce belirlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Bir ceza kovuşturmasında; esasları 5271 sayılı CMK'nın 182 ve devamı maddelerinde hükme bağlanan (duruşma) başladıktan sonra, delillerin tamamı ile toplanmasını takiben, yine anılan yasanın 223 ve devamı maddelerinde gösterilen usuller gereğince, sanığın savunması sorulduktan sonra, henüz ne kararı verileceği belli değilken, davanın sonucu ya da verilecek hükmün niteliği konusunda iz ve eser yaratacak en ufak bir söz ve davranışın bile anılan yasanın 24. maddesinde ağır nitelikteki sonuçları gösterilen (hakimin tarafsızlığı ilkesini) kuşkuya düşüreceği açıktır.

Bu hal, doğal olarak; hakimin objektif karar vereceği konusunda şüphelere ve istifhamlara yol açacağı gibi, tarafların mantık ve vicdanlarında da (verilecek kararın bir yıldan az olması nedeniyle, seçenek yaptırımlara çevrilmesi muhtemel, süreli bir mahkumiyet kararı olduğu) yolunda bir kanaat uyandıracaktır.

Doktrinde belirtildiği üzere (mahkeme kararlarının tarafları ve herkesi inandırması ve tatmin etmesi gerektiği, tarafsızlığından kuşku duyulan hakimin kararının, yasaya uygun olsa da tarafları inandıramadığı ölçüde adalete gölge düşüreceği) dikkate alındığında, bir ceza kovuşturması sırasında hakimin, davanın sonucunu belli eder şekilde sanıktan (kendisine verilmesi muhtemel cezanın 5237 sayılı TCK'nın 50/1-f maddesi gereğince kamuya yararlı bir işte çalıştırılma şeklindeki seçenek yaptırıma çevrilmesi ihtimali karşısında, kamuya yararlı bir işte çalışmaya gönüllü olup olmadığını) sorması ve bu hususu sorgulaması peşinen açıklanmış bir görüş doğuracaktır.

Bu nedenlerle, 5237 sayılı TCK'nın 50/1-f maddesinde belirtilen (gönüllü olma) ibaresinin gerektirdiği zorunluluk nedeniyle failden gönüllü olup olmasının sorgulanması, CMK'nın 24. maddesiyle çeliştiği gibi, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine de aykırı olduğu düşünülmüştür.

**SONUÇ VE TALEP:** Yukarıda arz edilmeye çalışılan gerekçelerle; 5237 sayılı TCK'nın 51/1. maddesinin 2. cümlesinde mevcut (...gönüllü olmak koşuluyla...) ibaresinin 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı olması nedeniyle iptaline karar verilmesi saygıyla arz ve talep olunur."

### **III- YASA METİNLERİ**

#### **A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı**

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun itiraz konusu ibareyi de içeren 50. maddesi şöyledir:

*"Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlar*

**Madde 50-** (1) Kısa süreli hapis cezası, suçlunun kişiliğine, sosyal ve ekonomik durumuna, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlığa ve suçun işlenmesindeki özelliklere göre;

- a) Adli para cezasına,
- b) Mağdurun veya kamunun uğradığı zararın aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle, tamamen giderilmesine,
- c) En az iki yıl süreyle, bir meslek veya sanat edinmeyi sağlamak amacıyla, gerektiğinde barınma imkanı da bulunan bir eğitim kurumuna devam etmeye,

d) Mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle, belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanmaya,

e) Sağladığı hak ve yetkiler kötüye kullanılmak suretiyle veya gerektirdiği dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranılarak suç işlenmiş olması durumunda; mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle, ilgili ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınmasına, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanmaya,

f) Mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle ve **gönüllü olmak koşuluyla** kamuya yararlı bir işte çalıştırılmaya,  
Çevrilebilir.

(2) Suç tanımında hapis cezası ile adlî para cezasının seçenek olarak öngörüldüğü hallerde, hapis cezasına hükmedilmişse; bu ceza artık adlî para cezasına çevrilmez.

(3) Daha önce hapis cezasına mahkûm edilmemiş olmak koşuluyla, mahkûm olunan otuz gün ve daha az süreli hapis cezası ile fiili işlediği tarihte onsekiz yaşını doldurmamış veya altmışbeş yaşını bitirmiş bulunanların mahkûm edildiği bir yıl veya daha az süreli hapis cezası, birinci fıkrafta yazılı seçenek yaptırımlardan birine çevrilir.

(4) Taksirli suçlardan dolayı hükümlenen hapis cezası uzun süreli de olsa; bu ceza, diğer koşulların varlığı halinde, birinci fıkranın (a) bendine göre adlî para cezasına çevrilebilir. Ancak, bu hüküm, bilinçli taksir halinde uygulanmaz.

(5) Uygulamada asıl mahkûmiyet, bu madde hükümlerine göre çevrilen adlî para cezası veya tedbirdir.

(6) Hüküm kesinleştikten sonra Cumhuriyet savcılığınca yapılan tebligata rağmen otuz gün içinde seçenek tedbirin gereklerinin yerine getirilmesine başlanmaması veya başlanıp da devam edilmemesi halinde, hükmü veren mahkeme kısa süreli hapis cezasının tamamen veya kısmen infazına karar verir ve bu karar derhal infaz edilir. Bu durumda, beşinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(7) Hükmedilen seçenek tedbirin hükümlünün elinde olmayan nedenlerle yerine getirilememesi durumunda, hükmü veren mahkemece tedbir değiştirilir.”

#### **B- Dayanılan Anayasa Kuralları**

Başvuru kararında, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine dayanılmıştır.

#### **IV- İLK İNCELEME**

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın katılımlarıyla 12.3.2009 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

#### **V- ESASIN İNCELENMESİ**

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, hâkim tarafından itiraz konusu ibare uyarınca davanın sonucunu belli edecek şekilde sanıktan kamuya yararlı bir işte çalışmaya gönüllü olup olmadığının sorulmasının, peşinen açıklanmış bir görüş niteliğinde olacağı ve hâkimin tarafsızlığı ilkesini zedeleyeceği belirtilerek, itiraz konusu ibarenin Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 49. maddesinin ikinci fıkrasına göre, hükmedilen bir yıl veya daha az süreli hapis cezası, kısa süreli hapis cezası olarak adlandırılmakta, 50. maddenin birinci fıkrasında ise kısa süreli hapis cezası yerine uygulanabilecek seçenek yaptırımlar gösterilerek, bu konuda hâkime takdir yetkisi tanınmaktadır.

5237 sayılı Yasa'nın 50. maddesinin birinci fıkrasının itiraz konusu ibareyi de içeren (f) bendinde, kısa süreli hapis cezasının, suçlunun kişiliğine, sosyal ve ekonomik durumuna, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlığa ve suçun işlenmesindeki özelliklere göre, mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle ve gönüllü olmak koşuluyla kamuya yararlı bir işte çalıştırılma yaptırımına çevrilebileceği öngörülmekte, gönüllü olup olmama durumunun ise hüküm verilmeden önce belirlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve

tutulardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Hukuk devletinde, ceza hukukuna ilişkin düzenlemeler bakımından yasakoyucu, Anayasa'nın temel ilkelerine ve ceza hukukunun ana kurallarına bağlı kalmak koşuluyla, toplumda belli eylemlerin suç sayılıp sayılmaması, suç sayıldıkları takdirde hangi çeşit ve ölçüde ceza yaptırımları veya ceza yaptırımına seçenек yaptırımlarla karşılanacağı, hangi hal ve hareketlerin ağırlaştırıcı ya da hafifletici öge olarak kabul edileceği gibi konularda takdir yetkisine sahiptir.

Çağdaş ceza hukukunda ceza yaptırımlarının belirlenmesindeki temel amaç, suçlunun iç dünyasına girerek onu düzeltme, yeniden suç işlemesinin ve toplum için sürekli bir tehlike olmasının önüne geçme ve dolayısıyla topluma tekrar yararlı bir birey haline getirilmesini sağlamaktır. Kısa süreli hapis cezalarının seçenек yaptırımlara çevrilmesinde yaptırımın niteliğine göre cezanın kişiselleştirilmesi açısından suçlunun isteğinin sorulması da, topluma kazandırılmaları yönünde başarıyı sağlamanın koşullarından biridir.

İtiraz konusu ibareyi de içeren kamuya yararlı bir işte çalıştırılma yaptırımı ile suçlunun, toplum içinde özgürlüğü kısıtlanmadan, cezaevlerinin olumsuz etkilerinden de kurtarılarak, toplumla sosyal bağları koparılmadan ve hayatın normal akışı değişmeden ıslah edilmesi amaçlanmaktadır.

Yasakoyucunun itiraz konusu ibareyi, kamu hizmeti yaptırımının hükümlünün de katılımını gerektiren bir yaptırım olmasını gözeterek, suçlunun topluma kazandırılmasını sağlamak için kamu yararı amacıyla öngördüğü anlaşılmaktadır. Cezanın kişiselleştirilmesine yönelik bu düzenlemenin Anayasal sınırlar içinde yasakoyucunun takdirinde olduğu açıktır.

Öte yandan, yargılama sürecinde 5237 sayılı Yasa'nın 50. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin uygulanabilmesi ihtimali gözetilerek sanıktan kamuya yararlı bir işte çalışmaya gönüllü olup olmadığının sorulması, sanığın mahkûm edileceği anlamını taşımayıp, kuralın uygulanmasından kaynaklanan bir zorunluluk olduğundan hâkimin tarafsızlığı ilkesine aykırı bir durumdan söz edilemez.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu ibare Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

İtiraz konusu ibarenin Anayasa'nın 10. maddesi ile ilgisi görülmemiştir.

#### **VI- SONUÇ**

26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 50. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (f) bendinde yer alan "... gönüllü olmak koşuluyla ..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 13.5.2010 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Üye Fulya KANTARCIOĞLU
Üye Ahmet AKYALÇIN	Üye Mehmet ERTEN	Üye Serdar ÖZGÜLDÜR
Üye Şevket APALAK	Üye Serruh KALELİ	Üye Zehra Ayla PERKTAŞ
Üye Engin YILDIRIM		Üye Nuri NECİPOĞLU

[R.G. 7 Temmuz 2010 – 27634]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:



**Esas Sayısı : 2010/48**

**Karar Sayısı : 2010/70**

**Karar Günü : 20.5.2010**

**İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN:** Ordu 2. Sulh Ceza Mahkemesi

**İTİRAZIN KONUSU:** 4.12.2004 günlü, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesine, 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 23. maddesiyle eklenen (12) numaralı fıkranın Anayasa'nın 2., 10., 11. ve 138. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

#### **I- OLAY**

Basit tıbbi müdahale gerektiren kasten yaralama suçundan açılan kamu davasında itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

#### **II- YASA METİNLERİ**

##### **A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı**

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesinin itiraz konusu (12) numaralı fıkrası şöyledir:

**“(Ek: 6/12/2006-5560/23 md.) Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir.”**

##### **B- Dayanılan Anayasa Kuralları**

Mahkeme başvuru kararında, Anayasa'nın 2., 10., 11. ve 138. maddelerine dayanmıştır.

#### **III- İLK İNCELEME**

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince Haşim KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ, Zehra Ayla PERKTAŞ, Engin YILDIRIM ve Nuri NECİPOĞLU'nun katılımlarıyla 20.5.2010 günü yapılan ilk inceleme toplantısında dava dosyası ve ekleri, ilk inceleme raporu, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kurallarıyla, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddesine göre, Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı yasa hükmünün Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesinin itiraz konusu (12) numaralı fıkrasına yönelik iptal başvurusu, Anayasa Mahkemesi'nin 12.3.2009 günlü, E.2007/14, K.2009/48 sayılı kararıyla, Anayasa'ya aykırı olmadığı gerekçesi ile esastan reddedilmiş ve bu karar 25.6.2009 günlü, 27269 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesince işin esasına girilerek Anayasaya aykırı olmaması nedeniyle reddedilen itiraz konusu kural hakkında yeni bir başvurunun yapılabilmesi için, önceki kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı 25.6.2009 gününden başlayarak geçmesi gereken on yıllık süre henüz dolmamıştır. Bu nedenle, başvurunun Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddeleri gereğince reddi gerekir.

#### **IV- SONUÇ**

4.12.2004 günlü, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesine, 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 23. maddesiyle eklenen (12) numaralı fıkranın iptali istemiyle yapılan itirazın, Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddelerinin son fıkraları gereğince REDDİNE, 20.5.2010 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan  
Haşim KILIÇ

Başkanvekili  
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye  
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye  
Ahmet AKYALÇIN

Üye  
Mehmet ERTEN

Üye  
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye  
Şevket APALAK

Üye  
Serruh KALELİ

Üye  
Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye  
Engin YILDIRIM

Üye  
Nuri NECİPOĞLU

[R.G. 7 Temmuz 2010 – 27634]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

## Yargıtay Kararları

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

**Esas No : 2009/13196**

**Karar No : 2010/6376**

### YARGITAY İLAMI

Konya Cumhuriyet Başsavcılığı ile davalılar Nüfus Müdürlüğü ve Başak Kaya'ya velayeten annesi Filiz Kaya ve babası Zeki Kaya arasındaki davada Konya 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 19/1/2009 günlü ve 2008/331 Esas, 2009/32 Karar sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 19/11/2009 gün ve hukuk 2009/259585 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

### YARGITAY KARARI

Doğum tarihinin düzeltilmesine karar verilen Başak ile aynı anneden doğduğu anlaşılan kardeşi 2/2/1993 doğumlu Cemil arasında düzeltilen doğum tarihine göre 5 ay 9 günlük bir zaman farkı bulunmaktadır. Bir kadının bu süre içerisinde iki kez doğum yapmasının tıbben mümkün olmadığı açık olup, hakim, nüfus kayıtlarında düzeltme yaparken bu kayıtların diğerleri ile çelişik olmamasına özen göstermeli, böyle bir sonucu doğuracak kararlar vermemelidir. Mahkemece bu husus dikkate alınmaksızın yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırıdır.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 27/4/2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

— • —

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

**Esas No : 2010/2508**

**Karar No : 2010/7455**

### YARGITAY İLAMI

Davacı İbrahim Alankaya ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Karasu Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan

18/6/2009 günlü ve 2009/142-168 sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 22/2/2010 gün ve 2010/30997-sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

### **YARGITAY KARARI**

Davacı tarafından açılan davada, babası Aşır'ın soy isminin nüfus kayıtlarında Köse olarak gözüktüğü bunun karışıklıklara neden olduğu belirtilerek, babasının soy isminin Alankaya olarak değiştirilmesinin talep edildiği, mahkemece yapılan yargılama sonucunda, 9/10/1951 tarihinde vefat ettiği anlaşılan Aşır'ın soy isminin Alankaya olarak değiştirilmesine karar verildiği, hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmıştır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 27. maddesi haklı sebebin varlığı halinde ismin değişmesine ve bu değişikliğin nüfus siciline kaydedilmesine imkan vermekte ise de, kişiye sıkı sıkıya bağlı olan bu hakkı ancak kişinin kendisi kullanabilir. Ölü olduğu belirlenen kişinin soy isminin değiştirilmesine ilişkin davanın aktif husumet ehliyeti yönünden reddine karar verilmesi gerekirken davanın kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiştir.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 13/5/2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

**Esas No : 2010/3768**

**Karar No : 2010/7467**

### **YARGITAY İLAMI**

Davacı Tasiha Özel ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 16/7/2009 günlü ve 2009/106-344 sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 22/3/2010 gün ve 2010/60862 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

### **YARGITAY KARARI**

Davacı Tasiha Özel'in davalı Nüfus Müdürlüğü aleyhine 11/2/2009 tarihinde açtığı davada, 20/4/1987 olan doğum tarihinin 24/12/1989 olarak düzeltilmesine karar verilmesini istediği, yargılama sırasında davasını ıslah ederek doğum tarihinin ay ve günü baki kalmak kaydıyla 1990 olarak düzeltilmesini talep ettiği, Mahkemece davanın kabulüne karar verildiği hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

İncelenen dosyadan, davacının nüfusa 15/5/1989 tarihinde tescil edildiği görülmüştür. Bir kimsenin doğmadan önce nüfusa tescili mümkün olmadığı halde, doğum tarihinin 20/4/1990 olarak düzeltilmesi nüfus kayıtlarında çelişki meydana getirmektedir.

Hakim; nüfus kayıtlarında düzeltme yapılmasına karar verirken, bu kayıtlar arasında çelişki meydana getirmemek ve hayatın olağan akışına ters düşecek durumlara yol açmamaya özen göstermek zorunda olup, bu hususa uyulmaması usul ve kanuna aykırı bulunmuştur.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 13/5/2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

## İnsan Hakları Mahkemesi Kararları

**KEMAL KAHRAMAN/Türkiye\***

Başvuru No. 39857/03

**Strazburg  
22 Temmuz 2008**

### İKİNCİ DAİRE

#### USULİ İŞLEMLER

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan 39857/03 no'lu davanın nedeni T.C. vatandaşları Ali Kahraman ve Kemal Kahraman'ın ("başvuranlar"), Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 17 Kasım 2003 tarihinde Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi'nin ("AİHS") 34. maddesi uyarınca yapmış oldukları başvurudur.

Başvuranlar, İstanbul Barosu avukatlarından H. Tuna tarafından temsil edilmiştir.

Başvuranlar AİHS'nin 3. ve 6. maddeleri çerçevesinde gözaltında iken kötü muamele gördükleri ve İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde adil yargılanmadıklarını ileri sürmüşlerdir.

3 Ekim 2006'da AİHM başvuruyu kısmen kabuledilemez bulmuş, Ali Kahraman'ın şikayetlerini reddetmiş, Kemal Kahraman'ın kötü muamele iddialarını Hükümet'e tebliğ etmiştir. Bundan sonra bu davayla ilgili Kemal Kahraman tek başvurudur.

#### OLAYLAR

##### I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran Kemal Kahraman, 1972 doğumludur ve İstanbul'da yaşamaktadır.

10 Haziran 1999'da IBDA-C (İslami Büyükdoğu Akıncılar Cephesi) üyesi olduğundan şüphe edilmesi nedeniyle İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi polis memurları tarafından yakalanmıştır. İstanbul'da barların ve kulüplerin bombalandığı ve zarara neden olan üç farklı olaya dahil olduğuna inanılmaktadır. Polis, başvuranın ikamet

ettiği yerde bomba yapımına ilişkin talimatlar, gerekli malzemeler ve patlayıcılar ve başvurayı, Kalaşnikof tüfek taşıırken örgütün bayrağına sarılmış olarak gösteren fotoğraflar bulmuştur. Başvuran, polis tarafından sorgulanırken gözlerinin bağlandığını ve kötü muameleye maruz bırakıldığını ileri sürmüştür. Özellikle, polis memurları tarafından kollarından asılmış (ters askı), üzerine hortumla soğuk su tutulmuş ve dövülmüştür. Bu nedenle, aleyhinde yapılan suçlamaları kabul ettiği ifadeleri imzalamak durumunda bırakılmıştır.

---

\* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

14 Haziran 1999'da İstanbul DGM önüne çıkarılmıştır. Polis gözetiminde verdiği ifadeleri inkar etmiş ve bu ifadelerin kendisinden işkence altındayken alındığını ileri sürmüştür.

Aynı gün, İstanbul Adli Tıp Kurumu doktoru tarafından muayene edilmiştir. Sağlık raporunda; sol üst kolunda 2 cmlik bir çürük, sağ üst kolunun üst kısmında 1.5 cmlik bir çürük, sağ dirseğinde 2 cmlik hiperemik, sol üst kolunun iç kısmında 1.5 cmlik bir çürük, sol dirseğinde 1 cmlik kabul bağlamış yara, sırtta ve kollarda ağrı şikayetleri kaydedilmektedir. Doktor, raporunda başvuranın polis tarafından gözaltında tutulduğu sırada kollarından asıldığına, dövüldüğüne ve tehdit edildiğine ilişkin şikayetlerini kaydetmiştir. Bu nedenle, başvuranın, iki gün süresince işinden alıkonulacak şekilde fiziksel şiddet gördüğü sonucuna varmıştır. Başvuran daha sonra, sorgu hakimi önüne çıkarılmış ve hakim tutuklanmasına karar vermiştir.

18 Eylül 1999'da Cumhuriyet Başsavcısı, İstanbul DGM'ye bir iddianame sunmuş ve başvurayı, IBDA-C üyesi olmakla suçlamıştır. Başsavcı, başvuranın örgüt aktivitelerine dahil olmasını ve Devlet'in Anayasal düzenini bozma ve yerine teokratik rejimi getirme amacı gütmesini gerekçe göstererek Ceza Kanunu'nun 146/1 maddesi uyarınca ölüm cezası talep etmiştir.

Cezai kovuşturma sürecinde başvuran, İstanbul DGM'ye başvurarak polis tarafından gözaltında tutulduğu süre içerisinde işkence gördüğünü ileri sürmüştür. Masum olduğunu iddia etmiş ve işkence görerek, evinin aranmasına ilişkin tutanak da dahil olmak üzere daha önce görmediği ifadeleri imzalamak durumunda bırakıldığını ve evinde bulunduğu iddia edilen materyallerin kendisine ait olmadığını belirtmiştir.

21 Mayıs 2002 tarihli savunmalarında başvuranın avukatı, kötü muamele izlerinin kaydedildiği 14 Haziran 1999 tarihli sağlık raporuna değinmiştir. İstanbul DGM'den, müvekkilini delil yetersizliği sebebi ile serbest bırakmasını talep etmiştir.

1 Ekim 2002'de DGM, başvurayı suçlu bulmuştur. Gerekçe olarak; polisin başvuranın ikamet ettiği yerden topladığı delilleri göstermiştir. Bu deliller; başvurayı silah taşıırken IBDA-C bayrağına sarılmış olarak gösteren fotoğraflar, kriminal uzman raporunca tetkik edildiği şekliyle bomba yapımında kullanılan malzemeler, başvuranın bir takım kağıtlar üzerinde bulunan ve bomba yapımına ilişkin talimatlar verdiğini gösteren el yazısı ve başvurayla birlikte suçlanan kişinin ifadelerinden oluşmaktadır. Bu nedenle başvuranın suçlu olduğuna ve müebbet hapis cezasına çarptırılmasına karar vermiştir.

7 Kasım 2002'de başvuranın avukatı, Yargıtay'a temyiz başvurusunda bulunmuştur. DGM'nin, savunmalarını göz ardı ettiğini ileri sürmüştür. 14 Haziran 1999 tarihli sağlık

raporunu gerekçe göstermiş ve birinci derece mahkemesinin başvuranı suçlu bulurken, polisin işkence altında aldığı ifadelere dayandığını ve ilgili ifadeler, dava dosyasına dahil edilmeden önce iddialarına ilişkin soruşturma yapılmadığını ileri sürmüştür. Bu nedenle mahkemeden, birinci derece mahkemesinin kararını iptal etmesini ve davayı yeniden görülmek üzere birinci derece mahkemesine göndermesini talep etmiştir.

23 Eylül 2003'de Yargıtay, temyizi reddetmiş ve İstanbul DGM'nin kararını onaylamıştır.

## **HUKUK**

### **I. AİHS'İN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI**

Başvuran, polis tarafından gözaltında tutulduğu süre içerisinde işkence gördüğü ve bu nedenle, AİHS'nin 3. maddesinin ihlal edildiği hususunda şikayette bulunmuştur

#### **A. Kabul edilebilirlik**

##### **1. Tarafların görüşleri**

###### **(a) Hükümet**

Hükümet, sözkonusu şikayetin AİHS'nin 35. maddesi bağlamındaki altı aylık süre ve iç hukuk yollarının tüketilmesi kuralına uyulmamış olması nedeniyle kabul edilemez olduğunu belirtmiştir.

AİHM'nin, ilk başvuran Ali Kahraman'ın 3. madde bağlamındaki şikayetini, altı ay kuralına uymaması nedeniyle reddettiği 3 Ekim 2006 tarihli kabul edilebilirlik kararına atıfta bulunan Hükümet, mevcut başvuran Kemal Kahraman'ın şikayetlerinin de altı ay kuralına uyulmaması nedeniyle reddedilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu bağlamda, iddia edildiği gibi tüketilecek hiçbir iç hukuk yolu bulunmadığı kabul edilse dahi başvuranın, bunu en geç İstanbul DGM'nin kararını verdiği 1 Ekim 2002 tarihine kadar anlamış olması ve başvurunun, 1 Nisan 2003'ten önce AİHM'ye yapılmış olması gerektiğini ileri sürmüştür. Başvuran, 17 Kasım 2003'te şikayette bulunmuştur ve bu tarih, altı aylık zaman limiti dışındadır.

Hükümet ayrıca başvuranın, ilgili medeni ve idari hukuk yollarına başvurmaması nedeniyle iç hukuk yollarını da tüketmemiş olduğunu ileri sürmüştür. Başvuranın, kötü muamele iddialarına ilişkin Ankara İdare Mahkemesi'ne başvurarak İçişleri Bakanlığı aleyhinde tam yargı davası açma fırsatı olduğunu belirtmiştir.

###### **(b) Başvuran**

Başvuran, AİHS'nin 35/1 maddesi bağlamındaki altı aylık süre ve iç hukuk yollarının tüketilmesi kuralına uymuş olduğunu iddia etmiştir. Yerel makamlar olan DGM ve Yargıtay önünde işkence iddialarını sunduğunu ancak, iddialarının soruşturulması için adım atılmadığını belirtmiştir. Bu nedenle, temyiz mahkemesinin kararını müteakiben, diğer bir deyişle, tüm iç hukuk yollarını tükettikten sonra ve altı aylık zaman içerisinde başvuruda bulunduğunu ileri sürmüştür.

## 2. AİHM'nin değerlendirmesi

AİHM, Hükümet'in itirazlarının birinci bölümüne ilişkin, Ali Kahraman'ın 3. madde bağlamındaki şikayetlerinin altı aylık süre kuralına uyulmadığı için reddettiğini, Kemal Kahraman'ın şikayetlerini ise Hükümet'e bildirmeye karar verdiğini belirtmektedir. 3 Ekim 2006 tarihli kararda açıklandığı gibi, Ali Kahraman'ın birinci derece mahkemesi ve Yargıtay önündeki yargılamalarda şikayetlerini yinelememesi, AİHM'nin, Ali Kahraman'ın iç hukuk yollarının etkili olmadığına ilişkin iddiasında haklı olduğu kabul edilse dahi, İstanbul DGM'nin kararını verdiği tarihte sözkonusu yolların etkinliğini yitirmiş olduğunun farkında olması gerektiği kanısına varmasına yol açmıştır. Dolayısıyla, Ali Kahraman davasında, altı aylık süre İstanbul DGM'nin kararını verdiği tarihten itibaren işlemeye başlamıştır. Bunun nedeni, kötü muameleye ilişkin şikayetlerini itirazında belirtmemesi ve bu nedenle Yargıtay'ın sözkonusu şikayetleri incelememiş olmasıdır.

Ancak, mevcut başvuran Kemal Kahraman adli makamların tekrar tekrar kendisini kötü muameleye maruz bırakan polis memurları aleyhinde harekete geçmelerini ve polisin kendisinden aldığı ifadeyi göz önüne almamalarını talep etmiştir. Ayrıca, şikayetlerini Yargıtay önünde yinelemiş ve başvurusunu, Yargıtay kararından itibaren altı ay içerisinde yapmıştır. Bu koşullar altında AİHM, Kemal Kahraman'ın AİHS'nin 35/1 maddesi bağlamındaki altı aylık zaman limitine uyduğu kanısındadır.

AİHM, Hükümet'in itirazlarının medeni ve idari hukuk yollarının tüketilmemesi hususundaki ikinci bölümüne ilişkin, benzer davalarda daha önce de Hükümet'in ön itirazlarını incelemiş ve reddetmiş olduğunu yinelemektedir (bkz., *Karayığit/Türkiye* (karar), no. 63181/00, 5 Ekim 2004, ve *Aksoy/Türkiye*, 18 Aralık 1996 tarihli karar, *Hüküm ve Karar Raporları* 1996-VI, paragraflar 51-52). Mevcut davada, yukarıda kaydedilen başvurularda vardıği sonuçlardan farklı bir sonuca varmak için gerekçe görmemektedir.

Bu koşullar altında AİHM, Hükümet'in ön itirazlarını reddetmektedir.

AİHS'nin 35/3 maddesi gereğince başvurunun dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca başka açılardan bakıldığında da başvuruda kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını belirtmektedir. Bu nedenle başvuru, kabuledilebilir niteliktedir.

### B. Esas

Başvuran, polis tarafından gözaltında tutulduğu süre içerisinde kollarından asıldığını ("ters askı"), üzerine hortumla soğuk su tutulduğunu ve dövüldüğünü ileri sürmüştür.

Hükümet, başvuranın şikayetlerinin dayanaktan yoksun olduğunu belirtmiştir.

AİHM öncelikle AİHS'nin 3. maddesinin demokratik bir toplumun en temel değerlerini muhafaza ettiğini hatırlatır. Bu madde, koşullar ve kurbanın tutumuna bakılmaksızın insanlık dışı ve onur kırıcı muamele veya cezayı mutlak ifadelerle yasaklar.

Ayrıca AİHM, bir kişinin sağlıklı olarak gözaltına alınıp tahliye olduğunda yaralanmış olduğu görüldüğünde sözkonusu yaralanmaların nasıl meydana geldiğine dair makul bir açıklama getirmenin ve başvuranın iddialarına, özellikle de bunlar tıbbi raporlarla desteklenmişse, şüphe getirecek deliller ortaya koymanın, devletin görevi olduğunu yineler.

Ayrıca, kötü muamele iddiaları uygun delillerle desteklenmelidir. AİHM, kanıtları değerlendirirken “makul şüphenin ötesinde” kanıt standardını uygulamaktadır. Ancak bu tür kanıtlar yeterince güçlü, açık ve anlamlı çıkarımların veya çürütülemeyen benzer karinelerin varlığı ile ortaya konabilir. Ayrıca, 3. madde kapsamında iddiada bulunulduğu durumlarda AİHM, titiz bir inceleme yapmalıdır.

Başvuran, polis tarafından gözaltında tutulmasının sona ermesini müteakiben İstanbul Adli Tıp Kurumu doktorunca muayene edilmiştir. Doktor, raporunda başvuranın şikayetlerini kaydetmiş ve başvuranın vücudunda hiperemi, zedelenme, kabuk bağlamış yara ve kollarda ağrı gibi yaralanmalar tespit etmiştir. Başvuranın fiziksel şiddete maruz kaldığı ve bunun, kendisini çalışmaktan iki gün alıkoyduğu sonucuna varmıştır. AİHM, sözkonusu yaralanmaların, başvuranın polis memurları tarafından kollarından asıldığına ve dövüldüğüne ilişkin iddialarını doğruladığı kanısındadır. Bu nedenle, 3. madde kapsamında incelenecek kadar ciddi niteliktedirler.

Hükümet, başvuranın vücudunda gözlemlenen yaralanmalar için açıklamada bulunmamıştır. Ayrıca sağlık raporuna itiraz etmemiş veya sözkonusu yaralanmaların, başvuranın yakalanmasından önceki döneme tekabül ettiğini ileri sürmemiştir.

AİHM, sözkonusu muamelenin ciddiyeti hususunda, bu alandaki içtihadı bağlamında, kötü muamelenin şeklinin işkence olarak kabul edilip edilemeyeceğine karar vermek için, bu kavram ile insanlık dışı ya da alçaltıcı muamele arasında 3. maddede ortaya konan ayrımı dikkat etmesi gerektiğini yinelemektedir. AİHS’nin, kavramlar arasında ayırım yaparak, çok ciddi ve acımasız sıkıntıya yol açan kasıtlı insanlık dışı muameleye özellikle dikkat çekmesinin hedeflendiği anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda AİHM, başvuranın polis memurlarınca şikayet konusu muameleye kendisinden ifade alınması amacı güdülerek maruz bırakıldığı kanısındadır. Bu koşullar altında AİHM, bu eylemin özellikle ciddi, zalimce ve acı ve sıkıntı yaşanmasına neden olabilecek kadar ileri derecede olduğu sonucuna varmaktadır. Bu nedenle, sözkonusu kötü muamele şeklinin, AİHS’nin 3. maddesi bağlamında ancak işkence olarak tanımlanabileceği sonucuna varmaktadır.

Dava koşullarını bütün olarak göz önünde tutan ve başvuranın gözaltında tutulduğu sırada maruz kaldığı sıkıntıların nedenine ilişkin Hükümet’in makul bir açıklama yapmamasını dikkate alan AİHM, bu yaralanmaların sorumluluğu Hükümet’e ait olan işkence sonucu oluştuğu kanısına varmıştır.

Sonuç olarak AİHS’nin 3. maddesi ihlal edilmiştir.

## **VII. AİHS’NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI**

AİHS’nin 41. maddesine göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın adil tazminine hükmeder.”

### **A. Tazminat**



Başvuran, meblağ belirtmeksizin AİHM'den kendisine manevi tazminat ödenmesine karar vermesini talep etmiştir. Ayrıca, yerel davalarda maruz kaldığı maddi zarar için 2,000 Türk Lirası (TRY – yaklaşık 1,000 Euro (EUR)) talep etmiştir.

Hükümet, manevi tazminat için meblağ belirtmemiş olması nedeniyle başvurana tazminat ödenmemesi gerektiğini belirtmiştir.

AİHM, tespit edilen ihlal ve talep edilen maddi tazminat arasında illiyet bağı bulunmadığını kaydetmektedir. Ancak, 3. maddenin başvuranın mağdur olmasına yol açacak şekilde ciddi biçimde ihlal edildiğini göz önüne alarak ve hakkaniyet temelinde, başvurana manevi tazminat olarak 15,000 Euro ödenmesine karar vermiştir.

## **B. Yargılama masraf ve giderleri**

Başvuran ayrıca AİHM önünde temsil edilmek üzere kendisi ve Ali Kahraman'ın ödedikleri avukat ücretleri için 5,500 EUR talep etmiştir. Bu bağlamda, yasal temsilcisinin hazırladığı 12.5 saatlik yasal çalışmayı gösteren bir tarife ve masraf ve harcama listesi sunmuştur. Ayrıca kırtasiye, posta ve çeviri ücretleri için 394 YTL (yaklaşık 200 EUR) talep etmiştir.

Hükümet, talep edilen meblağın haklı görülemeyeceğini ve masrafların gerekli oldukları için yapılmadıklarını ileri sürmüştür.

AİHM'nin yerleşik içtihadına göre, bir başvuran gerçekliğini ve gerekliliğini kanıtladığı makul miktarlardaki yargı giderlerini elde edebilir. Mevcut davada, kendisine sunulan bilgileri ve yukarıda kaydedilen kriterleri göz önüne alan AİHM, önünde görülen davalar için 1,500 EUR tazminat ödenmesini uygun bulmaktadır.

## **C. Gecikme Faizi**

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.


## **BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM**

1. Başvurunun kalan kısmının *kabuledilebilir olduğuna*;
2. AİHS'nin 3. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. (a) AİHS'nin 44. maddesinin 2. paragrafı gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Yeni Türk Lirası'na çevrilmek üzere Savunmacı Hükümet tarafından başvuran Kemal Kahraman'a aşağıda kaydedilen meblağların *ödenmesine*;
  - (i) Manevi tazminat olarak 15,000 EUR (on beş bin Euro) ve ödenebilecek her tür vergi;
  - (ii) Yargılama masraf ve giderleri için 1,500 EUR (bin beş yüz Euro) ve başvurana uygulanabilecek her tür vergi;
- (b)Yukarıda belirtilen üç aylık sürenin sona erdiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan marjinal kredi kolaylığı oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;
4. Adil tatmine ilişkin diğer taleplerin *reddedilmesine*;

## KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar İngilizce olarak hazırlanmış ve AİHM İçtüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragrafları gereğince 22 Temmuz 2008 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

## Tebliğler

Maliye Bakanlığı ve Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan:  
**TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLERDE BANDROL DENETİMİ**  
**ESASLARINA İLİŞKİN GENEL TEBLİĞ**  
**SERİ NO: 2**

### 1. Giriş

Bilindiği üzere, (5) Seri No'lu Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerde Bandrollü Ürün İzleme Sistemi Genel Tebliği<sup>1</sup> ile 15 Ocak 2009 tarihinden itibaren alkollü içki bandrollerinde, üzerinde gözle görünür ürün ambalaj hacmi ve Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) grup bilgisi bulunan bandrol uygulaması başlatılmıştır.

Diğer taraftan, ürün izleme sisteminde tütün mamullerinde 1/1/2008 tarihinden itibaren ürün bilgileri, alkollü içkilerde ise 10/7/2008 tarihinden itibaren marka (seri üreticilerde), ambalaj hacmi ve GTİP grup bilgileri eşanlı (online) olarak izlenmeye başlanmıştır.

Ürün izleme sisteminde ve alkollü içki bandrollerinde meydana gelen bu değişiklikler nedeniyle, (1) Seri No'lu Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerde Bandrol Denetimi Esaslarına İlişkin Genel Tebliğ'in<sup>2</sup> "2. Adli Cezayı Gerektiren Bandrol Suçları" ile "3. Taklit veya Niteliğine Uygun Olmayan Bandrolün Tespiti" başlığı altında yapılan değişiklikler bu tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

**2. (1) Seri No'lu Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerde Bandrol Denetimi Esaslarına İlişkin Genel Tebliğ'in "2. Adli Cezayı Gerektiren Bandrol Suçları" Bölümünün "2.1. Bandrollerin Usulsüz Temini, Dağıtılması ve Kullanılması" Alt Bölümünün Birinci Paragrafından Sonra Gelmek Üzere Aşağıdaki Paragraflar Eklenmiştir.**

Tütün mamulleri ve alkollü içkiler üzerinde bulunan bandrollerin gizli güvenlik özelliklerinde yer alan bandrol teslimat veya aktivasyon yeri bilgilerinin ürünün üreticisi veya ithalatçısından farklı olduğunun veya bandrollerin her ne suretle olursa olsun tedarik edilerek amacı dışında kullanıldığının mobil denetim cihazı ile tespit edilmesi de bu kapsamda değerlendirilecektir.

Örneğin;

— Seri üretim yapmayan alkollü içki üreticisi "A" firması tarafından üretilen "X" ürünü üzerinde "A" firmasına ait aktive edilmiş bandrol bulunması gerekirken, seri üretim yapan alkollü içki üreticisi, seri üretim yapmayan alkollü içki üreticisi, veya alkollü içki ithalatçısı "B" firmasına ait aktive edilmiş bandrolün kullanıldığının,

— Seri üretim yapan alkollü içki üreticisi "A" firması tarafından üretilen "X" ürününün, "B" firmasına ait bandrol kullanılarak "A" firmasının üretim hattında aktive edildiğinin veya kullanıldığının,

— Seri üretim yapan alkollü içki üreticisi "A" firması tarafından üretilen "X" ürünü üzerindeki bandrolün seri üretim hattında aktive edilmesi gerekirken, aktive edilmiş bandrol kullanıldığının,

— Geçmiş yıllara ait ürün üzerinde kullanılmayan tütün mamulü veya alkollü içki bandrollerinin, fire bandrolü tespit ve imha komisyonu tarafından tespit ve imha edildiği tarihten sonra üreticiler, ithalatçılar, toptancılar, perakendeciler veya satış noktalarında bulundurulduğunun,

— Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından izin verilen durumlar hariç; geçmiş yıllara ait tütün mamulü veya alkollü içki bandrollerinin sonraki yıllarda üretilen veya ithal edilen ürünler üzerine uygulandığının,

Mobil denetim cihazı ile yapılan denetimde, cihaz denetleme (online) konumunda iken tespit edilmesidir.

**3. (1) Seri No'lu Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerde Bandrol Denetimi Esaslarına İlişkin Genel Tebliğ'in "3. Taklit veya Niteliğine Uygun Olmayan Bandrolün Tespiti" Bölümü Aşağıdaki Şekilde Yeniden Düzenlenmiştir.**

### **3. Taklit veya Niteliğine Uygun Olmayan Bandrolün Tespiti**

Ürün izleme sistemi kapsamında kullanılmakta olan tütün mamulleri ve alkollü içki bandrolleri açık ve gizli olmak üzere birçok güvenlik özelliğini bir arada bulundurmaktadır. Tütün mamulleri ve alkollü içkilerde kullanılan bandrollerin açık güvenlik özellikleri çıplak göz ve/veya özel filtre ile, gizli güvenlik özellikleri ise sadece mobil denetim cihazı ile kontrol edilebilmektedir.

Bandrollerin gizli güvenlik özellikleri, mobil denetim cihazı "denetleme" (online) konumunda iken Paket Anahtarlamalı Radyo Hizmetleri (GPRS) ile Gelir İdaresi Başkanlığı Veri Yönetim Sistemine bağlanmak suretiyle tamamen, "izleyici" ve "denetleme" (offline) konumunda iken ise kısmen kontrol edilebilmektedir.

Dolayısıyla, tütün mamulleri ve alkollü içkilerde kullanılan bandrollerin açık güvenlik özellikleri çıplak göz ve/veya özel filtre ile, gizli güvenlik özellikleri ise mobil denetim cihazı ile kontrol edilmek suretiyle taklit veya niteliğine uygun olmayan bandrol tespit edilebilmektedir.

Buna göre, bandrolün açık ve gizli güvenlik özelliklerini kontrol etmek suretiyle, 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde yer alan taklit veya niteliğine uygun olmayan bandrol tespit edilirken aşağıda açıklanan hususların dikkate alınması gerekmektedir.

#### **3.1. Taklit Bandrolün Tespiti**

##### **3.1.1. Açık Güvenlik Özelliklerinin Kontrolü**

Tütün mamulleri ve alkollü içki bandrollerinin açık güvenlik özelliklerinin;

Çıplak gözle yapılan kontrolünde;

— Gelir İdaresi Başkanlığı'nın renkli logosuna gözle iki farklı açıdan dik ve sağ taraftan veya çapraz bakılmasına bağlı olarak çift renk arasında değişim görülmesi (Örneğin 2009 yılı öncesi tütün mamulü ve alkollü içki bandrollerinde turkuaz ve mor arasında geçiş, 2009 ve 2010 yılı tütün mamulü ve alkollü içki bandrollerinde ise pembe ve yeşil arasında geçiş vardır.)

— 2008, 2009 ve izleyen yıllara ilişkin alkollü içki bandrollerinde; Gelir İdaresi Başkanlığı logosunun üst kısmında fermente alkollü içki bandrolünde "F" harfinin, distile alkollü içki bandrolünde ise "D" harfinin farklı açıdan bakılmasına bağlı olarak görülmesi (GİB logosunun üst kısmına dik bakıldığında bu harf görülmez iken, çapraz açıdan bakılınca görülür hale gelmektedir.),

— Tütün mamulü bandrolünde, "TÜTÜN" ibaresinin bulunması,

— 2009 yılı ve sonrası alkollü içki bandrollerinde, Gelir İdaresi Başkanlığı logosunun alt kısmında gözle görülür şekilde ürün ambalaj hacim bilgisi ve GTİP grup bilgisi bulunması,

Özel filtre ile yapılan kontrolünde;

—TAPDK logosuna sol pencereden bakıldığında yeşil, sağ pencereden bakıldığında kırmızı rengin görülmesi,

Gerekmekte olup, her iki yöntemle yapılan kontroller neticesinde açık güvenlik özelliklerinin herhangi birini sağlamadığı anlaşılan bandrolün taklit olduğu sonucuna varılacaktır.

### 3.1.2. Gizli Güvenlik Özelliklerinin Kontrolü

Mobil denetim cihazı ile yapılan denetimde, bandrolün içindeki gizli kodun görülebilmesi durumunda bandrolün taklit olduğu sonucuna varılacaktır. Bandrol üzerindeki gizli kodun mevcut olup olmadığı, mobil denetim cihazı "izleyici" konumundayken görülebilmektedir.

### 3.2. Niteliğine Uygun Olmayan Bandrolün Tespiti

#### 3.2.1. Açık Güvenlik Özelliklerinin Kontrolü

Alkollü içki bandrolleri üzerinde bulunan açık güvenlik özelliklerinden kod tipi (F: Fermente; D: Distile), GTİP grup bilgisi veya ürün hacim bilgisinden herhangi birisinin, bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

Örneğin 2009 ve izleyen yıllarda çıplak gözle yapılan kontrollerde;

— Fermente alkollü içki ürünlerinden şarap, meyve şarabı, vermut, köpüren şarap ve benzerlerinin dış ambalajında “Distile Alkollü İçki Bandrolünün”, distile alkollü içki ürünlerinden rakı, viski, cin, likör, rom, votka ve benzerlerinin dış ambalajında ise “Fermente Alkollü İçki Bandrolünün”,

— Fermente alkollü içki ürünü olan şarap grubu üzerinde “2204” GTİP grup bilgisi yazılı bandrol yerine “2206” GTİP grup bilgisi bulunan meyve şarabı grubu veya “2208” GTİP grup bilgisi bulunan viski ve rom grubu bandrolünün,

— “70 cl” distile alkollü içki ürünü olan rakı üzerinde “70 cl” hacim bilgisi yazılı bandrol yerine “35 cl” hacim bilgisi bulunan bandrolün,

Kullanıldığı tespit edilmesi halinde ürün üzerinde kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

2007 ve 2008 yılı alkollü içki bandrolleri üzerinde bulunan açık güvenlik özelliklerinden sadece kod tipinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

Tütün mamulü bandrolü üzerinde bulunan açık güvenlik özelliklerinden kod tipinin (TÜTÜN) bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

#### 3.2.2. Gizli Güvenlik Özelliklerinin Kontrolü

Alkollü içki bandrolleri üzerinde bulunan gizli güvenlik özelliklerinden ürün grup bilgisi, kod tipi (F: Fermente; D: Distile), GTİP grup bilgisi veya ürün hacim bilgisinden, herhangi birisinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

Alkollü içki bandrolleri üzerinde bulunan gizli güvenlik özelliklerinden ürün grup bilgisi ve GTİP grup bilgisi, alkollü içkilerin GTİP numarası esas alınmak üzere aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Sıra	GTİP GRUBU	GTİP NUMARASI	ÜRÜN GRUBU
1	2203	2203.00	Bira Grubu
2	2204	22.04	Şarap Grubu
	2204/10	2204.10	Köpüren Şarap Grubu
3	2205	22.05	Vermut Grubu (%18 < -- ≤ %22)
	2205/10	2205.10.10.00.00	Vermut Grubu (≤%18)
	2205/90	2205.10.90.00.12	Vermut Grubu (>%22)

4	2206	2206.00	Meyve Şarabı vb. Grubu
5	2208	22.08	Viski ve Rom Grubu
	2208/20	2208.20	Konyak, Brendi vb. Grubu
	2208/50	2208.50	Cin Grubu
	2208/60	2208.60	Votka Grubu ( $\leq$ %45)
	2208/6	2208.60.91.00.00	Votka Grubu (>%45)
		2208.60.99.00.00	
	2208/70	2208.70	Likör Grubu
	2208/90	2208.90	Uzo, Tekila vb. Grubu
	2208/9	2208.90.48.00.11	Rakı Grubu
2208.90.71.00.11			

Örneğin, 2009 yılında seri üretim yapan alkollü içki üreticisi “A” firması tarafından üretilen;

— “Votka grubu” ürün üzerinde kullanılan bandrolün, mobil denetim cihazı ile yapılan denetiminde, cihaz denetleme (online) konumunda iken, yine aynı firma tarafından üretilen yapılan “rakı grubu” ürün bilgisi ile aktive edildiğinin,

— “Şarap grubu” ürün üzerinde bulunan “2204” GTİP grup bilgisi yazılı fermente alkollü içki bandrolünün; mobil denetim cihazı ile yapılan denetiminde, cihaz “denetleme” (online) konumunda iken, “meyve şarabı grubu”na ait “2206” GTİP grup bilgisi ile fermente üretim hattında veya “2208” GTİP grup bilgisi ile distile üretim hattında aktive edildiğinin,

— 75 cl “şarap grubu” ürün üzerinde bulunan “75 cl” hacim bilgisi yazılı fermente alkollü içki bandrolünün; mobil denetim cihazı ile yapılan denetiminde, cihaz “denetleme” (online) konumunda iken, “37,5 cl” hacim bilgisi ile aktive edildiğinin,

Tespit edilmesi hallerinde ürün üzerinde kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

10/7/2008 tarihi öncesindeki seri üretim hattında aktive edilen alkollü içki bandrolleri ile 15/1/2009 tarihi öncesindeki aktive edilmiş alkollü içki bandrollerinin gizli güvenlik özelliklerinden sadece kod tipinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

10/7/2008 ile 15/1/2009 tarihleri arasında seri üretim hattında aktive edilen alkollü içki bandrollerinin gizli güvenlik özelliklerinden ürün grup bilgisi, kod tipi, GTİP grup bilgisi veya ürün hacim bilgisinden, herhangi birisinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

15/1/2009 tarihi ile 1/1/2010 tarihleri arasında aktive edilmiş alkollü içki bandrollerinin gizli güvenlik özelliklerinden ise kod tipi, GTİP grup bilgisi veya ürün hacim bilgisinden, herhangi birisinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün özelliklerine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

1/11/2010 tarihinden itibaren seri üretim hattında aktive edilen tütün mamulleri bandrolü üzerinde bulunan gizli güvenlik özelliklerinden, marka ve ayırt edici ibare bilgisinden herhangi birisinin bandrolün üzerinde bulunduğu ürünün marka ve ayırt edici ibare bilgisine uygun olmaması durumunda kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

Örneğin, 2010 yılında seri tütün mamulleri üreticisi “A” firması tarafından üretilen;

— “X” marka ve “A” ayırt edici ibaresine sahip ürün üzerindeki bandrolün “Y” marka bilgisi ve “A” ayırt edici ibaresi ile;

— “L” marka ve “B” ayırt edici ibaresine sahip ürün üzerindeki bandrolün “L” marka bilgisi ve “C” ayırt edici ibaresi ile;

— “X” marka ve “A” ayırt edici ibaresine sahip ürün üzerindeki bandrolün “L” marka bilgisi ve “B” ayırt edici ibaresi ile;

Aktive edildiğinin mobil denetim cihazı ile yapılan denetimde, cihaz denetleme (online) konumunda iken tespit edilmesi hallerinde ürün üzerinde kullanılan bandrolün niteliğine uygun olmadığı sonucuna varılacaktır.

Tebliğ olunur.

<sup>1</sup> 23/12/2008 tarih ve 27089 sayılı Resmî Gazete

<sup>2</sup> 8/8/2008 tarihli ve 26961 sayılı Resmî Gazete

[R.G. 25 Haziran 2010 – 27622]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından:

## **HİZMET BORÇLANMA İŞLEMLERİNİN USUL VE ESASLARI HAKKINDA TEBLİĞ**

### **Amaç ve kapsam**

**MADDE 1 – (1)** Bu Tebliğin amacı, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci, 46 ncı ve geçici 4 üncü maddelerine göre sigortalılar ile hak sahiplerinin yapacakları hizmet borçlanma işlemlerinin usul ve esaslarını düzenlemektir.

### **Dayanak**

**MADDE 2 – (1)** Bu Tebliğ, 12/5/2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 121 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

### **Tanımlar**

**MADDE 3 – (1)** Bu Tebliğde geçen;

- Kanun: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu,
- Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumunu,
- Sigortalı: 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa ve 5510 sayılı Kanuna tabi sigortalıları,
- Hak sahibi: Sigortalının borçlanılacak hizmetleri ile ölüm aylığı bağlanmasına hak kazanacak eş, çocuk, ana ve babasını,
- Sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi: Sigortalılarla hak sahiplerinin borçlanma işlemlerini yapan üniteleri, ifade eder.

### **Borçlanma hakkı verilenler**

**MADDE 4 – (1)** 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı sayılanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar, 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesi gereğince haklarında bazı sigorta kolları uygulananlar, isteğe bağlı sigortalılar ile bunların hak sahipleri 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi hükümleri gereğince borçlanma yapabilirler.

(2) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanan sigortalılarla hak sahipleri, 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre, bu sigortalıların diğer statülere tabi oldukları sürede bu statülere göre borçlanılacak sürelerinin bulunması halinde ise 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi hükümlerine göre borçlanma yapabilirler.

(3) 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam edenler ile hak sahipleri 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam edenlerin daha önce 5510 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca aynı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı olması ve borçlanılacak

sürelerinin bulunması halinde kendileri veya hak sahipleri ilgili bentler kapsamında borçlanma yapabilirler.

(4) 5510 sayılı Kanuna göre yurtiçinde çalışması bulunmayanlardan, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerde çalışmış olanlar ile halen çalışmaya devam edenler, Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b), (d), (e) ve (h) bentlerine göre borçlanma yapabilirler.

#### **Borçlanma kapsamında olan süreler**

**MADDE 5 – (1)** 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi uyarınca;

a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreler,

b) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre zorunlu sigortalılıkları devam edenler hariç olmak üzere, er veya erbaş olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen süreler,

c) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanların personel mevzuatlarına göre aylıksız izinde geçen süreleri,

d) Sigortalı olmaksızın doktora öğreniminde veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğreniminde geçen süreler,

e) Sigortalı olmaksızın avukatlık stajını yapanların normal stajda geçen süreleri,

f) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında geçen sigortalılık süreleri hariç, sigortalı iken herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan bu suçtan dolayı beraat edenlerin tutuklulukta veya gözaltında geçen süreleri,

g) Grev ve lokavtta geçen süreler,

h) Hekimlerin fahri asistanlıkta geçen süreleri,

ı) Seçim kanunları gereğince görevlerinden istifa edenlerin istifa ettikleri tarih ile seçimin yapıldığı tarihi takip eden aybaşına kadar açıkta geçirdikleri süreler, borçlanma kapsamındadır.

(2) Sigortalılarla hak sahipleri yukarıda belirtilen sürelerin tamamını veya bir kısmını borçlanabilirler.

#### **Sigortalılık şartı**

**MADDE 6 – (1)** Hizmet borçlanmalarında, 5510 sayılı Kanun veya mülga sosyal güvenlik kanunlarına göre tescil edilmiş olmak yeterli olup, sigortalının kendisi tarafından yapılan başvurularda borçlanma talep tarihinde, hak sahiplerince yapılan başvurularda ise sigortalının ölüm tarihinde fiilen sigortalı olma şartı aranmaz.

(2) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanan sigortalılarla hak sahiplerince yapılacak borçlanma taleplerinde 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(3) İkinci fıkra kapsamında bulunan sigortalıların diğer statülere tabi oldukları sürede, bu statülere göre borçlanılacak sürelerinin bulunması halinde birinci fıkra hükmü uygulanır.

#### **Borçlanılacak sürelerin belgelendirilmesi**

**MADDE 7 – (1)** Hizmet borçlanmaları;

a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum izni ya da analık izni süreleri tabi olduğu işyerince,

b) Er veya erbaş olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen süreler askerlik şubelerince veya Kuvvet Komutanlıklarınca,

c) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanların personel mevzuatına göre aylıksız izin süreleri ilgili kamu idarelerince,

d) Sigortalı olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri ilgili hastane veya öğrenim kurumlarınca,

e) Sigortalı olmaksızın avukatlık stajını yapanların normal staj süreleri ilgili baro başkanlıklarınca,

f) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında geçen süreler hariç, sigortalı iken herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan bu suçtan dolayı beraat edenlerin tutuklulukta veya gözaltında geçen primi ödenmemiş süreleri Cumhuriyet Savcılığınca,

g) Grev ve lokavtta geçen süreler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğüne,

h) Hekimlerin fahri asistanlıkta geçen süreleri ilgili tıp fakültelerince,

i) Seçim kanunları gereğince görevlerinden istifa edenlerin istifa ettikleri tarihi takip eden aybaşı ile seçimin yapıldığı tarihi takip eden ay başına kadar açıkta geçirdikleri süreler ilgili kamu idarelerince,

onaylanan ve örneği Kurumca hazırlanan hizmet borçlanması başvuru belgelerine göre Kuruma yapılır.

(2) 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalı kadının doğum tarihinden sonraki borçlanmak istediği iki yıllık süre Kurum hizmet kayıtlarından tespit edilir.

(3) Bu maddede sayılan belgelerden elektronik ortamda alınanlar Kurumca istenmez.

#### **Borçlanılacak sürelerin prim tutarının hesabı**

**MADDE 8** – (1) 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların, bu Kanununun 41 inci maddesine göre borçlanılacak sürelerle ait prim tutarı, sigortalıların veya hak sahiplerinin talepte buldukları tarihte 5510 sayılı Kanununun 82 nci maddesine göre prime esas alt ve üst sınırlar arasında olmak üzere kendilerince belirlenen günlük kazancın % 32'si oranında hesaplanır.

(2) 5510 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacak olan sigortalıların diğer statülere tabi oldukları sürede, bu statülere göre borçlanılacak sürelerine ait prim tutarı birinci fıkra hükümlerine göre hesaplanır.

#### **Borçlanılacak sürelerin tebliği ve ödenmesi**

**MADDE 9** – (1) 5510 sayılı Kanununun 41 inci maddesine göre tahakkuk ettirilen borç tutarı, ilgiliye iadeli taahhütlü olarak tebliğ edilir. Posta alındısının ilgiliye teslim edildiği tarih borcun tebliğ tarihidir.

(2) Hesaplanan borç, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde sigortalı veya hak sahipleri tarafından Kuruma ödenir.

(3) Bir ay içinde ödenmeyen borçlanmalar geçerli sayılmaz. Bunlar için ayrıca yeni başvuru şartı aranır.

(4) Süresi içinde tebliğ edilen borcunu ödemeyenler ile kısmi ödeme yapanların kalan sürelerinin borçlandırılması için yeni başvuru şartı aranır.

(5) Sigortalının borçlanmaya esas günlük kazancının tespitinde, adi posta yolu ile gönderilen veya Kuruma doğrudan verilen belgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih, iadeli taahhütlü veya acele posta servisi olarak gönderilenlerde ise postaya verildiği tarih esas alınacaktır.

(6) 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olan sigortalılardan haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulananların, diğer statüler gereğince borçlanmaları halinde borçlanma talep dilekçesinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarih dikkate alınarak 5434 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yeni borç tutarı hesaplanıp, daha önce diğer statüye göre yatırılan borçlanma tutarı mahsup edilerek varsa eksik kalan miktar tahsil edilmek suretiyle borçlanma geçerli sayılır.

#### **Borçlanılan sürelerin hizmet olarak değerlendirilmesi**

**MADDE 10** – (1) Tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamının ya da bir kısmının bir ay içinde ödenmesi halinde, ödenen miktara karşılık gelen süre sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

(2) 5510 sayılı Kanununun 41 inci maddesinin;

a) (c) ve (i) bentlerine göre borçlandırılan süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (a), (b), (d), (e), (f), (g) ve (h) bentlerine göre borçlandırılan süreler başvuru tarihindeki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre,

b) 5510 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanunun mülga hükümleri uygulanacak olan sigortalıların 41 inci maddenin (a), (f) ve (g) bentlerine göre borçlandırılan süreleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında,

c) 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam edenlerden daha önce 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalılığı bulunanların borçlanılacak süreleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında,

sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.



(3) 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonraki sürele ait borçlanmalarda; borçlanılan prime esas gün sayısı borçlanılan ilgili aylara mal edilir. Seçilen prime esas kazanç, borcun ödendiği tarihteki prime esas asgari kazanç oranlanarak, söz konusu oran ilgili ayın prime esas asgari kazancı ile çarpılır. Bulunan tutar, ilgili ayın prime esas kazancı kabul edilir. Ancak, hesaplanan prime esas kazanç hiçbir şekilde o ayın prime esas azami kazancını geçemez. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların 2008 yılı Ekim ayı başından önce borçlandırılan sürele ilişkin prime esas kazançlarının değerlendirilmesinde de 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(4) 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi uyarınca borçlandırılan süre, Kanunun 38 inci maddesine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa çalışmaya başlanılan tarihten önceki süre ise sigortalılığın başlangıç tarihi borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür. Ancak, prime esas kazanç borçlandırılan sürelerin geçtiği tarihteki ilgili aylara mal edilir.

(5) 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre ilk defa sigortalı olanların sigortalılık başlangıç tarihinden önceki sürelerin, bu Kanunun 41 inci ve 46 ncı maddeleri gereğince borçlandırılması halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi geriye götürülür. Bunlar hakkında 5510 sayılı Kanunun geçici madde hükümleri uygulanmaz.

(6) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı olanların borçlandırılan süreleri, aynı Kanunun 32 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi gereğince hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanmasında en az 5 yıllık sigortalılık süresi ve toplam 900 gün prim ödeme şartının yerine getirilmesinde dikkate alınmaz.

(7) 5510 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılar ve hak sahiplerinin, sigortalının diğer statülere tabi olduğu süre için ve bu statüler kapsamında yapacakları borçlanma hakları saklı kalmak kaydıyla, borçlandırılan sürelerinin hizmet olarak değerlendirilmesinde 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince 5434 sayılı Kanunun mülga hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(8) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan sigortalıların 1/10/2008 tarihinden önceki dönemlere ait sürelerinin 1/10/2008 tarihinden sonra borçlanması halinde, 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi hükümleri uygulanır. Borçlanılan süreler sigortalıların hizmet süresi olarak aylıkların hesabında gün sayısına eklenir, kazanç hesabında dikkate alınmaz.

(9) 2008 yılı Ekim ayı başından önce kamu idarelerindeki görevlerinden ayrılanlardan, ayrıldıkları tarihte 5434 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre malullük veya emekli aylığı bağlanabilmesi için yeterli hizmet süresi bulunmayan ve görevden ayrıldıktan sonra herhangi bir sigortalılık haline tabi olarak çalışmamış olanların, 2008 yılı Ekim ayı başından önce ölenlerin 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre, yeterli hizmet süresi bulunmadığı için aylık bağlanamamış olan dul ve yetimlerinin borçlanacakları hizmetleri ile birlikte prim ödeme gün sayısı bakımından 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre aylığa hak kazanmaları ve müracaatları halinde, borçlanma işlemleri bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanuna göre hesap edilerek, kendilerine ödemenin yapıldığı tarihi takip eden ay başından itibaren 5434 sayılı Kanun hükümleri uyarınca aylık bağlanır.

(10) 1/10/2008 tarihinden önce 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi sigortalı iken 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 60 inci maddesinin (F) bendine göre yapılan borçlanmalar, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi hizmet olarak değerlendirilir.

(11) 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun uyarınca yurtdışında geçen hizmet sürelerini borçlanan sigortalıların 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesi gereğince yapacakları borçlanma talepleri, 3201 sayılı Kanuna göre belirlenen sigortalılık statüsüne göre sonuçlandırılacaktır.

(12) 5510 sayılı Kanuna göre yurtiçinde çalışması bulunmayanlardan, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerde çalışmış olanlar ile halen çalışmaya devam edenlerin 41 inci maddenin (b), (d), (e) ve (h) bentlerine göre yaptıkları borçlanmalar 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

**5510 sayılı Kanununun 46 ncı maddesine göre yapılacak borçlanmalar, borcun hesaplanması ve ödenmesi**

**MADDE 11** – (1) 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olan sigortalılardan, fakülte veya yüksek okullarda kendi hesabına okuduktan sonra subay veya astsubaylığa nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben subaylığa geçirilenler, fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra, komiser yardımcısı veya polis memuru olarak atananların başarılı öğrenim süreleri ile fakülte veya yüksek okullarda kendi hesabına okumakta iken Türk Silahlı Kuvvetleri veya Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrencilerin daha önce kendi hesabına okudukları normal okul süreleri 5510 sayılı Kanununun 46 ncı maddesi gereğince borçlandırılır.

(2) Borç tutarı, borçlanmanın yapıldığı tarihte ilgisine göre en az aylık alan teğmenin, astsubay çavuşun veya polis memuru ya da komiser yardımcısının prime esas kazancının %32'si üzerinden hesaplanır ve tebliğ tarihinden itibaren iki yıl içinde eşit taksitler halinde sigortalı tarafından ödenir.

**5510 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarına göre yapılacak borçlanmalar**

**MADDE 12** – (1) 5510 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları uyarınca;

a) 5434 sayılı Kanuna tabi iştirakçi iken, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ile hak sahipleri,

b) 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile hak sahipleri,

hakkında yapılacak borçlanma işlemleri, 5510 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır. Ancak, 5434 sayılı Kanuna tabi sigortalılığı devam edenlerin daha önce 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı iken aynı Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (f) ve (g) bentlerine göre borçlanılacak sürelerinin bulunması halinde kendileri veya hak sahipleri ilgili bentler kapsamında borçlanma yapabilirler.

**5510 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasına göre yapılacak borçlanmalar borcun hesaplanması ve ödenmesi**

**MADDE 13** – (1) 5510 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesinin onuncu fıkrası ile 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrencilerden Emniyet Hizmetleri Sınıfında Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışacak olanların,

b) Emniyet Hizmetleri Sınıfında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmakta olanların Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda geçen,

c) 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce üniversitelerin çeşitli fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarında kendi hesabına öğrenim yaptıktan sonra muvazzaf astsubay nasbedilenlerin sözü edilen okullarda geçen,

başarılı eğitim süreleri istekleri halinde borçlandırılır.

(2) Kanununun geçici 4 üncü maddesinin onuncu fıkrasına göre, Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrenciler ile Emniyet Hizmetleri Sınıfında Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmakta olanların sözü edilen okullarda, fakülte, yüksek okul veya meslek yüksek okullarında kendi hesabına öğrenim yaptıktan sonra muvazzaf astsubay nasbedilenlerin sözü edilen okullarda geçen başarılı öğrenim süreleri istekleri halinde, borçlanma talep tarihinde ilgisine göre en az aylık alan polis veya komiser yardımcısı ile astsubay çavuşun emekli keseneğine esas unsurları üzerinden, bu sürelere ait kesenek ve karşılık tutarının tamamı borcun tebliğ tarihinden itibaren iki yıl içinde sigortalı tarafından ödenir.

**5434 sayılı Kanununun mülga 15 inci maddesinin (e) fıkrasına göre yapılacak borçlanmalar**

**MADDE 14** – (1) 5434 sayılı Kanuna tabi iştirakçi iken 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlardan, fakülte veya yüksek okullarda kendi hesabına okuduktan sonra subay veya astsubaylığa nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben subaylığa geçirilenlerin, başarılı öğrenim süreleri ile fakülte veya yüksek okullarda kendi hesabına okumakta iken Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına okumaya devam eden öğrencilerin, daha önce kendi hesabına okudukları normal okul sürelerinin borçlandırılmasına ilişkin işlemler 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır.

**5434 sayılı Kanunun ek 31 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre yapılacak borçlanmalar**

**MADDE 15** – (1) 5434 sayılı Kanunun yürürlükte bulunan ek 31 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, aylıklarını 22/1/1962 tarihli ve 1 sayılı Kanun ile ek ve tadillerine göre alan ve almış olan 5510 sayılı Kanun gereğince 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) kapsamındaki sigortalıların, 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı kanunlar ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıkların kanunları kapsamındaki serbest meslekte geçmiş ve değerlendirilmemiş hizmet sürelerinin 15 yılı, bu hizmetlerin söz konusu kanun hükümleri uyarınca belgelendirilmesi halinde, öğrenim durumları itibariyle memuriyete giriş derecesi esas alınarak yapılacak borçlanmalara önceki mevzuat gereğince devam edilir.

**Borçlanma için başvuruların yapılması**

**MADDE 16** – (1) Borçlanma yapmak için;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 2925 sayılı Kanun, mülga 506, 1479 ve 2926 sayılı kanunlara tabi olan sigortalılar ve hak sahipleri tarafından sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerine,

b) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ilk defa sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanan sigortalılarla hak sahipleri, bağlı buldukları kamu idareleri aracılığıyla Kurumca örneği hazırlanan borçlanma belgesi ile Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına, müracaat edilir.

(2) Birinci fıkranın (b) bendi gereğince yapılan borçlanma işlemlerine ilişkin yetki devri yapıldıktan sonra borçlanma müracaatları sigortalılar ve hak sahipleri tarafından ilgili sosyal güvenlik il müdürlüklerine/sosyal güvenlik merkezlerine yapılır.

**Yürürlükten kaldırılan tebliğ**

**MADDE 17** – (1) 28/9/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hizmet Borçlanma İşlemlerinin Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

**Yürürlük**


**MADDE 18** – (1) Bu Tebliğin 4 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları, 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri, 6 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları, 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası, 10 uncu maddesinin ikinci, dördüncü, yedinci, onuncu, onbirinci ve onikinci fıkra hükümleri 2008 yılı Ekim ayı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 19** – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.

[R.G. 1 Temmuz 2010 – 27628]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından:

**İSTEĞE BAĞLI SİGORTA İŞLEMLERİ HAKKINDA TEBLİĞ**

**Amaç ve kapsam**

**MADDE 1** – (1) Bu Tebliğin amacı, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre isteğe bağlı sigortalı olanlar ile 2008 yılı Ekim ayı başından önce 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 2/9/1971 tarihli ve

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre isteğe bağlı sigortalılığı devam edenler ile 5434 sayılı Kanuna göre isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

#### **Dayanak**

**MADDE 2** – (1) Bu Tebliğ, 12/5/2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 121 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

#### **Tanımlar**

**MADDE 3** – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Kanun: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu,
- b) Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumunu,
- c) Sigortalı: 5510 sayılı Kanuna tabi sigortalıları,
- ç) Sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi: Sigortalıların isteğe bağlı sigortaya ilişkin işlemlerini yürüten üniteleri, ifade eder.

#### **İsteğe bağlı sigortalı olma şartları**

**MADDE 4** – (1) İsteğe bağlı sigortalı olabilmek için uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinden doğan haklar saklı kalmak kaydıyla, Türkiye’de yasal olarak ikamet edenler ile Türkiye’de ikamet etmekte iken sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde bulunan Türk vatandaşlarından;

- a) 18 yaşını doldurmuş olmak,
- b) Kanuna tabi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmamak veya Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmakla birlikte, ay içinde 30 günden az çalışmak ya da tam gün çalışmamak,
- c) Kendi sigortalılığı nedeniyle aylık bağlanmamış olmak,
- ç) İsteğe bağlı sigorta giriş bildirgesiyle Kuruma başvuruda bulunmak, şartları aranır.

(2) Ülkemiz ile uluslararası sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinden isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunanlardan Türkiye’de ikamet şartı aranmaz.

(3) 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (a), (b) ve (e) bentlerine tabi olan sigortalılık hali isteğe bağlı sigortalılık için engel teşkil etmez.

#### **İsteğe bağlı sigortalılık başvurusu**

**MADDE 5** – (1) İlk defa isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin örneği Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan isteğe bağlı sigorta giriş bildirgesi ile ikametgahlarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerine başvurmaları gerekmektedir. Tekrar isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunacak sigortalıların ise talep dilekçesi ile müracaatları yeterlidir.

(2) Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendine tabi sigortalıların isteğe bağlı sigortaya müracaatları işyerinin bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerine yapılır.

(3) 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesi gereğince isteğe bağlı iştirakçilik için gerekli şartları taşıyanların başvuruları, Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığına, yetki devri yapıldıktan sonra sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerine yapılır.

(4) 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesi gereğince isteğe bağlı iştirakçilik için gerekli şartları taşımalarına rağmen, 5510 sayılı Kanun kapsamında isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler başvurularını sosyal güvenlik il müdürlükleri/sosyal güvenlik merkezlerine yapacaklardır.

(5) Ay içerisinde 30 günden az çalışan ya da tam gün çalışmayan sigortalılardan isteğe bağlı sigorta giriş bildirgesi ya da talep dilekçesi ekinde ay içinde zorunlu sigortaya tabi çalışılan gün sayısının beyan edilmesi, isteğe bağlı sigortaya müracaat eden yabancı ülke vatandaşlarından ise Türkiye’de kaldıkları sürenin belgelendirilmesi istenir.

(6) Türkiye’de ikamet etmekte iken sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde bulunan Türk vatandaşlarından isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunanların bu durumlarının belgelendirilmesi amacıyla pasaport suretinin ibrazı istenir. İsteğe bağlı sigortalılığı devam edenlerden ise Kurumca belirlenecek sürelerde söz konusu ülkelerde bulduklarının belgelendirilmeleri istenir.

(7) 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (g) fıkrası gereği ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurtdışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinin isteğe bağlı sigortalılık işlemleri sigortalılar adına işverenler tarafından yapılabilir.

#### **İsteğe bağlı sigortalılığın başlangıcı**

**MADDE 6 – (1)** İsteğe bağlı sigortalılık, isteğe bağlı sigorta giriş bildirgesinin veya talep dilekçesinin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihi takip eden günden itibaren başlar. Adi posta veya kargo ile gönderilen veya Kuruma doğrudan verilen bildirgenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih, taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta servisi olarak gönderilenlerde ise postaya verildiği tarih, başvuru tarihi olarak kabul edilir.

(2) İsteğe bağlı sigortalılığın başladığı tarihten itibaren, aynı zamanda 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine göre sigortalı olmayı gerektirecek çalışması bulunduğu tespit edilenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları, 5510 sayılı Kanuna tabi sigortalılıklarının sona erdiği tarihi takip eden günden başlatılır. Bunların zorunlu sigortalılıkla çakışan sürede isteğe bağlı sigorta primi ödenmişse, bu süreye ilişkin ödedikleri isteğe bağlı sigorta primleri talepleri halinde ilgililere iade veya doğacak borçlarına mahsup edilir.

(3) Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya Kanunun 80 inci maddesi uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalıların aynı ay içerisinde isteğe bağlı sigorta primi ödemeleri halinde, ödenen primler zorunlu sigortalılığa ilişkin prim ödeme gün sayısına otuz günü geçmemek üzere eklenir.

#### **İsteğe bağlı sigortalılığın sona ermesi**

**MADDE 7 – (1)** İsteğe bağlı sigortalılık;

a) İsteğe bağlı sigortalılığını sona erdirme talebinde bulunanların, buna ait dilekçelerinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihten önceki primi ödenmiş son günü takip eden günden,

b) Aylık talebinde bulunanların, aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden,

c) Sigortalının ölümü halinde prim borcu bulunmuyorsa ölüm tarihinden, prim borcunun hak sahiplerince 12 ay içinde ödenmemesi veya hak sahiplerinin talebi halinde en son primi ödenmiş ayın sonundan,

d) 5510 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükmü saklı kalmak kaydıyla Kanunun dördüncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamına tabi çalışmaya başladığı tarihten bir gün önce, (b) bendi kapsamına tabi çalışmaya başladığı tarihten,

itibaren sona erer.

(2) Ay içerisinde kısmi çalışanlar hariç olmak üzere, yeniden isteğe bağlı sigortaya devam etmek isteyenler hakkında yeniden talep şartı aranır.

(3) İsteğe bağlı sigortalılığın ölüm ile sona ermesi halinde sigortalılık; prim borcu bulunmuyorsa ölüm tarihinden, prim borcu varsa borcun hak sahiplerince Kanunun 52 nci maddesi hükümleri saklı kalmak şartıyla 12 ay içinde ödenmesi halinde ölüm tarihinden, prim borcunun 12 ay içinde ödenmemesi veya hak sahiplerinin prim borcunu ödemediği aylık talebi halinde en son primi ödenmiş ayın sonundan itibaren sona erer.

(4) İsteğe bağlı sigortalılığını sona erdirmeye talebinde bulunanlar ile aylık talebinde bulunan sigortalılar 12 aylık prim ödeme süresini beklemeksizin ödedikleri primlere göre hizmet sürelerinin tespitini isteyebilirler.

#### **İsteğe bağlı sigorta primlerinin hesabı ve ödenmesi**

**MADDE 8 –** (1) İsteğe bağlı sigorta primi, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından belirlenen ve yazılı olarak talep edilen prime esas aylık kazancın % 32'sidir. Bunun % 20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, % 12'si genel sağlık sigortası primidir.

(2) Yabancı uyruklu sigortalılardan Türkiye'de yerleşik olma hali bir yılı doldurmayanlar ile 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (g) fıkrası gereği ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinin kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası primleri işverenlerince ödendiğinden bunlardan % 20 oranında isteğe bağlı sigorta primi tahsil edilir.

(3) 5510 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde üçüncü fıkrasında belirtilenler için 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında olmak kaydıyla belirlenen günlük kazanç ve gün sayısı üzerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primi alınır. Yazılı olarak talepte bulunmayan sigortalıların primleri prime esas kazancın alt sınırı üzerinden tahsil edilir.

(4) İsteğe bağlı sigorta primi, ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar ödenir. Ait olduğu aydan itibaren en geç 12 ay içinde kendileri veya hak sahipleri tarafından 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte ödenmeyen süreler, hizmet olarak değerlendirilmez. Bu 12 aylık süreden sonra ödenen primler sigortalının veya hak sahiplerinin talebi üzerine 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine göre iade veya doğacak borçlarına mahsup edilebilir.

(5) İsteğe bağlı sigortalılardan, 5510 sayılı Kanunun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereği prim ödeme yükümlüsü kendileri olanların, zorunlu sigortalılık nedeniyle prim borcunun bulunması halinde, isteğe bağlı sigortaya tabi ödenen primler öncelikle zorunlu sigortalılık nedeniyle Kuruma olan borçlarına mahsup edilir.

#### **İsteğe bağlı sigortalılık sürelerinin değerlendirilmesi**

**MADDE 9 –** (1) İsteğe bağlı sigorta primi ödenmiş süreler, malullük, vazife malullüğü, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulamasında dikkate alınır ve bu süreler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak kabul edilir.

(2) İsteğe bağlı sigortalılıktaki prime esas kazançlar ile prim ödeme gün sayıları kısa vadeli sigorta uygulamalarında dikkate alınmaz.

(3) İsteğe bağlı sigortalı olanlar, bakmakla yükümlü olunan kişi olsa dahi, 5510 sayılı Kanunun 60 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır ve genel sağlık sigortası primini de ödemekle yükümlüdürler.

#### **5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce isteğe bağlı sigortalı olanlara ilişkin işlemler**

**MADDE 10 –** (1) 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce; 506 sayılı Kanunun 85 inci, 1479 sayılı Kanunun 79 uncu maddelerine tabi isteğe bağlı sigortalılığı devam edenlerin sigortalılığı, yeni bir yazılı talep alınmaksızın ve Türkiye'de ikamet şartı aranmaksızın 5510 sayılı Kanunun isteğe bağlı sigortalılığına ilişkin hükümlerine göre devam ettirilir. 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci ve mülga geçici 218 inci maddelerine göre devam edenlerin ise yeni bir yazılı talep alınmaksızın 5434 sayılı Kanuna göre devam ettirilir.

(2) Yukarıdaki fıkrada belirtilenlerin isteğe bağlı sigorta primi ödenmiş süreleri, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulamasında

dikkate alınır ve bu süreler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak kabul edilir. Ancak, 5434 sayılı Kanuna göre isteğe bağlı sigortaya devam edenlerin bu süreleri 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında değerlendirilir.

(3) 506, 1479 ve 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalıların 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki sürelerle ait primlerin tahsili 5510 sayılı Kanun gereğince, 5434 sayılı Kanuna tabi olanların ise 5434 sayılı Kanuna göre tahsil edilir.

#### **5434 sayılı kanunun mülga hükümlerine göre isteğe bağlı sigortalılık işlemleri**

**MADDE 11** – (1) 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesi ve mülga geçici 218 inci maddesi uyarınca isteğe bağlı iştirakçiliği sağlanmış olanlardan ilgileri devam ettirilenlerin ve 5434 sayılı Kanuna göre iştirakçi iken gerek 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerekse 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra görevinden ayrılanlar ile bunlardan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlardan görevinden ayrılarak 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesi uyarınca isteğe bağlı iştirakçi olmak üzere başvuruda bulunanların gerekli şartları taşımaları halinde, haklarında 5510 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 ve 24/5/1983 tarihli ve 2829 Sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır. Ancak, 5434 sayılı Kanunun mülga 12 nci maddesi gereğince isteğe bağlı iştirakçilik için gerekli şartları taşımalarına rağmen 5510 sayılı Kanun kapsamında isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerin de bu talepleri kabul edilir.

#### **Gelir vergisinden muaf olan isteğe bağlı kadın sigortalılar**

**MADDE 12** – (1) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde belirtilen işleri hizmet akdiyle herhangi bir işverene tabi olmaksızın sürekli ve kazanç getirici nitelikte yaptıkları ve 1/10/2008 tarihinden sonra da yapmaya devam ettikleri tespit edilen kadınlardan, isteğe bağlı sigortalı olanlar, 2008 yılı için 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının onbeş katı üzerinden, takip eden her yıl için bir puan arttırılmak suretiyle otuz katını geçmemek üzere malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primi öderler.

(2) Bu düzenlemeden yararlanma şartlarına haiz olunup olunmadığı ile yararlanma şartlarının devam edip etmediği Kurum sosyal güvenlik kontrol memurlarınca belirlenir.

#### **Yürürlükten kaldırılan tebliğ**

**MADDE 13** – (1) 28/9/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İsteğe Bağlı Sigorta İşlemleri Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

#### **Yürürlük**


**MADDE 14** – (1) Bu Tebliğin 5 inci maddesinin ikinci ve yedinci fıkraları, 7 nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları ile 11 inci ve 12 nci madde hükümleri 2008 yılı Ekim ayı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 15** – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.

[R.G. 1 Temmuz 2010 – 27628]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığından:

## **VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ** **(SIRA NO: 399)**

### **Giriş**

213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesine istinaden Bakanlığımızca amortismanâ tâbi iktisadî kıymetlere ilişkin faydalı ömür sürelerinin tespit ve ilan edildiği 333<sup>1</sup>, 339<sup>2</sup>, 365<sup>3</sup> ve 389<sup>4</sup> Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinin uygulanmasına ilişkin düzenlemeler ile vergi dairesi başkanlıkları, defterdarlıklar ve vergi dairesi müdürlüklerinin yetkili makamın muvafakatini almadan vergi mahkemesi kararları aleyhine temyiz yoluna gidebilmelerine ilişkin limitlerle ilgili açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

### **A-Amortisman Listesine Yeni Eklenen İktisadî Kıymetlere İlişkin Uygulama Usul ve Esasları**

Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesinde 5024 sayılı Kanunla<sup>5</sup> yapılan değişiklikle, amortisman oranlarının iktisadî kıymetlerin faydalı ömürleri dikkate alınmak suretiyle Bakanlığımızca belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme istinaden belirlenen oranlar, iktisadî kıymetlerin kullanıldıkları yerler itibarıyla 333, 339, 365 ve 389 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki listelerde gösterilmiş ve uygulamaya ilgili gerekli açıklamalara yer verilmiştir.

Ancak, söz konusu listelerde yer almayan iktisadî kıymetlere ilişkin olarak, uygulama birliğini sağlamak amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur.

#### **1. Listeye Yeni Eklenen İktisadî Kıymetlere İlişkin Uygulama Esasları**

Mükelleflerce 1/1/2004 tarihinden itibaren aktife alınan amortismanâ tâbi iktisadî kıymetler 339, 365 ve 389 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan listede (bundan böyle "Amortisman Listesi" olarak anılacaktır) belirtilen faydalı ömürleri dikkate alınmak suretiyle amortismanâ tâbi tutulmaktadır. Listedeki herhangi bir sınıflandırmada yer almayan amortismanâ tâbi iktisadî kıymetlerin faydalı ömür süreleri ve amortisman oranları, mükelleflerce yapılan başvurular üzerine, Vergi Usul Kanununun 5024 sayılı Kanunla değişik 315 inci maddesinin verdiği yetkiye istinaden Bakanlığımızca belirlenmekte olup, belirlenen süre ve oranlar dikkate alınarak amortisman ayırabilecekleri, başvuruda bulunan mükelleflere yazı ile duyurulmaktadır.

Yukarıda açıklanan şekilde Bakanlığımızca bu Tebliğ ile belirlenen süre ve oranlar, Amortisman Listesi'nin ilgili bölümlerine yerleştirilmek üzere bu Tebliğ ekinde liste olarak yayımlanmaktadır.

Ayrıca, bu Tebliğ ekindeki liste ile Amortisman Listesi'nde yer alan bazı sınıfların isimleri değiştirilmiştir. Ancak bu sınıflara dâhil iktisadî kıymetlerin faydalı ömürlerinde bir değişiklik yapılmamıştır.

Buna göre, söz konusu listenin,

– Buzdolaplarına ilişkin "3.10.4.1." numaralı "Teşhir amacıyla kullanılanlar" sınıfının ismi, "Ürünlerin teşhir ve muhafazası amacıyla kullanılanlar",

– "10. İnşaat İşleri: Kamu binaları, özel ticaret binaları, limanlar, işletme ve yönetim binaları, gayrimenkuller ve eklentileri, karayolları ve demiryollarının yapımında kullanılan iktisadî kıymetler (İş makineleri ve benzerleri)" başlıklı sınıfının parantez içi "İş makineleri ve benzerleri" ibaresi "(aşağıdaki sınıflarda sayılanlar hariç)",

– "61.3." numaralı "Salma ağları" sınıfı "Salma ağları (balıkçılıkta avlanma amaçlı kullanılanlar)",

olarak değiştirilmiştir.

Ayrıca, mezkur "10. İnşaat İşleri" başlıklı sınıftan çıkarılan parantez içi "İş makineleri ve benzerleri" kapsamındaki kıymetler için "10.4. İnşaat işlerinde kullanılan iş makinesi ve



benzeri araçlar (Boru döşeyici, ekskavatör ve lastik tekerlekli yükleyici gibi)” sınıfı ihdas edilmiş ve bu kıymetlerin de faydalı ömür süresi 6 yıl olarak muhafaza edilmiştir.

Öte yandan konu ile ilgili olarak yayımlanmış geçmiş tebliğlerde, amortismana tâbi iktisadî kıymetlere ait faydalı ömür süresi ile amortisman oranlarının geçerlilik tarihi ve uygulamaya ilişkin esaslar hakkında yapılan açıklamalar, bu Tebliğ ekinde yer alan iktisadî kıymetler hakkında da geçerli bulunmaktadır.

## **2. Özel Hesap Dönemine Sahip Olanlar**

Kendisine özel hesap dönemi tayin edilmiş mükelleflerin, aktiflerinde yer alan iktisadî kıymetlere ilişkin olarak bu Tebliğ ile ilan edilen yeni amortisman sürelerini Tebliğin yayımlandığı tarihten sonraki ilk geçici vergi döneminden itibaren dikkate almaları gerekmektedir. Sözü edilen iktisadî kıymetler için geçmiş hesap dönemlerinde ve içinde bulunulan hesap dönemine ilişkin olarak önceki geçici vergi dönemlerinde ayrılmış olan amortisman tutarları herhangi bir düzeltme işlemine tâbi tutulmayacaktır.

### **B- Danıştay Nezdinde Temyiz Yoluna Gidilmesi**

Vergi Usul Kanununun “Vergi mahkemesinde dava açmaya yetkili olanlar” başlıklı 377 nci maddesinde, vergi dairesi başkanlıkları ile vergi dairelerinin, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca belirlenen tutarları aşan davalarda Gelir İdaresi Başkanlığının (İl özel idareleri ile belediyeler, valilerin) muvafakatini almadan vergi mahkemesi kararları aleyhine temyiz yoluna gidemeyecekleri, Gelir İdaresi Başkanlığının, tespit edeceği hadlerle sınırlı olmak şartıyla, muvafakat verme yetkisini vergi dairesi müdürlüklerinin taraf bulunduğu davalar için vergi dairesi başkanlıklarına ve/veya defterdarlıklara devredebileceği hükme bağlanmıştır.

Danıştay nezdinde temyiz yoluna gidebilmesine ilişkin olarak en son 371 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle<sup>6</sup> belirlenen limitler, bu Tebliğin yayımı tarihinden geçerli olmak üzere aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.

	<b>Davaya konu edilen meblağ (TL)</b>
Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı	100.000.000
İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı	2.000.000
Ankara ve İzmir Vergi Dairesi Başkanlıkları	1.750.000
Adana, Antalya, Bursa, Kocaeli, Konya ve Mersin Vergi Dairesi Başkanlıkları	1.500.000
Aydın, Balıkesir, Denizli, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Manisa, Muğla, Samsun ve Tekirdağ Vergi Dairesi Başkanlıkları	1.250.000
Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Malatya, Kahramanmaraş, Sakarya, Trabzon, Şanlıurfa ve Zonguldak Vergi Dairesi Başkanlıkları	1.000.000
Defterdarlıklar	800.000
İstanbul, Ankara ve İzmir Vergi Dairesi Başkanlıkları bünyesindeki vergi dairesi müdürlükleri (bağlı vergi daireleri dâhil)	100.000
Diğer vergi dairesi müdürlükleri (bağlı vergi daireleri dâhil)	75.000

Danıştay nezdinde temyiz yoluna gidilmesi için muvafakat istenilmesinde, 371 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan limitler dışındaki diğer açıklamalar esas alınmak suretiyle uygulamaya devam edilecektir.

Tebliğ olunur.

- <sup>1</sup> 28/04/2004 tarihli ve 25446 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.  
<sup>2</sup> 24/08/2004 tarih ve 25563 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.  
<sup>3</sup> 30/12/2006 tarih ve 26392 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.  
<sup>4</sup> 27/12/2008 tarih ve 27093 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.  
<sup>5</sup> 30/12/2003 tarih ve 25332 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.  
<sup>6</sup> 17/04/2007 tarih ve 26496 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

[R.G. 8 Temmuz 2010 – 27635]

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığında:

**ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ**  
**SERİ NO: 19**

Bu Tebliğin konusunu 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu<sup>1</sup> uygulamalarına ilişkin açıklamalar oluşturmaktadır.

**1 – SERBEST BÖLGEYE VE TÜRKİYE'DE İKAMET ETMEYEN YOLCULARA YAPILAN TESLİMLERDE ÖTV UYGULAMASI**

Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanununun 5/1 inci maddesiyle, yurt dışındaki müşterilere teslim edilen ve Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinden çıkan mallar ÖTV'den istisna edilmiştir.

Bu istisnanın uygulamasına ilişkin açıklamaların yapıldığı 1 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliğinin<sup>2</sup> (5.1.1.) bölümünde, yurt dışındaki müşteri tabirinin; ikametgâhı, işyeri, kanuni ve iş merkezleri yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir işletmenin yurt dışında faaliyet gösteren şubelerini ifade ettiği, ihraç konusu malların yurt dışına çıktığının gümrük beyannamesinin aslı veya ilgili gümrük idaresi, noter ya da yeminli mali müşavir tarafından onaylı örneğinin, ihracatın gerçekleştiği dönemdeki ÖTV beyannamesine eklenmek suretiyle tevsik edileceği belirtilmiştir.

Öte yandan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun<sup>3</sup> 12/1 inci maddesindeki serbest bölgedeki alıcıya veya yetkili gümrük antrepo işleticisine yapılan teslimlerin ihracat teslimi sayılacağına dair hükümler, ÖTV Kanununda yer almamaktadır. Bu nedenle serbest bölgelere veya yetkili gümrük antrepo işleticilerine yapılan teslimlerde ÖTV yönünden ihracat istisnası uygulanması mümkün değildir.

Aynı şekilde, KDV Kanununun 11/1 inci maddesi kapsamında Türkiye'de ikamet etmeyen yolculara yapılan teslimlerde KDV iadesi uygulamasına ilişkin 43 Seri No.lu<sup>4</sup> ve özel fatura ile KDV istisnası uygulamasına ilişkin 61 Seri No.lu<sup>5</sup> KDV Genel Tebliğlerinde yapılan düzenlemelerin ÖTV uygulaması açısından geçerliliği bulunmamaktadır. Bu nedenle Türkiye'de ikamet etmeyen yolculara ÖTV kapsamına giren malların tesliminde ÖTV istisnası uygulanması veya tahsil edilen ÖTV'nin iadesi söz konusu değildir.

Ayrıca serbest bölgeye veya Türkiye'de ikamet etmeyen yolculara yapılan teslimlerde ihracat istisnası uygulanmadığından, serbest bölgeye veya Türkiye'de ikamet etmeyen yolculara teslim edilecek malların ÖTV mükelleflerinden satın alınmasında, ÖTV Kanununun 8/2 nci maddesi kapsamında tecil-terkin uygulamasının olmayacağı da tabiidir.

**2 – İHRAÇ KAYDIYLA YAPILAN TESLİMLERDE SÜRE**

ÖTV Kanununun 8/2 nci maddesiyle, ihraç edilmek şartıyla ihracatçılara teslim edilen mallara ait ÖTV'nin, mükelleflerce ihracatçılardan tahsil edilmemesi şartıyla, bu mükelleflerin talebi üzerine vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunacağı, söz konusu malların ihracatçıya teslim tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde ihraç edilmesi halinde tecil edilen verginin terkin olunacağı hükme bağlanmıştır.

İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan vergi vade tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun<sup>6</sup> 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı ile birlikte tahsil olunacaktır. Ancak ihraç edilmek şartıyla teslim edilen malların 213 sayılı Vergi Usul Kanununda<sup>7</sup> belirtilen mücbir sebepler nedeniyle ihraç edilememesi halinde, tecil edilen vergi, tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

Ancak, ihraç kaydıyla teslimlerde KDV yönünden tecil-terkin uygulamasına ilişkin KDV Kanununun 11/1 inci maddesinin (c) bendinde, ihracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebileceğine dair hüküm bulunmasına rağmen, ÖTV Kanununda bu yönde bir hüküm yer almamaktadır.

Bu çerçevede, ÖTV Kanununun 8/2 nci maddesi uyarınca ihraç kaydıyla teslim edilen malların ihracatçıya teslim tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde ihraç edilmemesi halinde, ilgili vergi dairesinden KDV uygulaması açısından ek süre alınmış olsa dahi, tecil edilen ÖTV'nin gecikme zammı (mücbir sebeplerin varlığı halinde tecil faizi) ile birlikte tahsil edileceği tabiidir.

### **3 – TECİL-TERKİN KAPSAMINDA SATILAN MALLARIN İADESİ**

ÖTV Kanununun 8/1 inci maddesinde, Kanuna ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki malların (I) sayılı listeye dâhil olmayan malların imalinde kullanılmak üzere tesliminde, 8/2 nci maddesinde ise Kanuna ekli listelerde yer alan malların ihraç kaydıyla teslimlerinde tecil edilecek ÖTV'ye ilişkin hükümlere yer verilmiş bulunmaktadır.

Söz konusu maddede, tecil-terkin şartlarına ilişkin hükümlere uyulmaması halinde tecil edilen verginin, vade tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen gecikme zammı (mücbir sebep durumunda tecil faizi) ile birlikte tahsil edileceği belirtilmiştir.

Bu düzenlemeler kapsamında satın alınan malların, gerek Kanunda belirtilen yasal süreler içerisinde (8/1 inci maddedeki 12 ay, 8/2 nci maddedeki 3 ay), gerekse bu süreler geçtikten sonra iade edilmesi durumu, tecil-terkin şartlarının ihlal edilmesi sonucunu doğurduğundan, anılan madde kapsamında teslim edilen malların iade edilmesi durumunda tecil edilen verginin vade tarihinden itibaren gecikme zammı (mücbir sebep durumunda tecil faizi) ile birlikte tahsil edilmesi gerekmektedir.

### **4 – PETROL RAFİNERİLERİNDE YAKIT OLARAK KULLANILAN MALLARDA ÖTV UYGULAMASI**

Mülga Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun<sup>8</sup> uygulanmasında, rafineri şirketlerince yapılan petrol ürünlerinin satışları akaryakıt tüketim vergisine tabi olup, akaryakıt tüketim vergisinin mükellefi bu verginin konusuna giren ürünlerin satışını yapan rafineri şirketleridir.

Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 1/2/2000 tarihinden geçerli olmak üzere 4503 sayılı Kanunun<sup>9</sup> 8 inci maddesiyle yürürlükten kaldırılan 3 üncü maddesinde rafineri şirketleri için verginin matrahının, kendi tüketimleri için kullandıkları da dahil olmak üzere, verginin konusuna giren petrol ürünlerinin gümrüklü rafineri satış fiyatları olduğu hükmü yer almaktaydı.

Buna göre, 1/2/2000 tarihine kadar rafineri şirketlerince kendi tüketimleri için kullanılan ve ticari olarak "burner fuel-oil" diye tabir edilen mal da akaryakıt tüketim

vergisinin konusuna girmekte ve anılan Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde akaryakıt tüketim vergisine tabi tutulmaktaydı.

Ancak, 1/2/2000 tarihinden geçerli olmak üzere, 4503 sayılı Kanunla Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununda yapılan değişiklik sonucunda, rafineri şirketlerince, kendi tüketimleri için kullandıkları petrol ürünleri, akaryakıt tüketim vergisinin konusundan çıkarılmıştır.

Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, ÖTV Kanununun 18 inci maddesiyle 1/8/2002 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmakla birlikte, rafineri şirketlerinin, üretimlerinde kullandıkları petrol ürünlerinin verginin konusuna girmemesi ilkesi Özel Tüketim Vergisi Kanunu ile de korunmuştur.

Dolayısıyla, ÖTV Kanununun yürürlüğe girdiği 1/8/2002 tarihinden sonra petrol rafinerilerince imal veya ithal edilen ÖTV'ye tabi malların yine ÖTV'ye tabi malların imalatında yakıt olarak kullanılmasının ÖTV'ye tabi tutulması söz konusu değildir.

#### **5 – (I) SAYILI LİSTEDEKİ MALLARIN İTHALİNDE ALINAN TEMİNAT**

1 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliğinin "(I) Sayılı Listedeki Mallar İçin Gümrükte Alınacak Teminat" başlıklı (16.3.) bölümünde, ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listedeki malların ithalinde ÖTV Kanununun 16/4 üncü maddesi uyarınca bu bölümde belirlenen tutarda banka teminat mektubunun gümrük idarelerine verilmesi, bu şekilde teminat verilmediği sürece gümrükleme işleminin yapılmamasının uygun görüldüğü belirtilmiştir.

Bu uygulamada banka teminat mektubuna göre daha likit değer olan Türk Lirasının da teminat olarak kabul edilmesi mümkündür.

#### **6 – TEMİNAT ÇÖZÜMÜ İŞLEMLERİ**

1 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliğinin "İthal Edilen Petrol Ürünlerinin Tesliminde Beyan Edilen ÖTV'ye Ait Bilgi Formunun (EK: 12) Düzenlenmesi ve Gümrük İdaresince Alınan Teminatın Çözümü İşlemleri" başlıklı (16.4.) bölümünün (e) bendinde ithalatçı imalatçıların (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki malları ithal edip 2002/4930 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın<sup>10</sup> 4 üncü maddesi kapsamında imalatla kullanmaları halinde bu kullanımın yeminli mali müşavirler tarafından düzenlenen üretim raporu ile tevsik edilmesi üzerine vergi dairesince (EK: 12) bilgi formu düzenlenerek ilgili gümrük idaresine gönderileceği belirtilmiştir.

Ancak bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren, vergi dairelerince söz konusu formun düzenlenebilmesi için, yeminli mali müşavirlerce düzenlenen raporlarda imal edildiği belirtilen malların teslimine dair ÖTV beyanının da aranılması uygun görülmüştür.

Tebliğ olunur.

- 1 12/6/2002 tarih ve 24783 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- 2 30/7/2002 tarih ve 24831 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- 3 2/11/1984 tarih ve 18563 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- 4 28/7/1994 tarih ve 22004 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- 5 1/3/1997 tarih ve 22920 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- 6 28/7/1953 tarih ve 8469 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- 7 10/1/1961 tarih ve 10703 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- 8 20/11/1984 tarih ve 18581 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- 9 29/1/2000 tarih ve 23948 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- 10 22/12/2002 tarih ve 24971 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

 [İçindekilere dön](#)

## İlânlar

### Adalet Bakanlığından :

Marmaris 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2006/256 Esas, 2008/313 Karar sayılı dosyasının zayi olduğu anlaşıldığından 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve anılan Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

5081/1-1

Eyüp 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2009/183 Esas sayılı dosyasının zayi olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve anılan Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 26 Haziran 2010 – 27623]

 [İçindekilere dön](#)


### Adalet Bakanlığından :

Marmaris 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2006/256 Esas, 2008/313 Karar sayılı dosyasının zayi olduğu anlaşıldığından 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve anılan Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

5081/1-1

Eyüp 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2009/183 Esas sayılı dosyasının zayi olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve anılan Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 1 Temmuz 2010 – 27628]

 [İçindekilere dön](#)

### Adalet Bakanlığından :

#### İHALELERE KATILMAKTAN YASAKLAMA KARARI

1. İhale Kayıt Numarası (İKN)	2010/21366
2. Yasaklama Kararı Veren Bakanlık/Kurum	Adalet Bakanlığı

3. İhaleyi Yapan İdarenin									
Adı	Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı			İl/İlçe	Bursa/Osmangazi				
Adresi	Kıbrıs Şehitler Cad. No: 21 Uluyol			Tel-Faks	0 224 272 50 04/0 224 271 60 55				
Posta Kodu				E-Mail					
4. İhalelere Katılmaktan Yasaklanan Gerçek veya Tüzel Kişi					5. Ortak ve/veya Ortaklıkların				
Adı/Unvanı	İyi Huylu Yemek Sanayi Temizlik Özel Güvenlik Gıda Ticaret Ltd. Şti.				Hüsnü İyihuyulu				
Adresi	Yeniceabat Mah. Yeniceabat Cad. No: 3/2-A Osmangazi/Bursa				Yeniceabat Mah. Yeniceabat Caddesi No:3/2-A Osmangazi/Bursa				
T.C. Kimlik No.					17248733218				
Vergi Kimlik/ Mükellefiyet No.	Osmangazi VD.-483 026 9659								
Kayıtlı Olduğu Ticaret/Esnaf Odası	Bursa Ticaret ve Sanayi Odası								
Ticaret/Esnaf Sicil No.	56000/64873								
6. Yasaklama Süresi	A	(6)	Y1	( )	7. Yasaklamanın Dayanağı ve Kapsamı	a-4734 KİK	(X)	b-4735 KİSK	( )
					c-2886 DİK	( )	d-Diğer Mevzuat	( )	( )
					Tüm İhalelerden	( )	Tüm İhalelerden	( )	( )
					Bakanlık İhalelerinden	( )	Bakanlık İhalelerinden	( )	( )
					Kurum İhalelerinden	( )	Kurum İhalelerinden	( )	( )

Yasaklama Kararı Aşağıdaki Açıklamalar Dikkate Alınarak Doldurulacaktır.

1 - İKN : İstisna kapsamındaki dahil 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara göre yapılan yasaklamalarda doldurulacaktır.

2 - T.C. Kimlik No : Yasaklananın gerçek kişi olması durumunda doldurulacaktır.

3 - Kayıtlı Olduğu Ticaret/Esnaf Odası ve Ticaret Esnaf Sicil No : Herhangi bir Ticaret veya Esnaf Odasına kayıtlı olmaması halinde kayıtlı olmadığı belirtilecektir.

4 - Diğer Mevzuat : İstisna kapsamındaki dahil 4734, 4735 ve 2886 sayılı Kanunların dışındaki mevzuata göre verilen yasaklamalarda doldurulacaktır.

5 - Ortak ve/veya Ortaklıkların : 4734 sayılı Kanunun 58/2 nci maddesi ile 4735 sayılı Kanunun 26/2 nci maddesinde sayılan ortak ve/veya ortakların bulunması halinde bu bölüm doldurulacaktır. Bu bölümde yer alan kişinin birden fazla olması durumunda ek yapılabilir.

[R.G. 5 Temmuz 2010 – 27632]

— • —

Duyuru

## Duyuru

T.C.  
ADALET BAKANLIĞI  
Yayın İşleri Dairesi Başkanlığı

SAYI : B.030.YDB.0.00.00.01/  
KONU : Adalet Dergisi

.../.../2

### DUYURU

Adalet Dergisi'nin 2010 yılı Eyl6l ayına ait 38'inci sayısında, hukuk6 konulara il çeşitli araştırma, inceleme yazıları yayımlanacaktır.

Yayımlanacak araştırma ve inceleme yazılarının:

1. Daha 6nce hiçbir yerde yayımlanmadığı, başka kurum ve kuruluşlar ile kişi haklarının bulunmadığı ve bu husustaki t6m sorumluluğun 6stlenildiğinin yazılı olarak bildirilmesi,

2. Yazıların 20 sayfayı geçmemesi, yazı içeriğinde tekrardan kaçınılması, dipnot sayısal olarak gereğinden fazla ve uzun olmaması,

Dipnotlarda *yazar adı ve soyadı, basım yılı, eser adı, basım yeri, yayıncı adı ve numarasının* yazılması, takip eden sayfalarda ise sadece *yazarın adı soyadı ve numarasına* yer verilmesi, kaynakça ile ilgili işlemlerin de aynı usulde hazırlanması,

3. Araştırma ve inceleme yazılarının bilgisayar ortamında hazırlanması ve 6rneğinin yazılı imzalı dilekçe ekinde 23.08.2010 tarihine kadar Yayın İşleri Dairesi Başkanlığına, bir 6rneğinin de aşağıda elektronik posta adresi yazılı şahsa sanal ortama g6nderilmesi,

4. Araştırma ve inceleme yazı sahiplerine yazıları ile ilgili olarak ihtiyaç kendileriyle g6r6şme sağlanabilmesi için dilekçelerinde iş ve taşınabilir telefon numaraları da belirtilmesi,


gerekmektedir.

Adalet Dergisi'nin 2010 yılı Eyl6l ayı 38'inci sayısında yayımlanmaması y6n6nde kararlaştırılan araştırma ve inceleme yazıları için ayrıca sahiplerine yazılı olarak bildirilmeyecektir.

Duyurulur.

İbrahim OKUR  
Hâkim

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

**Karar No : 407**

**- KARAR -**

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığı tarafından Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 14/06/2010 tarih, A.01.1.RTÜ.0.01.04.00-120.13/5322 sayılı yazıda; Kurulumuzun 05/06/2010 tarih, 2010/354 sayılı kararı ile, ülke çapında yayın yapan televizyon ve radyo kuruluşlarının tespit edildiği, söz konusu izlenmesi gereken bir kısım kanalın haber ve genel içerikli yayınlar yaparken, bir kısım kanalın hiçbir şekilde haber ve seçime yönelik yayınlar yapmayıp müzik, sinema, dizi, alışveriş, çocuk, belgesel, spor, kültür, eğlence gibi yalnız belli konularda ve Digitürk, D Smart platformlarından abonelerine yönelik yayınlar yaptığı, seçime yönelik yayın yapmayan ve yalnızca belli konularda yayın yapan kanalların seçim dönemi yayın ilkeleri yönünden izlenmesinde herhangi bir yarar bulunmadığı, ayrıca Üst Kurullarının sahip olduğu teknik imkanların bu sayıda kanalın izlenmesi ve kaydedilmesine de imkan vermediği belirtilerek, uygun görülmesi halinde yazılarına ekli Ek-1 ve Ek-2 sayılı listelerde yer alan ve seçim dönemine yönelik yayın yapması söz konusu olmayan kanalların Üst Kurullarınca izlenmesine gerek olmadığına ya da izlenmesi gereken kanallar listesinden çıkarılmasına, Ek-3 sayılı listede yer alan ve referanduma yönelik yayın yapmaları muhtemel bölgesel yayın tipinde olup, uydu yayını yapan televizyon kanallarının listeye dahil edilmesine karar verilmesi istenilmiş olmakla, konu incelenerek;

**GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:**

Yüksek Seçim Kurulunun 05/06/2010 tarih, 2010/354 sayılı kararı ile; Türkiye’de ve Türkiye’ye yönelik olarak ülke çapında (ulusal düzeyde) Türkçe yayın yapan özel radyo ve televizyon kanalları belirlenmişti.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan alınan yazıda, Kurulumuzun 05/06/2010 tarih, 2010/354 sayılı kararı ile belirlenerek ilan olunan özel televizyon kanalları arasında yer alan ve seçim dönemine yönelik yayın yapması söz konusu olmayan kanalların izlenmesinde herhangi bir yarar bulunmadığı, ayrıca Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun sahip olduğu teknik imkanların da listede yer alan kanalların genel içerikli yayın yapan diğer kanallarla aynı şekilde izlenmesine ve değerlendirmesine de imkan vermediği belirtilerek, uygun görülmesi halinde Digitürk, D Smart platformlarından abonelerine yönelik yayınlar yapan Ek – 1 (müzik, sinema, dizi, vb.) ve Ek-2 sayılı listelerde yer alan ve seçim dönemine yönelik yayın yapması söz konusu olmayan kanalların, Üst Kurulca izlenmesine gerek olmadığına ya da izlenmesi gereken kanallar listesinden çıkarılmasına, Ek-3 sayılı listede yer alan kanalların listeye dahil edilmesine karar verilmesi istenilmiştir.

Bu duruma göre; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu talebinin Kurulumuzca uygun görüldüğüne ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun 14/06/2010 tarihli yazısına ekli;

Ek-1 sayılı listede yer alan;

MOVİEMAX, MOVİEMAX 2, DİZİMAX, ACTIONMAX, MYMAX, TÜRK MAX, JOJO, İZ, FOX LİFE, HOME TV, COMEDYMAX, ESTORE TV (GALATASARAY TV), LİG TV, TJK TV, DİĞİ, SPOR MAX, GOLD MAX, GOLDMAX 2, YEŞİLÇAM SMART, EURO FUTBOL, D SPOR, FUTBOL SMART, SİNEMA TV AİLE, PEMBE



SMART, HD TV SMART, COMEDY SMART, MAX SMART, BEYAZ PERDE, SİNEMA TV, DREAM, DREAM TÜRK, MOVİESMART, FX, SİNEMA TV 2,

Ek-2 sayılı listede yer alan;

AİRPORT TV, AKS TV, BİZ TV, CNBC-e, DOST TV, E2, EXPO CHANNEL, FB TV, GALA, HİSTORY, HİTS NR1, KARADENİZ TÜRK, KAMEL TV, KRAL TV, MAVİ KARADENİZ TV, MAXİ TV, MEHTAP TV, MGM, MTV, NTV SPOR, POWER TÜRK, RUMELİ TV, SEMERKAND TV, SHOPPING TV 1, SHOWMAX, SHOWPLUS, SİNEKLASİK 1 TV, SMART TV/AKILLI TV, TEMPO TATLİSES TV, TEMPO TÜRK, TGRT BELGESEL, TNT, TOPRAK, TÜRKÇE TV, VİVA, YABAN TV, YUMURCAK TV, Z TV,

Kanallarının, seçim dönemine yönelik yayın yapmaları söz konusu olmayan kanallar olduğu Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun yukarıdaki yazısı ile anlaşıldığından, bu kanalların Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca izlenmesine gerek olmadığından, seçim dönemi içinde izlenmesi gereken kanallar listesinden çıkartılmasına, ancak sözü edilen kanallarda seçim yasakları kapsamında yayın yapıp yapılmadığının saptanması amacıyla, bu kanalların bant yayınlarının saklanarak seçim yasaklarına aykırı bir yayın yapılması halinde durumun Yüksek Seçim Kuruluna bildirilmesine,

Ek -3 sayılı listede yer alan;

EGE TV, KANAL A, KON TV, OLAY TV, MESAJ,

kanalların Yüksek Seçim Kurulunun 05/06/2010 tarihli, 2010/354 sayılı kararı kapsamında listeye dahil edilmesine,

karar verilmesi gerekmektedir.

#### **SONUÇ:**

Açıklanan nedenlerle,

1- Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun talebinin Kurulumuzca uygun görüldüğüne,

2- Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun 14/06/2010 tarihli yazısına ekli,

a) Ek-1 sayılı listede yer alan;

MOVİEMAX, MOVİEMAX 2, DİZİMAX, ACTIONMAX, MYMAX, TÜRK MAX, JOJO, İZ, FOX LİFE, HOME TV, COMEDYMAX, ESTORE TV (GALATASARAY TV), LİG TV, TJK TV, DİĞİ, SPOR MAX, GOLD MAX, GOLDMAX 2, YEŞİLÇAM SMART, EURO FUTBOL, D SPOR, FUTBOL SMART, SİNEMA TV AİLE, PEMBE SMART, HD TV SMART, COMEDY SMART, MAX SMART, BEYAZ PERDE, SİNEMA TV, DREAM, DREAM TÜRK, MOVİESMART, FX, SİNEMA TV 2,

b) Ek-2 sayılı listede yer alan;

AİRPORT TV, AKS TV, BİZ TV, CNBC-e, DOST TV, E2, EXPO CHANNEL, FB TV, GALA, HİSTORY, HİTS NR1, KARADENİZ TÜRK, KAMEL TV, KRAL TV, MAVİ KARADENİZ TV, MAXİ TV, MEHTAP TV, MGM, MTV, NTV SPOR, POWER TÜRK, RUMELİ TV, SEMERKAND TV, SHOPPING TV 1, SHOWMAX, SHOWPLUS, SİNEKLASİK 1 TV, SMART TV/AKILLI TV, TEMPO TATLİSES TV, TEMPO TÜRK, TGRT BELGESEL, TNT, TOPRAK, TÜRKÇE TV, VİVA, YABAN TV, YUMURCAK TV, Z TV,

Kanallarının, seçim dönemine yönelik yayın yapmaları söz konusu olmayan kanallar olduğu Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun yukarıdaki yazısı ile anlaşıldığından, bu kanalların Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca izlenmesine gerek olmadığından, seçim dönemi içinde izlenmesi gereken kanallar listesinden çıkartılmasına, ancak sözü edilen kanallarda seçim yasakları kapsamında yayın yapıp yapılmadığının saptanması amacıyla, bu kanalların bant yayınlarının saklanarak seçim yasaklarına aykırı bir yayın yapılması halinde durumun Yüksek Seçim Kuruluna bildirilmesine,

3- Ek-3 sayılı listede yer alan;

EGE TV, KANAL A, KON TV, OLAY TV, MESAJ,

kanalların Yüksek Seçim Kurulunun 05/06/2010 tarihli, 2010/354 sayılı kararı kapsamında listeye dahil edilmesine,

4- Yüksek Seçim Kurulunun 05/06/2010 tarihli, 2010/354 sayılı kararı kapsamında olan diğer televizyon kanalları ile 3. maddede belirtilen televizyon kanallarının Kurulumuzun 31/05/2010 tarih ve 353 sayılı kararında belirtilen yayın ilkelerine uygun yayın yapıp yapmadıklarının denetlenmesine,

5- Karar örneğinin Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığına gönderilmesine,

6- Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasına ve ayrıca karar özetinin TRT bildirisi olarak kamuoyuna duyurulmasına,

19/06/2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

**Başkan**

Ali EM

**Başkanvekili**

Kırdar ÖZSOYLU

**Üye**

Mehmet KILIÇ

**Üye**

Bahadır DOĞUSOY

**Üye**

Hüseyin EKEN

**Üye**

M. Zeki ÇELEBİOĞLUMuharrem COŞKUN

**Üye**

**Üye**

Turan KARAKAYA

**Üye**

Mehmet KÜRTÜL

**Üye**

Nilgün İPEK

**Üye**

Halim AŞANER

[R.G. 29 Haziran 2010 – 27626]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

**Karar No : 413**

**- KARAR -**

Nusaybin İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 17/06/2010 tarihli ve 58 sayılı yazıda; Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarih ve 2010/365 sayılı kararına ekli Örnek 145/1 sayılı Genelgenin 7. maddesinin 2. fıkrasının son bendine göre “Gümrük kapılarında oy verme işleminin özelliği gereği sandık kurulunun görevi oy verme süresince günün 24 saat kesintisiz devam eder” denilmesi üzerine Başkanlıklarınca Nusaybin Gümrük Müdürlüğüne yazılan yazıya cevaben Nusaybin Kara Hudut Kapısında 08.00 ile 17.00 saatleri arasında hizmet verildiğinin bildirildiği belirtilerek, Başkanlıklarınca ilgili gümrük kapısında sandık kurulunun 08.00 ile 17.00 saatleri arasında tek vardiya olarak mı yoksa kesintisiz 8’er saat vardiya ile mi kurulacağı hususlarında görüş bildirilmesi istenilmiş olmakla, konu incelenerek;

**GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:**

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 94/E maddesinin üçüncü fıkrasında;

“Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilecek gümrük kapılarında, oy verme gününden önceki yetmişbeşinci gün saat 08:00’dan oy verme günü saat 17:00’a kadar oy kullanılabilir.

Hangi gümrük kapılarında tatil günleri dâhil 24 saat, hangilerinde daha az süreyle oy kullanılabileceğini tespiti Yüksek Seçim Kurulu yetkilidir.”

Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarihli, 2010/365 sayılı kararı ile kabul edilen 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri İle Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin Örnek:145/I sayılı Genelgenin 7. maddesinde;

“Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen gümrük kapılarında oy verme işleminin özelliği gereği sandık kurulunun görevi oy verme süresince günün 24 saati kesintisiz devam eder.”

hükümleri yer almaktadır.

Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarihli, 2010/365 sayılı kararı ile kabul edilen 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri İle Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin Örnek:145/I sayılı Genelgenin 7. maddesinde, gümrük kapılarında oy verme işleminin oy verme sürecince günün 24 saati kesintisiz devam edeceği öngörülmekte ise de; Nusaybin Kara Hudut Kapısı’nda 08:00 - 17:00 saatleri arasında hizmet verilmesi nedeniyle, Nusaybin Kara Hudut Kapısı’nda sandık kurulunun 08:00 - 17:00 saatleri arasında tek vardiya görev yapmak üzere oluşturulması gerektiğine karar verilmelidir.

#### **S O N U Ç :**

Açıklanan nedenlerle;

1- Nusaybin Kara Hudut Kapısı’nda 08:00 ile 17:00 saatleri arasında hizmet verilmesi nedeniyle, Nusaybin Kara Hudut Kapısında sandık kurulunun 08:00-17:00 saatleri arasında tek vardiya görev yapmak üzere oluşturulması gerektiğine,

2- Nusaybin Kara Hudut Kapısı’nın oy verme zamanının uygun aralıklarla TRT aracılığı ile kamu oyuna duyurulmasına,

3- Kararın Resmi Gazetede yayımlanmasına,

4- Karar örneğinin Nusaybin İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı ile siyasi partiler genel başkanlıklarına, Dışişleri Bakanlığına, Ulaştırma Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, Mardin Valiliğine, Nusaybin Kaymakamlığına ve Kurulumuz İdari ve Mali İşler Daire başkanlığı ile Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,

26/06/2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

**Başkan**

Ali EM

**Başkanvekili**

Kırdar ÖZSOYLU

**Üye**

Mehmet KILIÇ

**Üye**

Bahadır DOĞUSOY

**Üye**

Hüseyin EKEN M. Zeki ÇELEBİOĞLUMuharrem COŞKUN Turan KARAKAYA

**Üye**

**Üye**

**Üye**

**Üye**

Mehmet KÜRTÜL

**Üye**

Nilgün İPEK

**Üye**

Halim AŞANER

**[R.G. 1 Temmuz 2010 – 27628]**

— • —

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

**Karar No : 423**

**- KARAR -**

Akçakale İlçe Seçim Kurulu Başkanlığınca Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 23/06/2010 tarihli ve 119 sayılı yazıda; Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarih ve 2010/365 sayılı kararına ekli Örnek 145/1 sayılı Genelgenin 7. maddenin sonuç bölümünde Gümrük kapılarında tatil günleri dahil 24 saat süre ile vatandaşların oy kullanabileceklerinin belirtildiği, bu nedenle Başkanlıklarınca İlçelerine bağlı Akçakale Sınır Kapısı Gümrük Müdürlüğünden sınır kapısında mesai saatlerinin ve giriş çıkışların hangi saatler arasında olduğunun belirtilmesi yönünde istenilen yazıya cevaben, giriş çıkış ve mesai saatlerinin saat 08.30 ile 24:00 arasında olduğunun bildirildiği belirtilerek, Akçakale Gümrük Sınır Kapısı'nda kurulacak sandık kurulları için nasıl bir uygulama yapılacağı hususunda görüş istenilmiş olmakla, konu incelenerek;

**GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:**

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 94/E maddesinin üçüncü fıkrasında;

“Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilecek gümrük kapılarında, oy verme gününden önceki yetmişbeşinci gün saat 08:00'dan oy verme günü saat 17:00'a kadar oy kullanılabilir. Hangi gümrük kapılarında tatil günleri dâhil 24 saat, hangilerinde daha az süreyle oy kullanılabileceğini tespitte Yüksek Seçim Kurulu yetkilidir.”

Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarihli, 2010/365 sayılı kararı ile kabul edilen 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri İle Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin Örnek:145/I sayılı Genelgenin 7. maddesinde;

“Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen gümrük kapılarında oy verme işleminin özelliği gereği sandık kurulunun görevi oy verme süresince günün 24 saati kesintisiz devam eder.” hükümleri yer almaktadır.

Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 tarihli, 2010/365 sayılı kararı ile kabul edilen 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri İle Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin Örnek:145/I sayılı Genelgenin 7. maddesinde, gümrük kapılarında oy verme işleminin oy verme sürecince günün 24 saati kesintisiz devam edeceği öngörülmekte ise de; Akçakale Gümrük Sınır Kapısı'nda 08:30 - 24:00 saatleri arasında hizmet verilmesi nedeniyle, Akçakale Gümrük Sınır Kapısı'nda sandık kurulunun 08:30 - 24:00 saatleri arasında iki vardiya halinde görev yapmak üzere oluşturulması gerektiğine karar verilmelidir.

**S O N U Ç :**

Açıklanan nedenlerle;

**1-** Akçakale Gümrük Sınır Kapısı'nda 08:30 - 24:00 saatleri arasında hizmet verilmesi nedeniyle, Akçakale Gümrük Sınır Kapısı'nda sandık kurulunun 08:30 - 24:00 saatleri arasında iki vardiya halinde görev yapmak üzere oluşturulması gerektiğine,

**2-** Akçakale Gümrük Sınır Kapısı'nın oy verme zamanının uygun aralıklarla TRT aracılığı ile kamu oyuna duyurulmasına,

**3-** Kararın Resmi Gazetede yayımlanmasına,

**4-** Karar örneğinin Akçakale İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı ile siyasi partiler genel başkanlıklarına, Dışişleri Bakanlığına, Ulaştırma Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına,

Şanlıurfa Valiliğine, Akçakale Kaymakamlığına ve Kurulumuz İdari ve Mali İşler Daire başkanlığı ile Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,  
26/06/2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

**Başkan**  
Ali EM

**Başkanvekili**  
Kırdar ÖZSOYLU

**Üye**  
Mehmet KILIÇ

**Üye**  
Bahadır DOĞUSOY

**Üye**  
Hüseyin EKEN

**Üye**  
M. Zeki ÇELEBİOĞLUMuharrem COŞKUN

**Üye**  
Turan KARAKAYA


**Üye**  
Mehmet KÜRTÜL

**Üye**  
Nilgün İPEK

**Üye**  
Halim AŞANER

[R.G. 1 Temmuz 2010 – 27628]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığında :

**VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ**  
**(SIRA NO: 398)**

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, “Mükelleflerin vergi tarhına esas olan beyanları, kesinleşen vergi ve cezaları ile vadesi geçtiği halde ödenmemiş bulunan vergi ve ceza miktarları Maliye Bakanlığınca açıklanabilir. Maliye Bakanlığı bu yetkisini mahalline devredebilir. Ayrıca, kamu görevlilerince yapılan adli ve idari soruşturmalarda ilgili olarak talep edilen bilgi ve belgeler ile bankalara, yapacakları vergi tahsiline yönelik bilgiler verilebilir. Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenledikleri veya kullandıkları vergi inceleme raporuyla tespit olunanların, kanunla kurulmuş mesleki kuruluşlarına ve 3568 sayılı Kanunla kurulan birlik ve meslek odalarına bildirilmesi vergi mahremiyetini ihlal sayılmaz. Bu takdirde kendilerine bilgi verilen kişi ve kurumlar da bu maddede yazılı yasaklara uymak zorundadırlar. Maliye Bakanlığı bilgilerin açıklanmasıyla ilgili usulleri belirlemeye yetkilidir.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm uyarınca, ikmalen, re’sen veya idarece yapılan tarhiyatlar dolayısıyla kesinleşen vergi ve cezalar ile vadesi geçtiği halde ödenmemiş vergi ve cezaların açıklanmasına ilişkin usuller 293 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği<sup>1</sup> ile tespit edilmiştir.

Anılan maddenin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden;

- 2010 yılında yapılacak açıklamaların, Türkiye genelindeki vergi dairelerinde (vergi dairesinin ilan koymaya mahsus yerlerinde asılmak suretiyle) 15 Temmuz 2010 ila 15 Ağustos 2010 tarihleri arasında, 1 Eylül 2010 tarihinden itibaren de Gelir İdaresi Başkanlığı’nın internet sitesinde yapılması,

- Açıklama kapsamına, her bir vergi dairesine 150.000 TL ve daha fazla borcu olan veya bu tutar ve üzerinde kesinleşen vergi ve cezası bulunan mükelleflerin alınması,

- Yapılacak açıklamada, 31/12/2009 tarihi itibarıyla vadesi geçtiği halde 30/06/2010 tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve nev'i itibarıyla 293 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile açıklama kapsamına alındığı belirtilen vergi ve cezalar ile 01/06/2009-31/05/2010 tarihleri arasında kesinleşen tarhiyatların dikkate alınması,

- Açıklanacak bilgiler, açıklamanın yapılacağı yer ve diğer hususlarda 293 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen esaslara uyulması, ancak sözü edilen tebliğin "İnternet Ortamında Açıklama" başlıklı III/B bölümündeki açıklamalar uyarınca Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Defterdarlıklar tarafından 293 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin; (I-A) Bölümüne göre hazırlanan listelerin bir örneğinin (Gelir İdaresi Başkanlığı, Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı, Veri Oluşturma Yön. Enformasyonu Müdürlüğü, Yeni Ziraat Mah. Etlik Cad. No:16 06110 Dışkapı/ANKARA) ve (I-B) Bölümüne göre hazırlanan listelerin bir örneğinin (Gelir İdaresi Başkanlığı, Tahsilat ve İhtilafı İşler Daire Başkanlığı, Tahsilatın Takibi ve Değerlendirilmesi Müdürlüğü, Yeni Ziraat Mah. Etlik Cad. No: 16 06110 Dışkapı/ANKARA) adresine gönderilmesi,

- Açıklama kapsamına,

a) 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun Geçici 3 üncü maddesi ve 5393 sayılı Belediye Kanununun Geçici 5 inci maddesi uyarınca Hazine Müsteşarlığı Belediye Uzlaşma Komisyonu Başkanlığına yaptıkları takas ve mahsuba ilişkin başvuruları kabul edilen, büyükşehir belediyeleri/belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sermayesinin %50'sinden fazlası büyükşehir belediyelerine/belediyelere ait şirketlerin vadesi 31/12/2004 tarihi ve öncesine rastlayan,

b) 5569 sayılı Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Mali Sektöre Olan Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanuna göre taksitlendirilen ve ödeme süresi henüz sona ermemiş,

c) 5228 sayılı Bazı Kanunlarda ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 6 ncı maddesi ile 5766 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 2 nci maddesine göre taksitlendirilen,

d) 5667 sayılı Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketince Devlet İç Borçlanma Senedi Satışı Adı Altında Toplanan Tutarların Ödenmesi Hakkında Kanunun, 5766 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla değişik Geçici 1 inci maddesi kapsamında ertelenen,

alacakların alınmaması,

uygun görülmüştür.

Diğer taraftan, 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü İle Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci maddesine göre taksitlendirilen alacakların, 31/12/2009 tarihi itibarıyla vadesi geçmiş ve 30/06/2010 tarihi itibarıyla ödenmemiş olan taksitlerinin ilan kapsamına alınması gerektiği tabiidir.

Tebliğ olunur.

<sup>1</sup> 27.01.2001 tarih ve 24300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

**Karar Sayısı : 2010/547**

Ekli listede imza yeri ve tarihleri ile adları yazılı anlaşmaların yürürlüğe girdiği tarihlerin aynı listede belirtildiği şekilde tespit edilmesi; Dışişleri Bakanlığının anılan listede tarih ve sayıları belirtilen yazıları üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'na 7/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN  
Başbakan

C. ÇİÇEK                      B. ARINÇ                      A. BABACAN                      M. AYDIN  
Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet  
Bakanı

H. YAZICI                      F. N. ÖZAK                      M. Z. ÇAĞLAYAN                      F. ÇELİK  
Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ                      S. A. KAVAF                      C. YILMAZ                      S. ERGİN  
Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Devlet Bakanı                      Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL                      B. ATALAY                      A. DAVUTOĞLU                      M. ŞİMŞEK  
Milli Savunma Bakanı İçişleri Bakanı                      Dışişleri Bakanı                      Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU                      M. DEMİR                      R. AKDAĞ                      B. YILDIRIM  
Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskân Bakanı Sağlık Bakanı                      Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER                      Ö. DİNÇER                      N. ERGÜN                      T. YILDIZ  
Tarım ve Köyşleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı                      Sanayi ve Ticaret Bakanı  
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY  
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU  
Çevre ve Orman Bakanı

[R.G. 2 Temmuz 2010 – 27629]

— • —